

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

26. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 29. ZÁŘÍ 2024

Hospodinovy předpisy jsou správné, působí radost v srdci.

„Svatý Michaeli, archanděli, opatruj nás v boji; proti zlobě a úkladům d'áblovým budiž nám ochranou.

Přikážíš jemu Bůh, pokorně prosíme, a ty, kníže vojska nebeského, uvrhni satana a jiné duchy zlé, kteří ke zkáze duší světem obcházejí, božskou mocí do propasti pekelné. Amen.“

Eucharistie v jeskyni sv. Michaela archanděla na Gargánu. Anni Paulini Peregrinatio, Monte Sant' Angelo, Itálie, 2. 7 2009.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

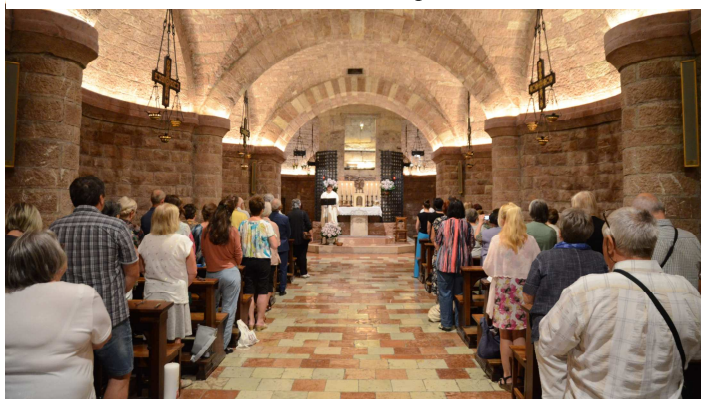
K: Bratři a sestry, s vděčností za milosrdnou lásku nebeského Otce, která se zjevila v Ježíši Kristu, prosme Toho, který si nás zamiloval: **L: KÝRIE, KÝRIE, ELEISON.**

- Za svatou Církev Boží, za náboženskou svobodu, za dialog a přátelství mezi národy a náboženstvími.
- Na přímluvu sv. Michaela, knížete vojska nebeského, prosme za zmučený ukrajinský národ, ať zbaven ruského terorizmu pozná čas míru.
- Na přímluvu svatého Gabriela prosme za hlasatele radostné zvěsti evangelia.
- Na přímluvu svatého Rafaela prosme za všechny, kdo se snaží poctivě jít životní cestou.
- Za Boží lid naší farnosti, aby veden výzvou sv. Jeronýma, stále hlouběji pronikal do hlubin Písma svatého, bohatě je předkládal, a tak přiváděl k poznání Ježíše Krista.
- Na přímluvu sv. Františka z Assisi prosme, aby každý z nás svým srdcem naslouchal pláči Země, obětí přírodních katastrof, zvláště obětí povodní uplynulých dní a klimatické krize, a osobně se zavázal chránit svět, který obýváme.
- Modleme se, aby ti, kdo vstupují do manželství, vytrvali v lásce, věrnosti a vzájemné velkorysosti.
- Za věrné zemřelé, kteří se sytili chlebem života, aby v jeho síle žili navěky.

K: Otče, tys nás ve svém Synu obdařil pravým Chlebem života. Dej, abychom v jeho síle žili v lásce jako tvé milované děti a nezarmucovali tvého svatého Ducha, který nám vtiskl svou pečeť pro den vykoupění. Prosíme o to skrze Krista našeho Pána **L: Amen.**

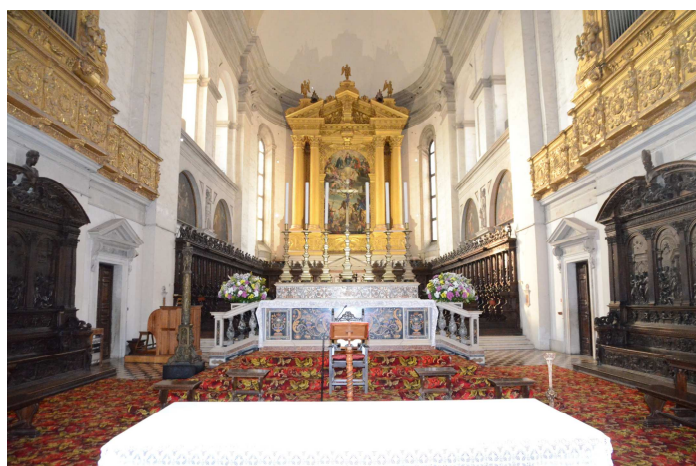
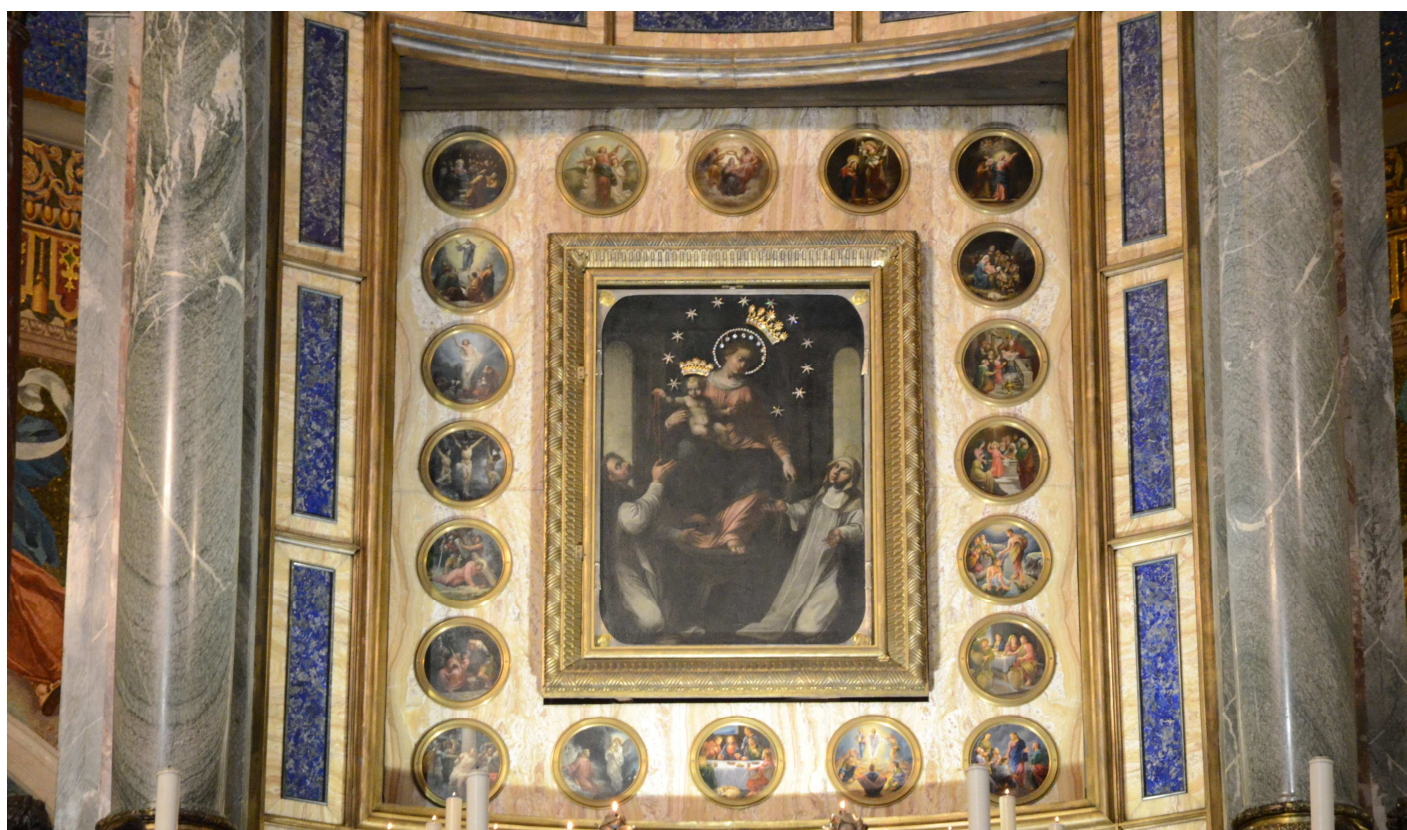
„SVATÝ MICHAELI, OPATRUJ NÁS V BOJI!“ Dříve jsme se to modlili po každé mši svaté. Zavedl tu modlitbu papež Lev XIII. Byl si vědom, že vliv zlého ducha na lidi a na svět je silný, máme proto vzývat často o pomoc anděly, především jejich hlavu a vůdce sv. Michaela. Každý z nás se také utíká pod ochranu svého anděla strážného. Když se stala ve 4. století křesťanskou celá římská říše, zvolila si za svého anděla strážného sv. Michaela. Vidělo se to potvrzeno jeho zjevením na hoře u Gargána, kam vždycky putovalo mnoho poutníků do velké jeskyně, kde se to událo. (Tomáš kardinál Špidlík, S.I., čestný občan Pustiměře). *Iter ad christianae religionis divitias in Italia quae ad fidem amoremque Christi nos promovent*, Monte Sant' Angelo, Gargano, Itálie, 3. července 2016.

"AŽ TI PÁN ŽEHNÁ A OCHRAŇUJE TĚ. AŽ TI UKÁŽE SVOU TVÁŘ A JE TI MILOSTIVÝ. AŽ K TOBĚ OBRÁTÍ SVŮJ POHLED A DOPŘEJE TI POKOJE. PÁN TI ŽEHNEJ!" (požehnání sv. Františka z Assisi). Eucharistie u hrobu sv. Františka z Assisi, krypta dolní baziliky, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 29. června 2019, Assisi, Itálie.

"Do Pompejí jezdí z celého světa turisté, aby se přišli podívat na vykopávky, mrtvé kameny. Ale na starých uličkách tam rostou květy. Neočekávaně právě tu vzniklo v nové době známé mariánské poutní místo. Maria je symbol života a dává rozkvést květům i v kamenných srdcích." (Tomáš kardinál Špidlík, S.I.).
Bazilika Panny Marie Růžencové, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 8. července 2019, Pompei, Itálie.

"V LŮNĚ TVÉM, V RÁJI, PŘIJMI PANE JEŽÍŠI SVOU SLUŽEBNICI! TYS MÉ SVĚTLO, DRAHOCENNÁ PERLA, KTEROU JSEM MILOVALA, VROUCNĚ HLEDALA A NYNÍ TOUŽÍM KONTEMPLOVAT JAKO KRÁLE VŠECH VĚKŮ"
(modlitba sv. Justiny před mučednickou smrtí, 7. října 304).
Bazilika sv. Justiny - hlavní oltář s relikviářem první mučednice Padovy a patronky Uherského Brodu.
Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, 11. července 2019, Padova, Itálie.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

27. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 6. ŘÍJNA 2024

At' nám Hospodin žehná po všechny dny našeho života.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, Boha Otce, Stvořitele, v němž nachází svou důstojnost celé stvoření a především jeho koruna-člověk, s důvěrou prosme: **L: KÝRIE, KÝRIE, ELEISON.**

- Za svatou Církev Boží, aby i uprostřed zmatků naší doby neohroženě hlásala pravdu o přirozeném povolání muže a ženy k manželství, které je u pokřtěných svátostí.
- Za nevěřící manželské páry, aby poctivým hledáním kořenů svého jedinečného životního povolání dokázaly vyslovit své „ano“ Tvůrci, na jehož lásce mají podíl.
- Za pokřtěné, kteří uzavřeli pouze civilní manželství, aby poznali vznešenost svátosti manželství, a zplněním svého manželství měli plný podíl na nesmírnosti darů vykoupení.
- Na přímluvu sv. Jana XXIII., prosme za zmučený ukrajinský národ, at' zbaven ruského terorizmu, pozná čas míru.
- Za náš národ, at' v posvátném růženci objeví sílu modlitby a moc přímluvy Panny Marie.
- Modleme se, aby církev nadále všestranně podporovala synodální způsob života který se vyznačuje spoluodpovědností, a rozvíjela účast, společenství a poslání, sdílené kněžími, řeholníky a laiky.
- Modleme se, aby setkání synody v Římě prospělo církvi na celé planetě.
- Za věrné zemřelé, aby měli účast na svatební hostině Božího Beránka.

K: Všemohoucí věčný Bože, zhoj tvrdost našich srdcí, abychom poznávali vznešenost cest tvé prozřetelnosti. Neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. **L: Amen.**

LITURGICKÉ TEXTY 26. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – NM 11,25-29

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin sestoupil v oblaku a mluvil k Mojžíšovi; vzal z ducha, který spočíval na něm, a dal ho sedmdesáti mužům starcům. Když na nich duch spočinul, dostali se do prorockého vytržení, ale později se to už nestalo. Dva muži z nich zůstali v táboře, jmenovali se Eldad a Medad. I na nich spočinul duch, neboť byli mezi těmi, kdo byli písemně určeni. Nevyšli však do stánku úmluvy a dali se do prorokování v táboře. Tu přiběhl jeden chlapec a oznámil Mojžíšovi: „Eldad a Medad prorokují v táboře.“ Jozue, syn Nunův, Mojžíšův služebník od mládí, řekl: „Pane můj, Mojžíši, zabraň jim v tom!“ Mojžíš mu odpověděl: „To tak žárlíš kvůli mně? Kéž by Hospodin udělal z celého národa proroky, kéž by dal Hospodin spočinout svému duchu na nich!“

ŽALM 19

Hospodinův zákon je dokonalý, občerstvuje duši, – Hospodinův příkaz je spolehlivý, – nezkušenému dává moudrost. Bázeň před Hospodinem je upřímná, trvá navěky, – Hospodinovy výroky jsou pravdivé, – všechny jsou spravedlivé. Tvůj služebník si na ně dává pozor – a velmi bedlivě je zachovává. – Kdo však pozná každé pochybení? – Očist' mě od chyb, jež jsou mi skryty! Chraň svého služebníka před zpupností, – ať mě neovládne! – Pak budu bez úhony – a vyvaruji se velkého hříchu.

2. ČTENÍ – JAK 5,1-6

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Nuže tedy, vy boháči: plačte a naříkejte nad strastmi, které na vás přijdou. Vaše bohaté zásoby hnijí a vaše šatstvo rozežírají moli. Vaše zlato a stříbro rezaví, a ten rez bude svědčit proti vám a stráví vaše tělo jako oheň. Hromadili jste si majetek i v tyto poslední dny. Ale mzda, o kterou jste ošidili sekáče, kteří vám požali pole, ta mzda křičí a křik vašich ženců pronikl k sluchu Pána zástupů. Na zemi jste hýřili a oddávali se rozkošim, krmili jste se i tehdy, když už už nastávala řež. Odsoudili jste spravedlivého a připravili ho o život – a on se vám nebrání.

EVANGELIUM – Mk 9,38-43.45.47-48

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jan řekl Ježíšovi: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu. Bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem.“ Ježíš však řekl: „Nebráňte mu! Přece žádný, kdo ve jménu mém vykoná zázrak, nemůže pak hned o mně mluvit špatně. Kdo není proti nám, je s námi. Kdokoli vám podá číši vody proto, že jste Kristovi, amen, pravím vám: nepřijde o svou odměnu. Kdo by svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří věří ve mne, pro toho by bylo lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře. Svádí-li tě tvá ruka, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez ruky, než abys přišel s oběma rukama do pekla, do neuhasitelného ohně. Svádí-li tě tvoje noha, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez nohy, než abys byl s oběma nohama uvržen do pekla. Svádí-li tě tvoje oko, vyloupni ho! Lépe, abys vešel do Božího království jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do pekla, kde jejich červ nehyne a oheň nehasne.“

LITURGICKÉ TEXTY 27. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – GEN 2,18-24

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin Bůh řekl: „Není dobré, že člověk je sám. Udělám mu pomocníka, který by se k němu hodil.“ Hospodin Bůh uhnětl z hlíny všechnu divokou zvěř a všechno nebeské ptactvo a přivedl (je) k člověku, aby viděl, jaké jim dá jméno: takové mělo být jejich jméno, jak by všechny živočichy pojmenoval. A člověk dal jméno všem krotkým zvířatům, nebeskému ptactvu a veškeré divoké zvěři, ale pro člověka se nenašel pomocník, který by se k němu hodil. Tu Hospodin Bůh seslal na člověka hluboký spánek, a když usnul, vzal jedno z jeho žeber a to místo uzavřel masem. Hospodin Bůh pak ze žebra, které vzal z člověka, vytvořil ženu a přivedl ji k člověku. Ten zvolal: „To je konečně kost z mých kostí a tělo z mého těla. Bude se nazývat manželkou, neboť z manžela byla vzata.“ Proto muž opustí otce i matku a přidrží se své ženy a budou jeden člověk.

ŽALM 128

Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, – kdo kráčí po jeho cestách. – Budeš jísti z výtěžku svých rukou, – bude ti blaze a dobře. Tvá manželka bude jako plodná réva – uvnitř tvého domu. – Tvoji synové jako výhonky oliv – kolem tvého stolu. Hle, tak bývá požehnán muž, – který se bojí Hospodina. – Ať ti Hospodin požehná ze Siónu, – abys viděl štěstí Jeruzaléma po všechny dny svého života. Abys viděl syny svých synů: – Pokoj v Izraeli!

2. ČTENÍ – ŽID 2,9-11

Čtení z listu Židům.

Bratři! Vidíme, že Ježíš, který byl nakrátko ponížen pod anděly, je korunován slávou a ctí, protože vytrpěl smrt; bylo třeba, aby on – z milosti Boží – za všechny lidi podstoupil smrt. Bylo jistě vhodné, aby ten, pro něhož a skrze něhož je všechno, přivedl do slávy mnoho synů tím, že utrpením zdokonalí původce jejich spásy. Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ. Proto se neostýchá nazývat je svými bratry

EVANGELIUM – MK 10,2-16

Slova svatého evangelia podle Marka.

Přišli farizeové a zeptali se Ježíše, smí-li se muž se ženou rozvést. Chtěli ho tím přivést do úzkých. Odpověděl jim: „Co vám přikázal Mojžíš?“ Řekli: „Mojžíš dovolil vystavit jí rozlukový list a rozvést se.“

Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz. Na počátku při stvoření však (Bůh) učinil (lidi) jako muže a ženu. Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk. Už tedy nejsou dva, ale jeden. Co tedy Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“

V domě se ho učedníci ještě jednou na to zeptali. Řekl jim: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se s jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. Rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství.“

(Matky) přinášely k Ježíšovi děti, aby jim požehnal. Ale učedníci jim to zakazovali. Když to Ježíš viděl, rozmrzelo ho to a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří Boží království. Amen, pravím vám: Kdo nepřijme Boží království jako dítě, vůbec do něho nevejde.“ Bral je do náručí, kladl na ně ruce a žehnal jim.

PRVNÍ PASTÝŘSKÝ LIST OLOMOUCKÉHO ARCIBISKUPA

MONS. JOSEFA NUZÍKA

(neděle 29. září 2024)

Vážení a milí diecézané, bratři a sestry,

uplynulo již pět měsíců od mého uvedení do služby pastýře olomoucké arcidiecéze a já se k vám obracím svým prvním pastýřským listem.

Když jsem pročítal prvotiny některých svých předchůdců, často zrcadlící dobu, v níž byly vytvořeny, přemýšlel jsem, čím vás mám oslovit já? Mám ve svém poselství zmínit temnější stránky současného dění: války, mravní úpadek a rozkol ve světě i církvi, nebo raději nasadit optimistický tón a připomenout pozitivní dopady biskupské synody o synodalitě, případně mluvit o naději, že v každém momentě se ve světě i v církvi rodí něco nového a krásného?

Nakonec jsem se rozhodl „odrazit se“ ve svém listě od svátku svatých archandělů Michaela, Gabriela a Rafaela, který připadá na dnešní den. Výklad jejich jmen nám může poskytnout základní orientaci a směr: vnímat více Boha. Michael totiž znamená: Kdo je jako Bůh, Gabriel: Bůh projevil svou sílu, Rafael: Bůh uzdravil. V dnešní době jsme přesyceni všemožnými komentáři, a proto je dobré vracet se k myšlence o transcendenci – přesažnosti Boha. K tomu bych vám rád nabídl dva impulsy vycházející z dnešního Božího slova.

V prvním čtení i v evangeliu jsme slyšeli o tom, jak Bůh projevil svou moc působením Božího Ducha. A Bůh nemlčí ani dnes. Je důležité, abychom nezůstávali jen u názorů a komentářů, ale uvědomili si, že náš Bůh s námi putuje a projevuje se podobně jako v době Mojžíšově nebo Ježíšově a dosvědčuje nám: „Kdo není proti nám, je s námi.“

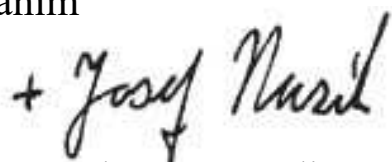
Silně na mě působí slova proroka Micheáše: „Já vyhlížím Hospodina, čekám na Boha své spásy, můj Bůh mě vyslyší. Neraduj se ze mne, má nepřítelkyně, jestliže jsem padl, zase vstanu; i když sedím v temnotě, Hospodin je mé světlo.“ Abychom dokázali napodobit takové jednání i ve svém životě, je třeba

nastavit náš vztah k modlitbě. Způsobů modlitby je řada a nejde o to vybrat a určit ten jediný správný pro všechny mnohem podstatnější je naše věrnost v modlitbě. Někomu je blízká účast na mši svaté i ve všední den, dalšímu večerní adorace, jiný najde pokoj při modlitbě růžence nebo korunky k Božímu milosrdenství. Pokud jste svůj styl modlitby dosud nenašli, prosím vás bratři a sestry, pokuste se jej vybrat nyní a buďte v ní věrní a poznáte její ovoce. To je má prosba i rada.

Boží slovo dnešní neděle nás může také povzbudit k osobnímu rozhodnutí: nepřizpůsobujme se světu! Takto lze vnímat Ježíšova slova v evangeliu o nutnosti zbavit se ruky, nohy nebo oka, pokud by nás odváděly od Boha, a obdobně vyznívají i slova o nesprávném stylu života v době apoštola Jakuba, který káral hromadění majetku a nečestné jednání bohatých. Žijeme ve světě, kde je mnoho způsobů chování a jednání považováno za normální, ačkoli nejsou v souladu s Božím zákonem a příkázáními. Neznamená to ovšem, že bychom se měli upnout na jednání druhých a začít poukazovat na všechno, co je v našem světě i v církvi v rozporu s pojetím křesťanské morálky. Užitečnější je zaměřit se na prvním místě na svůj život a zkusit rozpoznat, co v něm není správné, co je hříšné, co vytváří překážku Božímu působení v našem životě. To je třeba pojmenovat, změnit a odstranit, abychom neztráceli to, co nám Bůh nabízí a co nám svět nikdy dát nemůže!

Jak jistě víte, bratři a sestry, některá rozhodnutí je dobré vyjádřit viditelným gestem. Od doby své inaugurace jsem byl několikrát dotazován, zda okolnosti naší doby nejsou výzvou k tomu, abychom znovu vykonali úkon zasvěcení naší arcidiecéze Panně Marii. Po zvážení tohoto podnětu a poradě s mými spolupracovníky jsem se rozhodl, že jej vyslyším. Budu moc rád, když se ke mně připojíte i vy pod vedením svých pastýřů ve farnosti. Tento úkon spojený s touhou po zřeknutí se toho, co nás od Boha vzdaluje, a s odhodláním upevnit vztah k Bohu skrze zvolenou formu modlitby, vykonáme v neděli 13. října 2024 na závěr mše svaté. Podporuje nás to, co zaznělo v roce 2000 při výkladu fatimského zjevení Kongregací pro nauku víry: „Panna Maria, jež se zjevila ve Fatimě, obrací naši pozornost na tyto zapomenuté hodnoty, na budoucnost člověka v Bohu, ve které hraje člověk aktivní a zodpovědnou roli. Fatimské poselství svou naléhavou výzvou k obrácení a pokání ve skutečnosti vede k jádru evangelia.“ Děkuji vám, milí diecézané, za přijetí těchto myšlenek a odhodlání pokusit se je přenést do svého života.

S vděčností, v modlitebním spojení a s požehnáním

+ Josef Nuzík, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

"Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu stvoření."

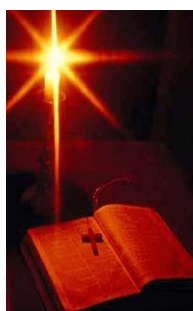
(Mk 16,15)

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ **S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,**

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 30. ZÁŘÍ 2024

Ježíšovi učedníci začali uvažovat, kdo z nich je největší. Ježíš věděl, o čem v srdci uvažují. Vzal dítě, postavil ho vedle sebe a řekl jim: „Kdo přijme takové dítě kvůli mně, mne přijímá; a kdo mne přijme, přijímá toho, který mě poslal. Neboť kdo je mezi vámi všemi nejmenší, ten je největší.“ Jan se ujal slova a řekl: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu a bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem jako my.“ Ježíš mu však řekl: „Nebráňte! Neboť kdo není proti vám, je s vámi.“ Ježíšovi učedníci začali uvažovat, kdo z nich je největší. Ježíš věděl, o čem v srdci uvažují. Vzal dítě, postavil ho vedle sebe a řekl jim: „Kdo přijme takové dítě kvůli mně, mne přijímá; a kdo mne přijme, přijímá toho, který mě poslal. Neboť kdo je mezi vámi všemi nejmenší, ten je největší.“ Jan se ujal slova a řekl: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu a bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem jako my.“ Ježíš mu však řekl: „Nebráňte! Neboť kdo není proti vám, je s vámi.“ (Lk 9,46-50)

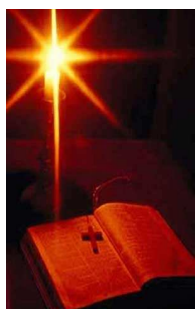

Kdo přijme takové dítě kvůli mně, mne přijímá. Výraz „jménem“, „ve jménu“ známe i z naší mluvy. Úředníci vystupují jménem státu, ve jménu zákona. Tento způsob mluvy je vlastně zbytkem starého pojetí. V dnešní společnosti nemá jméno tak velký význam, nahrazuje se někdy i číslem. Pro Židy však bylo ještě jméno výrazem poslání, jaké kdo má ve světě. V této souvislosti pochopíme vypravování Genese, že Bůh „nazval den, noc, nebe, zemi, moře“ (Gn 1,3-10) a jmenování zvířat svěřil Adamovi (Gn 2,20). Tím totiž dostává stvoření smysl. I později dávají lidé jména místům, kde něco prožili nebo která jsou k něčemu určena. Zvláštní jména dával Bůh prorokům a někteří muži Boží měli tzv. jména jahvistická, která naznačovala zvláštní spojení s Bohem, zvláště Emanu-El, tj. Bůh s námi (Iz 7,14; Mt 1,23). Kristus od nás žádá, abychom jednali se všemi lidmi v souvislosti s Bohem a přijímali je v jeho jménu, protože se se všemi ztotožňuje.

Kdo mne přijme, přijímá toho, který mě poslal. Není snadné ztotožnit jednu osobu s druhou. Obyčejně to bývá omylem, vnější podobností. Bible to naopak vyjadřuje typickým výrazem: poslání. Židé si byli dobře vědomi, že jediný, komu patří čest a sláva, koho musí ve všem respektovat, je Bůh sám. Má-li se vzdávat úcta člověku, má-li se přijmout to, co říká, může to být jenom proto, že ho Bůh poslal. Takoví byli starozákonní

proroci. Tak představuje sám sebe i Ježíš. Je ten, kterého posílá Otec. Tito „poslaní Bohem“ byli ve Starém zákoně přesto zjevem jakoby výjimečným. Jejich poslání se vztahovalo na nějaký určitý úkol. Vlastností Nového zákona je jeho všeobecnost, duchovní šířka. Proto všichni lidé, s kterými se v životě setkáme, jsou jistým způsobem posláni od Boha. Boží Prozřetelnost nám je přivedla. Tím, že je přijímáme jako Boží posly, se změnil náš postoj k nim a k celému světu. Setkání s lidmi se stává bohoslužbou.

Viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu. Křesťan tedy přijímá jiné lidi jako ty, které mu Bůh sám posílá v jeho jménu. Ale pak z toho plyne i druhý závěr. My sami máme přicházet k jiným ve jménu Kristově. Apoštolům to bylo svěřeno jako funkce, úřad. Ale v jistém stupni je apoštolem každý z nás a máme si toho být vědomi. Toto poslání pak dává člověku zvláštní autoritu a zvláštní moc. Sami apoštolové se tomu divili, když někdo, koho neznali, jménem Ježíšovým i zlé duchy vyháněl. Druhý vatikánský koncil mluví o prorocké a kněžské funkci Božího lidu. Nemíní se tím umenšovat hierarchická moc biskupů a kněží, ale spíš se chce ukázat, z čeho vyrůstá, tj. ze sjednocení křesťanů s Kristem. To pak má různé stupně. Jako si musíme uvědomit svou moc, tak také i její ohraničenost. Kdo může říci, že se už s Kristem plně ztotožnil? Usilujme o to podle svých sil a možností!

ÚTERÝ 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 1. ŘÍJNA 2024

Když se přibližovala doba, kdy Ježíš měl být vzat (vzhůru), pevně se rozhodl jít do Jeruzaléma. Poslal před sebou posly a ti cestou přišli do jedné samařské vesnice, aby tam připravili nocleh. Ale (Samaritáni) ho nepřijali, protože měl namířeno do Jeruzaléma. Když to viděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil?“ On se však obrátil a přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. Když se přibližovala doba, kdy Ježíš měl být vzat (vzhůru), pevně se rozhodl jít do Jeruzaléma. Poslal před sebou posly a ti cestou přišli do jedné samařské vesnice, aby tam připravili nocleh. Ale (Samaritáni) ho nepřijali, protože měl namířeno do Jeruzaléma. Když to viděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil?“ On se však obrátil a přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. (Lk 9,51-56)

Samařané je nepřijali na nocleh. Antipatie národnostní nejsou zvláštností naší doby.

Vždycky byly. Tam pak, kde se motivují nábožensky nebo ideologicky, ospravedlňují se jako čestné jednání. Jistě to není náhoda, že dal Ježíš v podobenství tak čestné místo „milosrdnému Samaritánu“ (Lk 10,31-37). Je to odpověď na otázku, kdo je náš bližní. Je to každý, v kom vidíme na prvním místě člověka a u kterého si všimneme hned toho nejdůležitějšího: V čem mu můžeme pomoci? Kristus nezvolil postavu Samaritána proto, že všichni takoví byli. I u nich byl šovinismus silný, jak vidíme ze zprávy, že nenechali ani přespát ty, co šli do Jeruzaléma. Ale právě proto ukázal, že jsme schopni se od takové národnostní fanatičnosti osvobodit, že dokážeme přemoci davové sympatie a antipatie,

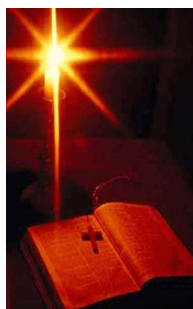
s kterými se často setkáváme. Mísením národů a ras v poslední době se stanou tyto problémy víc a víc naléhavější.

Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil? Kdo by čekal tak divokou reakci u apoštolů? Prozrazuje, že byli velmi rozčilení. Rozčilený člověk se chce hned pomstít. A rád by do své pomsty zapojil i vyšší síly, celou přírodu i Boha. Vyjadřují to staré výrazy, jako např. „Ať se pod tebou země propadne! Ať do tebe blesk udeří! Ať tě Bůh potrestá!“ Jak je máme hodnotit? Zaklínání magickými silami bylo pohanské. Izraelité svolávali naopak pomstu Boží. To je ovšem daleko lepší v tom smyslu, že Bůh není slepá síla, ale dobrá bytost, ta pak se k ničemu zlému nepropůjčí. Ale Bůh je také spravedlivý a spravedlnost zjedná. Odvolat se k Božímu soudu, když jsme rozčileni a když nás hněv popouzí, abychom se pomstili, je tedy v duchu Písma. I v Žalmech se svolává Boží hněv na nepřátele, na ty, kteří by nám chtěli uškodit. Ale nesmíme zapomenout, že jako křesťané máme docela jinou ideu o trestajícím Bohu, než je „Perun, který smete“ toho, kdo je proti nám.

Přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. Je přirozené, že se uražený člověk rozčílí. Ale je lidské, že se vzápětí snaží ovládnout svůj hněv. Pro některé charaktery je to snazší, pro jiné těžší, zvláště pro tzv. choleriky. Ale příklady světců ukazují, že je to vždycky možné. Po psychologické stránce byl např. cholerik sv. Ignác z Loyoly; tak se ovládal, že ho považovali někteří za flegmatika. Když mu pak žertem dali dotaz, jestli by se rozčilil, kdyby mu papež nařídil spálit pravidla řádu, která dlouho a s velkým duchovním úsilím psal, odpověděl upřímně, že ano. Dodal však, že by mu s Boží pomocí stačilo čtvrt hodiny, aby se znovu uklidnil. Pro nás pro všechny platí to, co je vyjádřeno v malé poznámce evangelia: „Šli do jiné vesnice.“ To, co nás rozčílí, se opustí a začne se jinde, obrátí se pozornost jinam, vždyť je svět velký.

"Neznalost Písma svatého je neznalost Krista". To jsou slova svatého jeronýma, učitele církve. Jistě je dobré Boží slovo číst, rozjímat, ale nejtěžší je podle něho žít. Dnešní Boží slovo nám ukazuje Ježíše, který se rozhodl jít do Jeruzaléma přes Samařsko, tedy přes "nepřátelské území". Dalo se jistě čekat, že jim neumožní přespát v samařské vesnici. Jakub a Jan - synové hromu - pro svou prudkou povahu, chtějí všechno řešit ohněm a mečem. Ježíš je však přísně kárá. Duch evangelia je totiž duchem odpuštění, smíření, ne pomsty a trestu. I církve s tím má neblahé zkušenosti - žádné exkomunikace či kacířské hranice nepomohly zlo vymýtit. Zlo je nutné přemáhat ještě větším dobrem.

STŘEDA 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 2. ŘÍJNA 2024

Když Ježíš a jeho učedníci šli (do Jeruzaléma), cestou mu někdo řekl: „Půjdu za tebou všude, kam půjdeš.“ Ježíš mu však odpověděl: „Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil.“ Jiného zase vybídl: „Pojď za mnou!“ On však řekl: „Pane, dovol mi, abych napřed šel pochovat svého otce.“ Odpověděl mu: „Nech, ať mrtví pochovávají

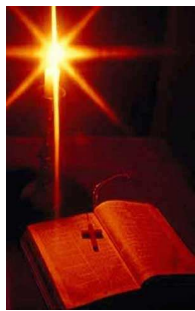
své mrtvé. Ale ty jdi a zvěstuj Boží království!“ A ještě jiný řekl: „Půjdu za tebou, Pane, jen mi dovol, abych se napřed rozloučil doma s rodinou.“ Ježíš mu však odpověděl: „Žádný, kdo položil ruku na pluh a ohlíží se za sebe, není způsobilý pro Boží království.“ (Mt 11,25-30)

Budu tě následovat. Staré římské přísloví říká: „Dlouhá je cesta nařízeními, krátká a účinná je příkladem.“ Schopnost napodobit mají zvláště děti a mladí. Pro ně je hlavní škola to, co vidí. Tak vznikla i církev. Apoštolové se setkali s Ježíšem. To na ně tak zapůsobilo, že za ním prostě šli, následovali ho, napodobili ho. Když se pak za pár let rozešli do celého světa, neměli s sebou knihy, neznali nějaký dogmatický a morální systém. Učili prostě to, co slyšeli a viděli u Ježíše. Evangelium sv. Marka je záznam kázání sv. Petra. Je stručné, ale je tak konkrétní, že vidíme Kristovu osobu jakoby před sebou. I dnes je důležité, abychom neznali křesťanství jenom jako katechismus, jako mravouku, ale abychom si dovedli představit osobu Ježíšovu, abychom se dovedli vžít do jeho myšlení a jednání. Když čteme úryvky evangelia a dovedeme si živě představit událost, je to pro nás užitečnější než dlouhé úvahy o smyslu slov.

Žádný, kdo položí ruku na pluh a ohlíží se za sebe, není způsobilý pro Boží království. Moudrý člověk prý se pozná podle toho, že dovede změnit své mínění, své názory, když pozná, že pravda je jiná než ta, kterou sledoval. Ovšem i tato moudrost má své meze. Kdo často své mínění mění, stává se nedůsledným a nespolehlivým. Daleko horší je, když měníme postoj k lidem, kterým máme zůstat věrní. Křesťané vyznávají jistý světový názor, souhrn pravd. Je pochopitelné, že jim postupně líp a líp rozumíme, že tedy i měníme částečně své mínění. Ale podstata křesťanství je ve věrnosti k osobě Kristově. Věrnost pak nepřipouští pochybnosti, váhání. Je známe, že lékaři odmítají léčit pacienty, kteří užívají současně jiné léky než ty, které jim dávají oni, zvláště když by měly opačný účinek. Výsledek dvojího léčení by znamenal oslabení organismu. Bohužel takovou dvojí opačnou léčbu dělá mnoho křesťanů. Částečně sledují rady Kristovy a částečně se ohlížejí po opačných názorech. Oslabený křesťanský život nedává dobrý příklad a netěší toho, kdo jej vede.

Nech, ať mrtví pochovávají své mrtvé. Někteří ten výrok berou doslova, jako např. řeholnice, které nevycházejí z klauzury ani na pohřeb rodičů. Z druhé strany víme, jak nerozumné důsledky by vzešly z toho, kdyby se obrazná rčení Bible nebrala symbolicky. V kolika různých smyslech se musí vzít i slova umírat. Umřeme jednou, a přece máme denně „odumírat světu“, mají v nás podle sv. Pavla umírat skutky těla (Řím 8,13), mají umřít tělesné údy s jejich vášněmi (Kol 3,5) apod. Smrt je opak života. Ale život nepulzuje nikdy plně. Něco v nás vždycky odumírá a je jakoby mrtvé. Psychologicky se neliší mnoho od zemřelých lidí, na které jsme dávno zapomněli. Zapomnění je skutečně předzvěst smrti a její obraz. Ale je to také, ačkoli to zní paradoxně, nutná podmínka života. Kdybychom měli nosit v hlavě, myslet stále na všechno, co jsme viděli a slyšeli, co máme na práci, vedlo by to k pomatenosti nebo úplnému vyčerpání. Kdo si chce zachovat svěžest, vybere si to, nač má myslet, a ostatní pro něho jakoby nežilo. Svěžest života v Kristu vyžaduje, abychom zapomínali na mnoho zbytečných starostí, aby mnoho záležitostí umřelo proto, aby v nás žily zájmy opravdové.

ČTVRTEK 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 3. ŘÍJNA 2024

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát (učedníků), poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoje tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!' Když přijdete do některého města a nepřijmou vás, vyjděte do jeho ulic a řekněte: 'I ten prach, který se nám ve vašem městě přichytil na nohou, vám tu strásáme. To si však pamatujte: Přiblížilo se Boží království!' Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.“ (Lk 10,1-12)

Málo dělníků ke žni. K lepšímu pochopení podobenství se musíme vžít do tehdejšího rolnictví. Nesešlo se obilí, ale sbíraly se jenom klasy. Ostatně pole nebyla pěkně obdělána. Obilní stébla stála řídce mezi bodláčím a jiným plevelem. Sběr klasů se mohl dělat jenom ručně. Kristus sám aplikuje podobenství na získávání lidí do Božího království. Proto se i v církvi čte tento text při příležitostech, kdy se mluví o kněžském a misijním povolání. Poukazuje se na to, jaké jsou na světě miliardy dobrých lidí, kteří neznají Krista. Spasí se? Dnes o ně nemáme tolik obav, jako měli dříve. Jisté je, že Bůh chce spasit všechny lidi (1 Tim 2,4), najde si tedy cestu, aby k nim v nějakém tajemném způsobu přišel. Proč je tedy potřeba misionářů v úzkém nebo širším slova smyslu? Sv. Jan Zlatoústý to vysvětluje trochu jinak, než bychom si to představovali my. To, že Bůh dává někomu milost být apoštolem druhých, je privilegium především pro něho samotného. Spasit spolu s Kristem alespoň jednu duši bližního je největší skutek našeho života. Stáváme se obrazem Spasitele světa a tato podoba Boží spasí na prvním místě nás samotné. Každý křesťan má tedy na svém místě apoštolské a misijní poslání.

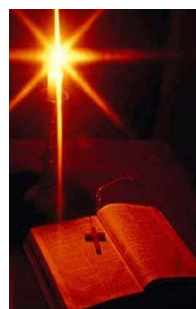
Proste tedy Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. I když apoštolské poslání patří všem křesťanům, zvláštním způsobem je uskutečňují ti, kteří si je zvolili jako osobní povolání: kněží, kazatelé, misionáři. Často slyšíme náрек, že jich je málo a že jich stále ubývá. Proto je aktuální výzva Kristova: „Proste Pána žně!“ V církvi se konají zvláštní pobožnosti za kněžská povolání. Ale i tyto modlitby nesmíme chápat tuze úzce a představovat si je tímto zjednodušeným způsobem: My se modlíme za kněze, kněží pak působí apoštolsky ke spáse duší. Ve skutečnosti i modlitba sama už je apoštolská. Spása světa se i dnes děje tak, jak nám ji ukázal sám Ježíš. On dvě nebo tři léta kázal, ale předtím se třicet let modlil a pracoval. I těch třicet let bylo apoštolských. Tedy i ti křesťané, kteří pracují a modlí se, jsou v pravém slova smyslu misionáři. A modlí-li se za kněze, mohou si být jisti, že v kněžských slovech je i síla jejich modlitby k Pánu žní.

Lány se bělají ke žni. Podobenství Kristovo se vztahuje na lidi, kteří se mají spasit. Ale zvláštní vysvětlení textu podává Origenés. Rozšiřuje parabolou do kosmické šířky. Do

Božího království je potřeba posbírat celý svět. I ten se má stát duchovním, aby byl Bůh všechno a ve všem (1Kor 15,28). Stane se to skrze člověka, který posbírání ve světě všechno to, co je tu stvořeno k Boží slávě. Lány se bělají ke žni. Ve všech věcech, které vidíme kolem sebe, je skryto Boží slovo, kterým svět vznikl, Boží moudrost, která se tu zjevuje. Objevit tento skrytý smysl světa je umění, kterému říkali Otcové církve „kontemplace přírody“, řecky *theória fysiké*, duchovní fyzika. Fyzikové, přírodopisci objevují, že je svět krásný, protože je harmonické dílo jednoty, účelnosti, přírodních zákonů, jakýsi obrovský orloj. Duchovní lidé jdou dál. Za tou harmonií světa slyší hlas komponisty, který ji složil a hraje, obrovské hodiny světa jim ukazují čas určený k setkání. Přírodovědcům, jak prohlásil jeden z nich, a to světoznámý – Linné, nebesa vypravují slávu Boží (Žl 19,1). Duše, která rozjímá, vidí samého Boha, který tu kraluje, oděný slávou (Žl 93,1)

Boží slovo je nadčasové. Oslovuje lidi v kterékoli době. Pán Ježíš toto slovo pronesl před 2000 lety a jsou aktuální i dnes. Vždyť v naší arcidiecézi, která pokrývá zhruba třetinu Moravy a tvoří ji 418 farností, má pouze 201 farností svého kněze, z toho 70 kněží jsou cizinci (z Polska 47 kněží, ze Slovenska 20 kněží, 1 kněz z Rumunska, 1 kněz z Uzbekistánu a 1 kněz z Vietnamu), přičemž průměrný věk kněží v naší olomoucké arcidiecézi je 53 let (jen na okraj poznámka: muži v ČR se v současnosti dožívají průměrně 76 let). Ve všech pěti ročnících se na kněžství připravuje pouze 18 Bohoslovců! Proto "proste Pána žně". Nést radostnou zvěst lidem dobré vůle ale není jen věcí biskupů a kněží, ale také každého z vás věřících.

PÁTEK 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 4. ŘÍJNA 2024

Ježíš řekl: „Běda tobě, Chorazine, běda tobě, Betsaido! Kdyby se staly v Tyru a Sidónu takové zázraky jako u vás, už dávno by se obrátili k pokání v žínici a v popelu. Ale Tyru a Sidónu se povede na soudu lehčeji než vám. A ty, Kafarnaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do pekla klesneš! Kdo poslouchá vás, poslouchá mne, kdo pohrdá vámi, pohrdá mnou; kdo však pohrdá mnou, pohrdá tím, který mě poslal.“ (Lk 10,13-16)

Běda tobě, Chorazine, běda tobě, Betsaido! Český výraz „Běda ti!“ je už oslabený, neznamená mnoho. Nejsme už zvyklí zlořečit, svolávat „bídu“ na někoho. Hebrejský slovník je naopak v tomto smyslu velmi bohatý. Východní národy zlořečily často, tj. svolávali vyšší síly, především démonické, aby zasáhly proti někomu nebo něčemu živému. Jak si to vysvětlit psychologicky? Je tu celkem stejný postup, jako když děti žalují na své společníky u velkých lidí. Nestačí jim se bránit, zavolají si tedy na pomoc velké. I Židé svolávali trest Boží na své nepřátele. Ale ponenáhlu tu vystupuje do popředí jiný prvek, méně magický, ale víc prorocký. Je to vědomí,

že to nejsme my, kteří chceme svolávat trest na zlé, ale naopak jsou to oni sami, kteří jdou svými zlými skutky do neštěstí. Zlořečení Kristovo je tohoto druhu. Je to prorocké varování: Nevzdorujte Boží milosti, nebo vás stihne „bída“.

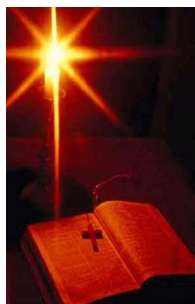
A ty, Kafarnaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do pekla klesneš! Poutníci a turisté, kteří dnes navštíví zříceniny Kafarna, si ovšem povzdychnou: Nejsou tu snad nejposvátnější místa na světě? Zde přece Ježíš učil, zde si vybral apoštoly. Tu by měla stát svatopetrská bazilika, a ne zříceniny staré synagogy! A přece právě ty zříceniny jsou výmluvným znamením. Jsou obraz duše, která dostala od Boha mnoho poučení, ale nesledovala je. Je takových málo? Už pohanský filosof Platón se vážně pozastavil nad tím, že se celými dějinami lidstva táhne obrovský protiklad mezi tím, co myslíme, co se nám líbí, když to zůstane jako krásná idea, a skutečností, která tomu ve světě neodpovídá. Platón považuje ten rozpor za neřešitelný. Myšlenky budou podle něho tím krásnější, čím víc utečou od denního života. Křesťanství vidí stejný rozpor, ale vybízí nás stále, abychom jej překonávali. Kristus je Boží myšlenka a vtělil se na zemi. Také nás vede k tomu, abychom jeho myšlenky a slova stále vtělovali. Jsou k tomu, aby svět stavěly, ne aby po nich zůstaly zříceniny.

Kdyby se staly v Tyru a Sidónu takové zázraky, už dávno by se obrátily. Je to stará zkušenost, že lidé, kteří nikdy nebyli v kostele, bývají dojatí, když slyší poprvé pěkné kázání. Pravidelní návštěvníci si naopak na slova navykli a neberou je vážně. Zvyk je naprosto nutný k životu, zmechanizuje to, co musíme často dělat, ale nač nemůžeme stále myslet. Zvyk chrání to, co se nemá měnit a co má zůstat. I to je nutné pro život, aby tu byla jistá stálost. Ale vidíme okamžitě, že právě tyto dva prvky se stávají problematickými v náboženském životě. Evangelium od nás žádá úsilí o stálé obrácení, stálý pokrok. Obrátit se však musíme dobrovolně a vědomě, ne zvykově. Jak se tedy zachovat? Navykli jsme si chodit do kostela, zvykově recitujeme jisté modlitby. Křesťané se však vybízejí, aby o těch věcech „rozjímali“, tj. aby se uměli častěji zastavit a znovu si uvědomili, co dělají, proč to dělají, kam chtějí dospět. Tak se Boží slova, která slyšíme, stávají znovu živými a účinnými.

Slavíme první pátek v měsíci říjnu, který je zasvěcen Panně Marii Růžencové. Růženec je modlitba, kterou nám doporučuje církev, Svätý otec i Panna Maria ve svých zjeveních vybízí k této modlitbě. Díky ní totiž můžeme rozjímat o životě Pána Ježíše. Je to vlastně evangelium v malém. Modleme se ji nejen zde v kostele, ale také doma nebo i soukromě. Modleme se za sebe, ale pamatujme i na druhé. Přejdeme k dnešnímu evangeliu: sedmero hlavních hříchů asi všichni známe. Hned na prvním místě je jmenována pýcha - vychloubání se, nadutost, nadřazování se nad druhé. Pán Ježíš vyslovuje své běda na adresu měst, kde vykonal snad nejvíce svých zázraků, pronesl hodně kázání, ale stejně to nic nepomohlo, lidé zůstali stejní, k Bohu se neobrátili. Navíc se ještě chlubil, že asi jsou lepší než obyvatelé pohanských měst Tyru a Sidónu. Pán Ježíš však je přísně napomíná, aby nepovažovali druhé za horší než jsou oni sami, i když jsou třeba nevěřící. Myslím, že i pro nás je to potřebná lekce. Tak se nás někdy zmocní tento pocit jakési nadřazenosti nad ostatními, kteří třeba nejsou pokřtěni, do kostela nechodí. To ovšem, bratři a sestry, není záminkou,

že by byli špatní. Právě to, že jsme pokřtěni, v Boha věříme, do kostela chodíme, žijeme s Pánem, to nás ještě více zavazuje, abychom vynikali láskou nad ostatní a druhé k víře přiváděli.

SOBOTA 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 5. ŘÍJNA 2024

Dvaasedmdesát (učedníků) se vrátilo a s radostí řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!“ Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, štíry a (přemáhat) všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují duchové, spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“ V té chvíli zajásal v Duchu svatém a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci ukryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo! Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo neví, kdo je Syn, jen Otec, ani kdo je Otec, jen Syn a ten, komu to chce Syn zjevit.“ Když byli sami, obrátil se k svým učedníkům těmito slovy: „Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte! Říkám vám: Mnoho proroků a králů toužilo vidět, co vidíte vy, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte vy, ale neslyšeli.“ (Lk 10,17-24)

I zlí duchové se nám podrobují, když vyslovíme tvé jméno. V našem prostředí už znamenají jména velmi málo. Stala se něčím náhodným, jakýmsi rozpoznávacím číslem. Pro děti je ještě jméno vážné. Když se jim jméno překrucuje, považují to za urážku, zlobí se, pláčou. I pro staré Semity, jako dodnes ještě pro některé východní národy, je jméno ještě úzce spojeno s osobou. V Indonésii byl ještě donedávna zvyk měnit si jméno při změně povolání, při dosažení dospělosti apod. Moderní registrace občanů si ovšem s takovou svobodou neví rady, proto ji omezuje a ruší. V našich zemích si měnili jméno řeholníci při vstupu do kláštera, ale mají pak potíže s řidičským průkazem, s poštou a s jinými dokumenty. V Bibli se ovšem setkáváme s ohlasy staré mentality. Znat jméno znamená znát osobu. Proto své vlastní jméno Bůh nikomu nezjevil, všichni znali jméno syna Marie-Ježíše z Nazareta. Tedy těm, kdo uvěřili v jeho Božství, Bůh zjevil své jméno. A proto se ukázala i jeho zvláštní moc.

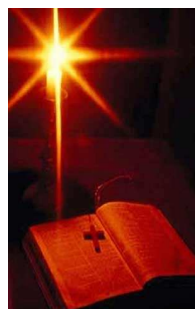
Pobožnost k Ježíšovu jménu. I když evropské národy už necítí tak úzký vztah mezi jménem a osobou, přesto je i v křesťanském prostředí pobožnost k Ježíšovu jménu. Modlívali se i zvláštní litanie. Často se setkáváme se symbolem IHS na dveřích kaplí, na modlitebních knihách a jinde. Je to zkrácené jméno Ježíš, psáno písmeny řecké abecedy, která tu omylem vypadá jako naše latinská. Pobožnost k Ježíšovu jménu propagoval pověstný františkánský kazatel sv. Bernardin ze Sieny. Na křesťanském Východě pak najdeme mnoho rozjímání o síle Ježíšova jména tam, kde autoři vysvětlují tzv. „Ježíšovu modlitbu“, která se má často opakovat: „Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným!“ Ruský jezuita I. Kologrivof přirovnává vyslovení jména k malování obrazu. Vyslovené jméno je tedy jakoby „zvukovou ikonou“, akustickým obrazem osoby.

Vyslovovat často Ježíšovo jméno znamená tedy stále mít před očima jeho obraz a jeho přítomnost, tedy i moc.

Spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebi. I dnes se zapisují jména. V tomto případě si dokonce zachovalo jméno svou starodávnou důležitost. Kdo je zapsán na úřadě, má domovská a státní práva. Do škol i do spolků se vstupuje zápisem. I staří Židé vedli svědomitě zápisy jmen a rodokmeny. Tím se totiž mohlo dokázat, že někdo patří k vyvolenému národu, k Božímu lidu. Církev vede od dávných dob tzv. matriky, kde se zaznamenává křest a svátosti, které jmenovaný přijal. Je to zápis na zemi, ale platí i v nebi, dává právo na občanství nebeského Jeruzaléma ve věčném městě Božím. Stačí obyčejný zápis k tomu, aby se někdo stal členem národa? Stává se to, ale cítíme, že je to jen výjimečné. Národy vznikají spojením krve, pokrevním příbuzenstvím. Proto píše sv. Pavel pokřtěným pohanům: „Jste teď spojeni s Kristem Ježíšem, vy, kteří jste byli vzdáleni, stali jste se blízkými Kristovou krví“ (Ef 2,13).

Poslední léta jsou poznamenána prudkým rozvojem vědy a techniky. Zvláště vy starší to můžete posoudit. Takové vymoženosti, které máte dnes byly možná ve vašem mládí jenom snem nebo vám vůbec nepřišly ani na mysl a dnes je to skutečnost. Paradoxem však je, že s rozvojem techniky nejde ruku v ruce rozvoj osobnosti člověka. Lidé jsou totiž pořád stejní. Stále se někde bojuje, vraždí, lidé se podvádějí, kradou, roste kriminalita mládeže a vlastně všechny druhy neřestí se páchají v každé době. Proč tomu tak je nám jasné: evangelium člověk nepřijímá do svého nitra. Semeno Božího slova dopadá stále na okraj našeho srdce, ale nepadne do nitra. Jak je to se mnou? V evangeliu máme 4 skupiny posluchačů. Naším cíle má být, abychom patřili do té skupiny poslední - úrodná půda - slovo slyší a zachovávají. Tedy nenechat se odradit svými slabostmi, hmotnými starostmi či nepochopením ze strany bližních, ale trpělivě jít dopředu. Kromě toho, že jsme posluchači Božího slova, máme být i jeho hlasateli. Setkáváme se však na každém kroku s lidskou lhostejností, lidé pohrdají duchovními věcmi a tedy i Božím slovem. Připadá nám to jako házení hrachu na stěnu, ale nepodléhejme malomyslnosti. I když se nám jeví srdce lidí ne jako úrodná půda, ale spíše se jedná o tvrdou betonovou dlažbu, přece jen i mezi dlaždicemi či ve škvírách betonových panelů se objeví nějaká tráva či květina. Nic tedy není marné!

PONDĚLÍ 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 7. ŘÍJNA 2024

Ježíšovi učedníci začali uvažovat, kdo z nich je největší. Ježíš věděl, o čem v srdci uvažují. Vzal dítě, postavil ho vedle sebe a řekl jim: „Kdo přijme takové dítě kvůli mně, mne přijímá; a kdo mne přijme, přijímá toho, který mě poslal. Neboť kdo je mezi vámi všemi nejmenší, ten je největší.“ Jan se ujal slova a řekl: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu a bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem jako my.“ Ježíš mu však řekl:

„Nebráňte! Neboť kdo není proti vám, je s vámi.“ Ježíšovi učedníci začali uvažovat, kdo z nich je největší. Ježíš věděl, o čem v srdci uvažují. Vzal dítě, postavil ho vedle sebe a řekl jim: „Kdo přijme takové dítě kvůli mně, mne přijímá; a kdo mne přijme, přijímá toho, který mě poslal. Neboť kdo je mezi vámi všemi nejmenší, ten je největší.“ Jan se ujal slova a řekl: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu a bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem jako my.“ Ježíš mu však řekl: „Nebráňte! Neboť kdo není proti vám, je s vámi.“ (Lk 9,46-50)

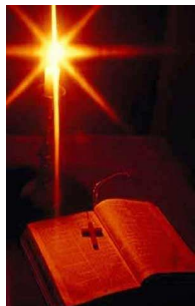
Kdo přijme takové dítě kvůli mně, mne přijímá. Výraz „jménem“, „ve jménu“ známe i z naší mluvy. Úředníci vystupují jménem státu, ve jménu zákona. Tento způsob mluvy je vlastně zbytkem starého pojetí. V dnešní společnosti nemá jméno tak velký význam, nahrazuje se někdy i číslem. Pro Židy však bylo ještě jméno výrazem poslání, jaké kdo má ve světě. V této souvislosti pochopíme vypravování Genese, že Bůh „nazval den, noc, nebe, zemi, moře“ (Gn 1,3-10) a jmenování zvířat svěřil Adamovi (Gn 2,20). Tím totiž dostává stvoření smysl. I později dávají lidé jména místům, kde něco prožili nebo která jsou k něčemu určena. Zvláštní jména dával Bůh prorokům a někteří muži Boží měli tzv. jména jahvistická, která

naznačovala zvláštní spojení s Bohem, zvláště Emanu-El, tj. Bůh s námi (Iz 7,14; Mt 1,23). Kristus od nás žádá, abychom jednali se všemi lidmi v souvislosti s Bohem a přijímali je v jeho jménu, protože se se všemi ztotožňuje.

Kdo mne přijme, přijímá toho, který mě poslal. Není snadné ztotožnit jednu osobu s druhou. Obyčejně to bývá omylem, vnější podobností. Bible to naopak vyjadřuje typickým výrazem: poslání. Židé si byli dobře vědomi, že jediný, komu patří čest a sláva, koho musí ve všem respektovat, je Bůh sám. Má-li se vzdávat úcta člověku, má-li se přijmout to, co říká, může to být jenom proto, že ho Bůh poslal. Takoví byli starozákonní proroci. Tak představuje sám sebe i Ježíš. Je ten, kterého posílá Otec. Tito „poslaní Bohem“ byli ve Starém zákoně přesto zjevem jakoby výjimečným. Jejich poslání se vztahovalo na nějaký určitý úkol. Vlastností Nového zákona je jeho všeobecnost, duchovní šířka. Proto všichni lidé, s kterými se v životě setkáme, jsou jistým způsobem poslání od Boha. Boží Prozřetelnost nám je přivedla. Tím, že je přijímáme jako Boží posly, se změnil náš postoj k nim a k celému světu. Setkání s lidmi se stává bohoslužbou.

Viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu. Křesťan tedy přijímá jiné lidi jako ty, které mu Bůh sám posílá v jeho jménu. Ale pak z toho plyne i druhý závěr. My sami máme přicházet k jiným ve jménu Kristově. Apoštolům to bylo svěřeno jako funkce, úřad. Ale v jistém stupni je apoštolem každý z nás a máme si toho být vědomi. Toto poslání pak dává člověku zvláštní autoritu a zvláštní moc. Sami apoštolové se tomu divili, když někdo, koho neznali, jménem Ježíšovým i zlé duchy vyháněl. Druhý vatikánský koncil mluví o prorocké a kněžské funkci Božího lidu. Nemíní se tím umenšovat hierarchická moc biskupů a kněží, ale spíš se chce ukázat, z čeho vyrůstá, tj. ze sjednocení křesťanů s Kristem. To pak má různé stupně. Jako si musíme uvědomit svou moc, tak také i její ohraničenost. Kdo může říci, že se už s Kristem plně ztotožnil? Usilujme o to podle svých sil a možností!

ÚTERÝ 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 8. ŘÍJNA 2024

Když se přibližovala doba, kdy Ježíš měl být vzat (vzhůru), pevně se rozhodl jít do Jeruzaléma. Poslal před sebou posly a ti cestou přišli do jedné samaršské vesnice, aby tam připravili nocleh. Ale (Samaritáni) ho nepřijali, protože měl namířeno do Jeruzaléma. Když to viděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil?“ On se však obrátil a přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. Když se přibližovala doba, kdy Ježíš měl být vzat (vzhůru), pevně se rozhodl jít do Jeruzaléma.

Poslal před sebou posly a ti cestou přišli do jedné samaršské vesnice, aby tam připravili nocleh. Ale (Samaritáni) ho nepřijali, protože měl namířeno do Jeruzaléma. Když to viděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil?“ On se však obrátil a přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. (Lk 9,51-56)

Samařané je nepřijali na nocleh. Antipatie národnostní nejsou zvláštností naší doby. Vždycky byly. Tam pak, kde se motivují nábožensky nebo ideologicky, ospravedlňují se jako čestné jednání. Jistě to není náhoda, že dal Ježíš v podobenství tak čestné místo „milosrdnému Samaritánu“ (Lk 10,31-37). Je to odpověď na otázku, kdo je náš bližní. Je to každý, v kom vidíme na prvním místě člověka a u kterého si všimneme hned toho nejdůležitějšího: V čem mu můžeme pomoci? Kristus nezvolil postavu Samaritána proto, že všichni takoví byli. I u nich byl šovinismus silný, jak vidíme ze zprávy, že nenechali ani přespat ty, co šli do Jeruzaléma. Ale právě proto ukázal, že jsme schopni se od takové národnostní fanatičnosti

osvobodit, že dokážeme přemoci davové sympatie a antipatie, s kterými se často setkáváme. Mísením národů a ras v poslední době se stanou tyto problémy víc a víc naléhavější.

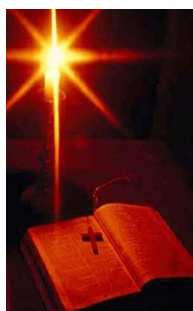
Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil? Kdo by čekal tak divokou reakci u apoštolů? Prozrazuje, že byli velmi rozčilení. Rozčilený člověk se chce hned pomstít. A rád by do své pomsty zapojil i vyšší síly, celou přírodu i Boha. Vyjadřují to staré výrazy, jako např. „Ať se pod tebou země propadne! Ať do tebe blesk udeří! Ať tě Bůh potrestá!“ Jak je máme hodnotit? Zaklínání magickými silami bylo pohanské. Izraelité svolávali naopak pomstu Boží. To je ovšem daleko lepší v tom smyslu, že Bůh není slepá síla, ale dobrá bytost, ta pak se k ničemu zlému nepropůjčí. Ale Bůh je také spravedlivý a spravedlnost zjedná. Odvolat se k Božímu soudu, když jsme rozčileni a když nás hněv popouzí, abychom se pomstili, je tedy v duchu Písma. I v Žalmech se svolává Boží hněv na nepřátele, na ty, kteří by nám chtěli uškodit. Ale nesmíme zapomenout, že jako křesťané máme docela jinou ideu o trestajícím Bohu, než je „Perun, který smete“ toho, kdo je proti nám.

Přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. Je přirozené, že se uražený člověk rozčílí. Ale je lidské, že se vzápětí snaží ovládnout svůj hněv. Pro některé charaktery je to snazší, pro jiné těžší, zvláště pro tzv. choleriky. Ale příklady světců ukazují, že je to vždycky možné. Po psychologické stránce byl např. cholerik sv. Ignác z Loyoly; tak se ovládal, že ho považovali někteří za flegmatika. Když mu pak žertem dali dotaz, jestli by se rozčilil,

kdyby mu papež nařídil spálit pravidla řádu, která dlouho a s velkým duchovním úsilím psal, odpověděl upřímně, že ano. Dodal však, že by mu s Boží pomocí stačilo čtvrt hodiny, aby se znovu uklidnil. Pro nás pro všechny platí to, co je vyjádřeno v malé poznámce evangelia: „Šli do jiné vesnice.“ To, co nás rozčílí, se opustí a začne se jinde, obrátí se pozornost jinam, vždyť je svět velký.

"Neznalost Písma svatého je neznalost Krista". To jsou slova svatého jeronýma, učitele církve. Jistě je dobré Boží slovo číst, rozjímat, ale nejtěžší je podle něho žít. Dnešní Boží slovo nám ukazuje Ježíše, který se rozhodl jít do Jeruzaléma přes Samařsko, tedy přes "nepřátelské území". Dalo se jistě čekat, že jim neumožní přespát v samařské vesnici. Jakub a Jan - synové hromu - pro svou prudkou povahu, chtějí všechno řešit ohněm a mečem. Ježíš je však přísně kárá. Duch evangelia je totiž duchem odpuštění, smíření, ne pomsty a trestu. I církve s tím má neblahé zkušenosti - žádné exkomunikace či kacířské hranice nepomohly zlo vymýtit. Zlo je nutné přemáhat ještě větším dobrem.

STŘEDA 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 9. ŘÍJNA 2024

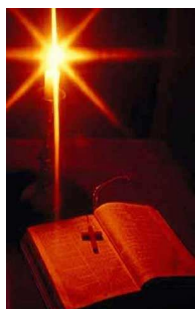
Když Ježíš a jeho učedníci šli (do Jeruzaléma), cestou mu někdo řekl: „Půjdu za tebou všude, kam půjdeš.“ Ježíš mu však odpověděl: „Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil.“ Jiného zase vybídl: „Pojď za mnou!“ On však řekl: „Pane, dovol mi, abych napřed šel pochovat svého otce.“ Odpověděl mu: „Nech, ať mrtví pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a zvěstuj Boží království!“ A ještě jiný řekl: „Půjdu za tebou, Pane, jen mi dovol, abych se napřed rozloučil doma s rodinou.“ Ježíš mu však odpověděl: „Žádný, kdo položil ruku na pluh a ohlíží se za sebe, není způsobilý pro Boží království.“ (Mt 11,25-30)

Budu tě následovat. Staré římské přísloví říká: „Dlouhá je cesta nařízeními, krátká a účinná je příkladem.“ Schopnost napodobit mají zvláště děti a mladí. Pro ně je hlavní škola to, co vidí. Tak vznikla i církev. Apoštolové se setkali s Ježíšem. To na ně tak zapůsobilo, že za ním prostě šli, následovali ho, napodobili ho. Když se pak za pár let rozešli do celého světa, neměli s sebou knihy, neznali nějaký dogmatický a morální systém. Učili prostě to, co slyšeli a viděli u Ježíše. Evangelium sv. Marka je záznam kázání sv. Petra. Je stručné, ale je tak konkrétní, že vidíme Kristovu osobu jakoby před sebou. I dnes je důležité, abychom neznali křesťanství jenom jako katechismus, jako mravouku, ale abychom si dovedli představit osobu Ježíšovu, abychom se dovedli vžít do jeho myšlení a jednání. Když čteme úryvky evangelia a dovedeme si živě představit událost, je to pro nás užitečnější než dlouhé úvahy o smyslu slov.

Žádný, kdo položí ruku na pluh a ohlíží se za sebe, není způsobilý pro Boží království. Moudrý člověk prý se pozná podle toho, že dovede změnit své mínění, své názory, když pozná, že pravda je jiná než ta, kterou sledoval. Ovšem i tato moudrost má své meze. Kdo často své mínění mění, stává se nedůsledným a nespolehlivým. Daleko horší je, když měníme postoj k lidem, kterým máme zůstat věrní. Křesťané vyznávají jistý světový názor, souhrn pravd. Je pochopitelné, že jim postupně líp a líp rozumíme, že tedy i měníme částečně své mínění. Ale podstata křesťanství je ve věrnosti k osobě Kristově. Věrnost pak nepřipouští pochybnosti, váhání. Je známe, že lékaři odmítají léčit pacienty, kteří užívají současně jiné léky než ty, které jim dávají oni, zvláště když by měly opačný účinek. Výsledek dvojího léčení by znamenal oslabení organismu. Bohužel takovou dvojí opačnou léčbu dělá mnoho křesťanů. Částečně sledují rady Kristovy a částečně se ohlížejí po opačných názorech. Oslabený křesťanský život nedává dobrý příklad a netěší toho, kdo jej vede.

Nech, ať mrtví pochovávají své mrtvé. Někteří ten výrok berou doslova, jako např. řeholnice, které nevycházejí z klauzury ani na pohřeb rodičů. Z druhé strany víme, jak nerozumné důsledky by vzešly z toho, kdyby se obrazná rčení Bible nebrala symbolicky. V kolika různých smyslech se musí vzít i slova umírat. Umřeme jednou, a přece máme denně „odumírat světu“, mají v nás podle sv. Pavla umírat skutky těla (Řím 8,13), mají umřít tělesné údy s jejich vášněmi (Kol 3,5) apod. Smrt je opak života. Ale život nepulzuje nikdy plně. Něco v nás vždycky odumírá a je jakoby mrtvé. Psychologicky se neliší mnoho od zemřelých lidí, na které jsme dávno zapomněli. Zapomnění je skutečně předzvěst smrti a její obraz. Ale je to také, ačkoli to zní paradoxně, nutná podmínka života. Kdybychom měli nosit v hlavě, myslet stále na všechno, co jsme viděli a slyšeli, co máme na práci, vedlo by to k pomatenosti nebo úplnému vyčerpání. Kdo si chce zachovat svěžest, vybere si to, nač má myslet, a ostatní pro něho jakoby nežilo. Svěžest života v Kristu vyžaduje, abychom zapomínali na mnoho zbytečných starostí, aby mnoho záležitostí umřelo proto, aby v nás žily zájmy opravdové.

ČTVRTEK 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 10. ŘÍJNA 2024

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát (učedníků), poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou zeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!' Když přijдете do některého města a nepřijmou vás, vyjděte do jeho ulic a řekněte: 'I ten prach, který se nám ve vašem městě přichytil na nohou, vám tu strásáme. To si však pamatujte: Přiblížilo se Boží království!' Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.“ (Lk 10,1-12)

Málo dělníků ke žni. K lepšímu pochopení podobenství se musíme vžít do tehdejšího rolnictví. Nesešlo se obilí, ale sbíraly se jenom klasy. Ostatně pole nebyla pěkně obdělána. Obilní stébla stála řídce mezi bodláčím a jiným plevem. Sběr klasů se mohl dělat jenom ručně. Kristus sám aplikuje podobenství na získávání lidí do Božího království. Proto se i v církvi čte tento text při příležitostech, kdy se mluví o kněžském a misijním povolání. Poukazuje se na to, jaké jsou na světě miliardy dobrých lidí, kteří neznají Krista. Spasí se? Dnes o ně nemáme tolik obav, jako měli dříve. Jisté je, že Bůh chce spasit všechny lidi (1 Tim 2,4), najde si tedy cestu, aby k nim v nějakém tajemném způsobu přišel. Proč je tedy potřeba misionářů v

úzkém nebo širším slova smyslu? Sv. Jan Zlatoústý to vysvětluje trochu jinak, než bychom si to představovali my. To, že Bůh dává někomu milost být apoštolem druhých, je privilegium především pro něho samotného. Spasit spolu s Kristem alespoň jednu duši bližního je největší skutek našeho života. Stáváme se obrazem Spasitele světa a tato podoba Boží spasí na prvním místě nás samotné. Každý křesťan má tedy na svém místě apoštolské a misijní poslání.

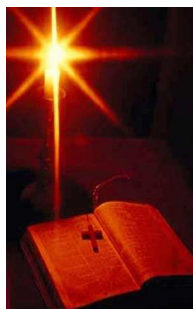
Proste tedy Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. I když apoštolské poslání patří všem křesťanům, zvláštním způsobem je uskutečňují ti, kteří si je zvolili jako osobní povolání: kněží, kazatelé, misionáři. Často slyšíme náрек, že jich je málo a že jich stále ubývá. Proto je aktuální výzva Kristova: „Proste Pána žně!“ V církvi se konají zvláštní pobožnosti za kněžská povolání. Ale i tyto modlitby nesmíme chápat tuze úzce a představovat si je tímto zjednodušeným způsobem: My se modlíme za kněze, kněží pak působí apoštolsky ke spáse duší. Ve skutečnosti i modlitba sama už je apoštolská. Spása světa se i dnes děje tak, jak nám ji ukázal sám Ježíš. On dvě nebo tři léta kázal, ale předtím se třicet let modlil a pracoval. I těch třicet let bylo apoštolských. Tedy i ti křesťané, kteří pracují a modlí se, jsou v pravém slova smyslu misionáři. A modlí-li se za kněze, mohou si být jisti, že v kněžských slovech je i síla jejich modlitby k Pánu žni.

Lány se bělají ke žni. Podobenství Kristovo se vztahuje na lidi, kteří se mají spasit. Ale zvláštní vysvětlení textu podává Origenés. Rozšiřuje parabolou do kosmické šířky. Do Božího království je potřeba posbírat celý svět. I ten se má stát duchovním, aby byl Bůh všechno a ve všem (1 Kor 15,28). Stane se to skrze člověka, který posbírání ve světě všechno to, co je tu stvořeno k Boží slávě. Lány se bělají ke žni. Ve všech věcech, které vidíme kolem sebe, je skryto Boží slovo, kterým svět vznikl, Boží moudrost, která se tu zjevuje. Objevit tento skrytý smysl světa je umění, kterému říkali Otcové církve „kontemplace přírody“, řecky *theória fysiké*, duchovní fyzika. Fyzikové, přírodopisci objevují, že je svět krásný, protože je harmonické dílo jednoty, účelnosti, přírodních zákonů, jakýsi obrovský orloj. Duchovní lidé jdou dál. Za tou harmonií světa slyší hlas komponisty, který ji složil a hraje, obrovské hodiny světa jim ukazují čas určený k setkání. Přírodovědcům, jak prohlásil jeden z nich, a to světoznámý – Linné, nebesa vypravují slávu Boží (Žl 19,1). Duše, která rozjímá, vidí samotného Boha, který tu kraluje, oděný slávou (Žl 93,1)

Boží slovo je nadčasové. Oslovuje lidi v kterékoli době. Pán Ježíš

toto slovo pronesl před 2000 lety a jsou aktuální i dnes. Vždyť v naší arcidiecézi, která pokrývá zhruba třetinu Moravy a tvoří ji 418 farností, má pouze 201 farností svého kněze, z toho 70 kněží jsou cizinci, přičemž průměrný věk kněží v naší olomoucké arcidiecézi je 53 let (jen na okraj poznámka: muži v ČR se v současnosti dožívají průměrně 76 let). Ve všech pěti ročnících se na kněžství připravuje pouze 18 bohoslovců! Proto "proste Pána žně". Nést radostnou zvěst lidem dobré vůle ale není jen věcí biskupů a kněží, ale také každého z vás věřících.

PÁTEK 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 11. ŘÍJNA 2024

Ježíš řekl: „Běda tobě, Chorazine, běda tobě, Betsaido! Kdyby se staly v Tyru a Sidónu takové zázraky jako u vás, už dávno by se obrátili k pokání v žínici a v popelu. Ale Tyru a Sidónu se povede na soudu lehčeji než vám. A ty, Kafarnaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do pekla klesneš! Kdo poslouchá vás, poslouchá mne, kdo pohrdá vámi, pohrdá mnou; kdo však pohrdá mnou, pohrdá tím, který mě poslal.“ (Lk 10,13-16)

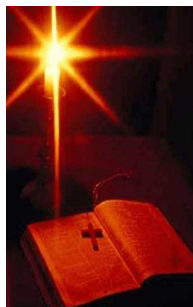
Běda tobě, Chorazine, běda tobě, Betsaido! Český výraz „Běda ti!“ je už oslabený, neznamená mnoho. Nejsme už zvyklí zlořečit, svolávat „bídu“ na někoho. Hebrejský slovník je naopak v tomto smyslu velmi bohatý. Východní národy zlořečily často, tj. svolávali vyšší síly, především démonické, aby zasáhly proti někomu nebo něčemu živému. Jak si to vysvětlit psychologicky? Je tu celkem stejný postup, jako když děti žalují na své spoléčníky u velkých lidí. Nestačí jim se bránit, zavolají si tedy na pomoc velké. I Židé svolávali trest Boží na své nepřátele. Ale ponenáhlu tu vystupuje do popředí jiný prvek, méně magický, ale víc prorocký. Je to vědomí, že to nejsme my, kteří chceme svolávat trest na zlé, ale naopak jsou to oni sami, kteří jdou svými zlými skutky do neštěstí. Zlořečení Kristovo je tohoto druhu. Je to prorocké varování: Nevzdorujte Boží milosti, nebo vás stihne „bída“.

A ty, Kafarnaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do pekla klesneš! Poutníci a turisté, kteří dnes navštíví zříceniny Kafarna, si ovšem povzdychnou: Nejsou tu snad nejposvátnější místa na světě? Zde přece Ježíš učil, zde si vybral apoštoly. Tu by měla stát svatopetrská bazilika, a ne zříceniny staré synagogy! A přece právě ty zříceniny jsou výmluvným znamením. Jsou obraz duše, která dostala od Boha mnoho poučení, ale nesledovala je. Je takových málo? Už pohanský filosof Platón se vážně pozastavil nad tím, že se celými dějinami lidstva táhne obrovský protiklad mezi tím, co myslíme, co se nám líbí, když to zůstane jako krásná idea, a skutečností, která tomu ve světě neodpovídá. Platón považuje ten rozpor za neřešitelný. Myšlenky budou podle něho tím krásnější, čím víc utečou od denního života. Křesťanství vidí stejný rozpor, ale vybízí nás stále, abychom jej překonávali. Kristus je Boží myšlenka a vtělil se na zemi. Také nás vede k tomu, abychom jeho myšlenky a slova stále vtělovali. Jsou k tomu, aby svět stavěly, ne aby po nich zůstaly zříceniny.

Kdyby se staly v Tyru a Sidónu takové zázraky, už dávno by se obrátily. Je to stará zkušenost, že lidé, kteří nikdy nebyli v kostele, bývají dojata, když slyší poprvé pěkné kázání. Pravidelní návštěvníci si naopak na slova navykli a neberou je vážně. Zvyk je naprosto nutný k životu, zmechanizuje to, co musíme často dělat, ale nač nemůžeme stále myslet. Zvyk chrání to, co se nemá měnit a co má zůstat. I to je nutné pro život, aby tu byla jistá stálost. Ale vidíme okamžitě, že právě tyto dva prvky se stávají problematickými v náboženském životě. Evangelium od nás žádá úsilí o stálé obrácení, stálý pokrok. Obrátit se však musíme dobrovolně a vědomě, ne zvykově. Jak se tedy zachovat? Navykli jsme si chodit do kostela, zvykově recitujeme jisté modlitby. Křesťané se však vybízají, aby o těch věcech „rozjímali“, tj. aby se uměli častěji zastavit a znovu si uvědomili, co dělají, proč to dělají, kam chtějí dospět. Tak se Boží slova, která slyšíme, stávají znovu živými a účinnými.

Slavíme první pátek v měsíci říjnu, který je zasvěcen Panně Marii Růžencové. Růženec je modlitba, kterou nám doporučuje církev, Svätý otec i Panna Maria ve svých zjeveních vybízí k této modlitbě. Díky ní totiž můžeme rozjímat o životě Pána Ježíše. Je to vlastně evangelium v malém. Modleme se ji nejen zde v kostele, ale také doma nebo i soukromě. Modleme se za sebe, ale pamatujme i na druhé. Přejdeme k dnešnímu evangeliu: sedmero hlavních hříchů asi všichni známe. Hned na prvním místě je jmenována pýcha - vychloubání se, nadutost, nadřazování se nad druhé. Pán Ježíš vyslovuje své běda na adresu měst, kde vykonal snad nejvíce svých zázraků, pronesl hodně kázání, ale stejně to nic nepomohlo, lidé zůstali stejní, k Bohu se neobrátili. Navíc se ještě chlubili, že asi jsou lepší než obyvatelé pohanských měst Tyru a Sidónu. Pán Ježíš však je přísně napomíná, aby nepovažovali druhé za horší než jsou oni sami, i když jsou třeba nevěřící. Myslím, že i pro nás je to potřebná lekce. Tak se nás někdy zmocní tento pocit jakési nadřazenosti nad ostatními, kteří třeba nejsou pokřtěni, do kostela nechodí. To ovšem, bratři a sestry, není záminkou, že by byli špatní. Právě to, že jsme pokřtěni, v Boha věříme, do kostela chodíme, žijeme s Pánem, to nás ještě více zavazuje, abychom vynikali láskou nad ostatní a druhé k víře přiváděli.

SOBOTA 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 12. ŘÍJNA 2024

Dvaasedmdesát (učedníků) se vrátilo a s radostí řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!“ Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, štíry a (přemáhat) všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují duchové, spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“ V té chvíli zajásal v Duchu svatém a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci ukryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo! Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo neví, kdo je Syn, jen Otec, ani kdo je Otec, jen Syn a ten, komu to chce Syn zjevit.“ Když byli sami, obrátil se k svým učedníkům těmito slovy:

„Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte! Říkám vám: Mnoho proroků a králů toužilo vidět, co vidíte vy, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte vy, ale neslyšeli.“ (Lk 10,17-24)

I zlí duchové se nám podrobují, když vyslovíme tvé jméno. V našem prostředí už znamenají jména velmi málo. Stala se něčím náhodným, jakýmsi rozpoznávacím číslem. Pro děti je ještě jméno vážné. Když se jim jméno překrucuje, považují to za urážku, zlobí se, pláčou. I pro staré Semity, jako dodnes ještě pro některé východní národy, je jméno ještě úzce spojeno s osobou. V Indonésii byl ještě donedávna zvyk měnit si jméno při změně povolání, při dosažení dospělosti apod. Moderní registrace občanů si ovšem s takovou svobodou neví rady, proto ji omezuje a ruší. V našich zemích si měnili jméno řeholníci při vstupu do kláštera, ale mají pak potíže s řidičským průkazem, s poštou a s jinými dokumenty. V Bibli se ovšem setkáváme s ohlasy staré mentality. Znat jméno znamená znát osobu. Proto své vlastní jméno Bůh nikomu nezjevil, všichni znali jméno syna Marie-Ježíše z Nazareta. Tedy těm, kdo uvěřili v jeho Božství, Bůh zjevil své jméno. A proto se ukázala i jeho zvláštní moc.

Pobožnost k Ježíšovu jménu. I když evropské národy už necítí tak úzký vztah mezi jménem a osobou, přesto je i v křesťanském prostředí pobožnost k Ježíšovu jménu. Modlívali se i zvláštní litanie. Často se setkáváme se symbolem IHS na dveřích kaplí, na modlitebních knihách a jinde. Je to zkrácené jméno Ježíš, psáno písmeny řecké abecedy, která tu omylem vypadá jako naše latinská. Pobožnost k Ježíšovu jménu propagoval pověstný františkánský kazatel sv. Bernardin ze Sieny. Na křesťanském Východě pak najdeme mnoho rozjímání o síle Ježíšova jména tam, kde autoři vysvětlují tzv. „Ježíšovu modlitbu“, která se má často opakovat: „Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným!“ Ruský jezuita I. Kologrivof přirovnává vyslovení jména k malování obrazu. Vyslovené jméno je tedy jakoby „zvukovou ikonou“, akustickým obrazem osoby. Vyslovovat často Ježíšovo jméno znamená tedy stále mít před očima jeho obraz a jeho přítomnost, tedy i moc.

Spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebi. I dnes se zapisují jména. V tomto případě si dokonce zachovalo jméno svou starodávnou důležitost. Kdo je zapsán na úřadě, má domovská a státní práva. Do škol i do spolků se vstupuje zápisem. I staří Židé vedli svědomitě zápisy jmen a rodokmeny. Tím se totiž mohlo dokázat, že někdo patří k vyvolenému národu, k Božímu lidu. Církev vede od dávných dob tzv. matriky, kde se zaznamenává křest a svátosti, které jmenovaný přijal. Je to zápis na zemi, ale platí i v nebi, dává právo na občanství nebeského Jeruzaléma ve věčném městě Božím. Stačí obyčejný zápis k tomu, aby se někdo stal členem národa? Stává se to, ale cítíme, že je to jen výjimečné. Národy vznikají spojením krve, pokrevním příbuzenstvím. Proto píše sv. Pavel pokřtěným pohanům: „Jste teď spojeni s Kristem Ježíšem, vy, kteří jste byli vzdáleni, stali jste se blízkými Kristovou krví“ (Ef 2,13).

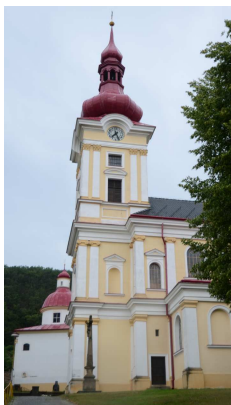

Poslední léta jsou poznamenána prudkým rozvojem vědy a techniky. Zvláště vy starší to můžete posoudit. Takové vymoženosti,

kteře máte dnes byly mořn ve vařem mládí jenom snem nebo vám vůbec nepřřly ani na mysl a dnes je to skutečnost. Paradoxem vřak je, ře s rozvojem techniky nejde ruku v ruce rozvoj osobnosti člověka. Lid jsou totiž pořád stejn. Stále se někde bojuje, vrařd, lidé se podvádějí, kradou, roste kriminalita mldeře a vlastn vřechny druhy neřestí se páchají v kařd době. Proč tomu tak je nám jasné: evangelium člověk nepřijímá do svého nitra. Semeno Bořho slova dopad stále na okraj nařeho srdce, ale nepadne do nitra. jak je to se mnou? V evangeliu máme 4 skupiny posluchačů. Nařim cíle m být, abychom patřili do té skupiny poslední - rodn půda - slovo slyř a zachovávají. Tedy nenechat se odradit svými slabostmi, hmotnými starostmi či nepochopením ze strany bliřnch, ale trpliv jít dopředu. Kromě toho, ře jsme posluchači Bořho slova, máme být i jeho hlasateli. Setkáváme se vřak na kařdm kroku s lidskou lhostejností, lidé pohrdají duchovními věcmi a tedy i Bořm slovem. Připadá nám to jako hzen hrachu na stěnu, ale nepodléhejme malomyslnosti. I kdyř se nám jeví srdce lidí ne jako rodn půda, ale spáře se jedná o tvrdou betonovou dlařbu, přece jen i mezi dlařdicemi či ve řkvřch betonových panelů se objeví njak tráva či květina. Nic tedy není marn!

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROřM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

ŘMSKOKATOLICK FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo řtu: 1560129309/0800

ŘMSKOKATOLICK FARNOST DRYVICE:
číslo řtu: 1560130369/0800

ŘMSKOKATOLICK FARNOST PODIVICE:
číslo řtu: 1560131329/0800

ŘMSKOKATOLICK FARNOST TOPOLANY:
číslo řtu: 1560196309/0800

SVŮJ DAR NAVÍC MŘETE ODEPSAT Z DAN!
POŘADAVEK NA POTVRZEN PRO ODPIS ZAřLETE NA EMAIL:
jozef.benicek@seznam.cz

PN BŮH ZAPLř ZA KAŘD Vř DAR A řEHNEJ VM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřn potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: jozef.benicek@seznam.cz). Vychází kařdou neděli díky Bořmu pořehnn, mému namáhání a vařemu finančnímu přísávání. Na m pamatujte v modlitbě, na přísávek u pokladny v kostele – „Přsvky na Farní Informátor“ označen (resp. na řet farnosti u řS a.s., Vyřkov, č..: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak kařd nepochybn v, by letořn ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

29. ZÁŘÍ - SV. MICHAEL, GABRIEL, RAFAEL

SVATÝ MICHAEL, (KDO JE JAKO BŮH?) jeho jméno zní jako bojový pokřik proti těm, co by se chtěli rovnat Bohu. Svatým Janem je představen v Apokalypse jako vítězný bojovník s drakem, který znázorňuje satana svrženého na zem. Výše uvedeným textem je naznačen význam nebeského ochránce Církve v boji se Satanem, který chtěl být jako Bůh. Mimo úkolu obránce Církve je tento svatý bojovník uváděn jako průvodce do nebe. Zdá se, že tam, kde vystupuje d'ábel jako žalobce, Michael vystupuje jako obhájce. Můžeme to vidět ve zmínce apoštola Judy, který ve svém listě uvedl spor archanděla Michaela s d'áblem o Mojžíšovo tělo (viz Jud 9). Tento spor je rozveden v apokryfní knize. Pravděpodobně se však jedná o uložení Mojžíšova těla z důvodu ochrany Izraele před nesprávnou úctou. Juda k svému vyjádření dochází po připomenutí Sodomy a Gomory, které se oddaly smilstvu, propadly zvrhlosti a mají výstražně ukazovat na trest věčného ohně, protože i dnes blouznivci poskvrňují své tělo, žádnou autoritu neuznávají, nadpozemským mocnostem se rouhají (viz Jud 7-8). Ctihodný služebník Boží, Pius XII. 8. 5. 1940 zdůraznil zvláštní úlohu archanděla Michaela slovy: *"Vést duše k Bohu, do nebeské slávy, to je úkol, který liturgie i tradice připisuje sv. Michaelovi... Michael vás také podporuje ve vaší roli jako rodiče a stará se o vás i o vaše děti."* A vyzval: *"Proste sv. Michaela, aby vzdálil od vašich rodin starosti, které rodičovskému srdci připravuje vratké zdraví vašich dětí, jejich krize v dospívání nebo jejich nemoci."* Jos. Overath ve výkladu modlitby k sv. Michaelu, užívané někde při exorcismu, uvedl, že "anděl jako přímlovce před Božím trůnem znamená pro putující církev účinnou pomoc a nasměrování do Boží blízkosti v naději na vítězství dobra nad zlem." Papež Jan Pavel II. 27. 5. 1987 při pouti na Monte Gargano řekl: *"Přišel jsem, abych uctil a vzýval archanděla Michaela, aby chránil Církev ve chvíli, kdy je obtížné vydávat autentické křesťanské svědectví bez kompromisů a bez polovičatosti."* Připomenul, že jako první papež svatyni v Garganu navštívil Gelasius I., který v roce 493 povolil, aby se jeskyně zjevení sv. archanděla Michaela stala místem bohoslužby. Od té doby sem přišlo mnoho papežů. Vzpomenul, že mu Konstantin postavil první svatyni v Konstantinopoli, slavné Michaelio, a na Západě se úcta k sv. Michaelovi rozšířila v 5. století na mnoha místech. A dodal: *"Nejslavnější z mnoha míst jeho uctívání je jistě Monte Gargano."* Zde se v roce 490 Emanuelovi Elvio zaběhl býk do jeskyně a něco mu bránilo za ním vejít. Chtěl ho tedy zastřelit šípem, ale ten se otočil a zranil mu nohu. Na to v jeskyni zazářilo duhové světlo, kterého se Emanuel polekal. Možná proto, že jeskyně měla být kdysi zasvěcena Mitrovi. Emanuel šel za místním biskupem Vavřincem Maioranem, který ho vyzval, aby se tři dny modlil. Třetí den se biskupovi ve snu zjevil sv. archanděl Michael a řekl mu: *"Jeskyni jsem si vyvolil a je zasvěcena mně. Nesmí se zde již prolévat krev zvířat. O co na tomto místě budete prosit, obdržíte. Vystupte proto na horu a zasvěťte jeskyni křesťanskému kultu."* Představil se a sdělil, že stále prodlévá v Boží přítomnosti. Traduje se, že biskup na poprvé jeskyni nenalezl. Po dvou letech Odoakerovi barbaři oblehli Siponto a dali městu lhůtu tří dnů. Biskup tehdy nařídil konat pokání a modlitby k sv. Michaelu. Ten se mu znovu zjevil ve snu a přislíbil pomoc. Dopoledne v 10 hodin pak začala bouře, která pískem a kroupami zasáhla obléhatele a rozehnala je. Biskup se skupinou věřících putoval na Monte di San Angelo poděkovat za odehnání nepřátel.

Sám ve zjevení uvěřil a od papeže Gelasia I. žádal souhlas k posvěcení jeskyně. Při novém zjevení mu archanděl Michael sdělil, že není nutné jeskyni posvěcenou jeho přítomností ještě zvlášť světit. Vyzval ho, aby na tomto místě začal konat modlitby a sloužit nejsvětější obět'. Zároveň přislíbil ukázat posvěcení místa. Otec Vavřinec Maioran 29. 9. 493, za slunečního žáru, putoval s biskupy a dalším duchovenstvem k jeskyni. Traduje se, že na této pouti je svými křídly před paprsky slunce chránili dva orli. Na místě samém je pak čekal připravený oltář s rudou pokrývkou. Na oltáři se tyčil dřevěný kříž. Předem oznámeným znamením pravosti posvěcení byla stopa, vytlačená nožkou dítěte. Biskup nechal k jeskyni přistavět chrám. V roce 1656, kdy Itálii postihla morová epidemie, vyhlásil biskup Alfons Puccinelli půst a konání modliteb k sv. Michaelovi. Jménem místních obyvatel položil k jeho soše písemnou prosbu o zastavení moru. Ve svém sídle pocítil při modlitbě 25. 9. zachvění jak při zemětřesení a v záři duhových barev užírl archanděla Michaela. Ten se mu představil a dal přislíbení, že kdo si k sobě vezme kámen z jeskyně, bude od moru uzdraven. Biskupa vyzval, aby na kameny vyrýval znamení kříže a iniciály AM. Biskup tak učinil a mor skončil. Na památku dal na podstavec sochy sv. Michaela vytesat nápis *"Knížeti andělů, vítězi nad morem, patronu a ochránci na trvalou památku z vděčnosti Alfonso Puccinelli 1656."* V roce 590, když v Římě řádil mor, papež Řehoř Veliký konal za jeho odvrácení prosebné průvody. Podle legendy, když průvod s obrazem P. Marie zahrnul u mostu před Hadriánovým mauzoleem, zjevil se nad ním sv. Michael, který na znamení konce epidemie schovával meč do pochvy. Památkou je přejmenování na Andělský hrad. Ponte Sant'Angelo byl r. 1669 okrášlen 10 sochami andělů od Berniniho a na vrcholu hradu je z r. 1753 bronzová socha archanděla Michaela, chystajícího se zasunout meč. Nejen v Itálii, ale i v dalších zemích vzrůstala úcta k sv. Michaelovi. Zjevení archanděla Michaela sv. Autbertovi na počátku VIII. století v Nordmandii, dalo vznik opatství Mont-Saint-Michel.

SVATÝ GABRIEL (BOŽÍ SÍLA). S archandělem Gabrielem se především setkáváme v Lukášově evangeliu, které nám říká, že byl poslán do Nazareta k Panně Marii, zasnoubené s mužem jménem Josef: *"Anděl k ní vešel a řekl: »Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou«. Když to uslyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: »Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce«. Maria řekla andělovi: »Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám!« Anděl jí odpověděl: »Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní! Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží... « Maria řekla: »Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova!« A anděl od ní odešel." (Lk 1,28-38)* S Božím rozhodnutím, které se týká početí života, se také setkáváme při Gabrielově zvěstování Zachariášovi (manželu Alžběty) v Jeruzalémském chrámu. Gabriel mu oznámil, že bude mít syna a má mu dát jméno Jan. Zachariáš však pochyboval: *"Podle čeho to poznám? Vždyť jsem stařec a také moje žena je v pokročilém věku. Anděl mu odpověděl: »Já jsem Gabriel. Stojím před Bohem a byl jsem poslán, abych k tobě mluvil a sdělil ti tuto radostnou zvěst. Teď však zůstaneš bez řeči a nebudeš moci promluvit až do dne, kdy se to stane, protože jsi neuvěřil mým slovům, která se naplní ve svůj čas. «" (Lk 1,18-20)* Kromě tohoto se Gabriel také dvakrát představil v knize Daniel. Tam je Gabriel vyzván, aby Danielovi vysvětlil vidění (Dan 8,16) a Daniel dále říká: *"Ještě jsem rozmlouval v modlitbě, když Gabriel, ten muž, kterého jsem prve viděl ve*

vidění, spěšně přilétl a dotkl se mě v době večerního obětního daru. Poučil mě, když se mnou mluvil..." (Dan 9,21n).

SVATÝ RAFAEL (BŮH UZDRAVUJE). S archandělem Rafaelem se především setkáváme v knize Tobíáš, jako s jeho věrným průvodcem na cestě do Médie. Tam v médských Ragách má Tobíáš od otceva přítele Gebaela vyzvednout uložených 10 talentů stříbra. Před odchodem mu jeho otec Tóbita klade na srdce jak se má na cestě chovat, včetně zachování čistoty a volby manželky. V dodržení těchto pravidel, uvedených ve 4.kap. Tobíáš, mu pomohl archanděl Rafael, který se však dal poznat až na konci příběhu. Tento nebeský průvodce, jenž vystupuje jako Azarjáš, s ním (v 6.kap.) i se psem došel k řece Tigridu, kde se Tobíášovi velká ryba chtěla zakousnout do nohy. Rafael mu poradil jak ji ulovit a

využít. Část k snědku, srdce, játra a žluč měly sloužit jako lék. První dvě byly použity proti zlému duchu, žluč nakonec při odstraňování bílého očního zákalu otce Tóbita, který pochovával nepohřbená těla s nasazením vlastního života a při dodržování Zákona přišel o všechno a oslepl. Archandělem byl Tobíáš přiveden do Ekbatan, kde se oženil se Sárou, kterou zároveň podle rady Rafaela osvobodil od útrap působených zlým duchem. Archanděl pak vyřídil záležitost ve dva dny vzdáleném Rag a na svatbu dovedl Gebaela i se stříbrem. Po návratu z Médie a uzdravení Tóbita se archanděl Rafael dal poznat skutečným jménem a představil se jako jeden ze sedmi andělů, poslaný vyzkoušet Tóbita, který neváhal vstát od hostiny a jít pohřbívat. Proto vyléčil jak jeho tak i jeho snachu Sáru (viz Tob 12,13-15).

30. ZÁŘÍ - SV. JERONÝM

Jeroným se narodil kolem roku 347 ve Stridonu v křesťanské rodině, od níž obdržel důkladnou výchovu. Byl poslán na studia do Říma. V mládí cítil přitažlivost světského života (srov. *Ep.* 22,7), ale převážila v něm touha a zájem o křesťanské náboženství. Kolem roku 366 přijal křest a vydal se cestou asketického života, odebral se do Akvileje, kde se začlenil do skupiny horlivých křesťanů, které sám definoval jako „chór blažených“ (*Chron. ad ann.* 374), který byl shromážděn kolem biskupa Valeriána. Potom odjel na Východ a žil jako poustevník v poušti, na jih

od města Aleppa (srov. *Ep.* 14,10) a věnoval se důkladnému studiu. Zdokonalil svou znalost řečtiny, začal studovat hebrejštinu (srov. *Ep.* 125,12), prepisoval patristické kodexy a spisy (srov. *Ep.* 5,2). Meditace, samota a kontakt se Slovem Božím daly uzrát jeho křesťanské vnímavosti. Palčivěji pociťoval tíži mladických prohřešků (srov. *Ep.* 22,7) a živě vnímal kontrast mezi pohanskou mentalitou a křesťanským životem. Kontrast, který proslul v dramatické a působivé „vizi“, o níž nám zanechal zprávu. Zdálo se mu v ní, že je bičován před Boží tváří, protože je „ciceronián a nikoli křesťan“ (srov. *Ep.* 22,30).

Roku 382 se odebral do Říma. Tady jej papež Damas, který znal jeho pověst askety a jeho odbornou kompetenci, přijal za sekretáře a rádce; povzbudil ho k tomu, aby se z kulturních a pastoračních důvodů pustil do nového latinského překladu biblických textů. Některé osoby z kruhů římské aristokracie, zejména šlechtičny Pavla, Marcela, Asella, Lea a další, které toužily vydat se cestou křesťanské dokonalosti a prohloubit vlastní poznání Slova Božího, zvolily si jej jako duchovního vůdce a učitele metodického přístupu k posvátným textům. Tyto urozené ženy se rovněž naučily řecky a hebrejsky.

Po smrti papeže Damase roku 385 Jeroným opustil Řím a vydal se nejprve na pouť do Svaté země, mlčenlivé svědkyně pozemského života Kristova, potom do Egypta, vyvolené země mnoha mnichů (srov. *Contra Rufinum* 3,22; *Ep.* 108,6-14). Roku 386 doputoval do Betléma, kde byly velkodušným přispěním vznešené vdovy Pavly vybudovány mužský a ženský klášter a „se vzpomínkou na Marii a Josefa, kteří neměli kde složit hlavu“ (*Ep.* 108,14), tam byl vybudován také hospic pro poutníky, přicházející do Svaté země. V Betlémě zůstal až do své smrti a pokračoval v intenzivní činnosti: komentoval Slovo Boží, hájil víru, rázně oponoval různým herezím, vybízel mnichy k dokonalosti, vyučoval mladé studenty klasické i křesťanské kultury a pastoračně se věnoval poutníkům, kteří navštěvovali Svatou zemi. Skonal ve své cele, nedaleko jeskyně Narození 30.zář 419/420. Literární formace a rozsáhlá erudice umožnily Jeronýmovi přistoupit k revizi a překladu mnoha biblických textů. Odvedl tak cennou práci pro latinskou církev a západní kulturu. Na základě originálních textů v řečtině a hebrejštině a díky konfrontaci s předcházejícími verzemi uskutečnil revizi čtyř Evangelii v latinském jazyce, potom Žaltáře a velké části Starého zákona. S přihlédnutím k hebrejskému originálu a řečtině Septuaginty, klasickému řeckému znění Starého zákona, sahajícímu do předkřesťanské doby, i k předcházejícím latinským verzím mohl Jeroným spolu s dalšími spolupracovníky nabídnout překlad lepší, kterým je tzv. „Vulgáta“ čili „oficiální“ text latinské církve, který byl za takový uznán Tridentským koncilem a který i po nedávné revizi zůstal „oficiálním“ textem latinské církve. Je zajímavé poukázat na kritéria, kterých se tento velký biblista přidržel ve svém překladatelském díle. Sám je zmiňuje, když tvrdí, že zachovává dokonce i pořadí slov Písma Svatého, protože v něm „je i pořadí slov tajemstvím“ (*Ep.* 57,5), tzn. zjevením. Kromě toho klade důraz na nezbytnost sahat po originálních textech: „Kdykoli vyvstane nějaká diskuse mezi latiníky o Novém zákoně kvůli odlišným verzím rukopisů saháme po originále, tzn. po řeckém textu, v němž byla Nová Smlouva sepsána. Stejně tak ve Starém zákoně, jsou-li rozdíly mezi řeckými a latinskými texty, odvoláváme se na originální, hebrejský text. Tak lze všechno, co vychází z pramene, opět nalézt v potocích“ (*Ep.* 106,2). Jeroným také mnohé biblické texty komentoval. Podle něho mají komentáře nabízet různá mínění, „takže obezřetný čtenář po té, co si přečte různá vysvětlení a seznámí se s mnoha míněními, mezi nimiž volí, může usoudit, které je nejpříjemnější a jako znalý penězoměnec odmítnout falešnou minci“ (*Contra Rufinum* 1,16).

Energicky a s vervou vyvracel heretiky, kteří odmítali tradici a víru Církve. Ukázal také důležitost a hodnotu křesťanské literatury, která se tehdy stávala opravdovou kulturou, jež snesla srovnání s kulturou klasickou. Učinil tak ve svém spise *De viris illustribus*, díle, v němž Jeroným představuje životopisy více než stovky křesťanských autorů. Napsal také životopisy mnichů, kterými kromě duchovních profilů také ilustroval mnišský ideál a mimoto také přeložil různá díla řeckých autorů. A nakonec ve své hodnotné Korespondenci, mistrovském díle latinské literatury, vystupuje Jeroným jako vzdělanec, asketa a průvodce duší.

Co se můžeme od svatého Jeronýma naučit my? Mám za to, že především toto: milovat Slovo Boží v Písmu Svatém. Svatý Jeroným říká: „Neznalost Písma znamená neznalost Krista“. Proto je důležité, aby každý křesťan žil v kontaktu a osobním dialogu se Slovem Božím, darovaným nám v Písmu svatém. Tento náš dialog s Ním musí mít vždy dvě dimenze: z jedné strany to musí být dialog skutečně osobní, protože Bůh mluví s každým z nás skrze Písmo Svaté a pro každého má poselství. Musíme číst Písmo Svaté nejen jako slova z minulosti, ale jako Slovo Boží, které se obrací také k nám a snažit se chápat, co Pán chce říci nám. Abychom však neupadli do individualismu, musíme mít přitom na paměti, že Slovo Boží je nám dáno k budování společenství, aby nás sjednotilo v pravdě naší cesty k Bohu. Přestože tedy zůstává Slovem osobním, je také Slovem, které buduje společenství. Proto jej musíme číst ve společenství s živou Církví. Privilegovaným místem četby a naslouchání Slovu Božímu je liturgie, v níž slavením Slova a slavením přítomnosti Kristova Těla mezi námi nakonec Slovo ožívá, mluví k nám a je přítomné v našem životě. Na paměti musíme také mít, že Slovo Boží překračuje doby. Lidská mínění přicházejí a odcházejí. To co je dnes nejmodernější, bude zítra nejzastaralejší. Slovo Boží je však Slovem života věčného, nosí v sobě věčnost, to co platí na vždy. Neseme-li v sobě Slovo Boží, pak v sobě neseme věčnost, život věčný.

Skončím proto slovem svatého Jeronýma svatému Pavlínu z Noly. Velký exegeta v něm vyjadřuje právě tuto skutečnost, tedy že ve Slově Božím se nám dostává věčnos-ti, věčného života. Svatý Jeroným říká: „Snažme se naučit na zemi oněm pravdám, jejichž obsah přetrvá i v nebi, na věčnosti“ (*Ep.* 53,10).

Můj předchůdce papež Benedikt XV. jej označil za „významného učitele interpretace Písma svatého“. Jeroným kladl důraz na potěšení a důležitost sblížení se s biblickými texty: „Nezdá se Ti, že už tady na zemi přebýváš v království nebeském, když s těmito texty žiješ, medituješ je a když neznáš nic jiného a nic jiného ani nehledáš?“ (*Ep.* 53,10). Vést dialog s Bohem, s jeho Slovem totiž v jistém smyslu zpřítomňuje nebe, tedy Boha. Důvěrně se stýkat s biblickými texty, zejména Novým zákonem, je pro věřícího podstatné, protože „neznat Písmo, znamená neznat Krista“, jak zní jeho známý obrat, který citoval 2. vatikánský koncil v konstituci *Dei Verbum* (č.25). Byl vskutku „zamilovaný“ do Božího Slova a kladl si otázku: „Jak by se dalo žít bez poznání Písma, skrze něž se dochází k poznání samotného Krista, který je životem věřících?“ (*Ep.* 30,7). Bible - nástroj, „kterým Bůh každý den mluví k věřícím“ (*Ep.* 133,13) - se stává podnětem a zdrojem křesťanského života každému a ve všech situacích. Číst Písmo znamená hovořit s Bohem: „Modlíš-li se – píše jedné mladé římské šlechtice – mluvíš s Ženichem, čteš-li, mluví k Tobě On“ (*Ep.* 22,25). Studium a meditace Písma činí člověka moudrým a vyrovnaným (srov. *In Eph.* prol.). K hlubšímu proniknutí do Slova Božího je zajisté třeba trvalé a opakované důvěrnosti. Jeroným to doporučuje knězi Nepotianovi takto: „Čti hodně často božská Písma, ba ani neodkládej Svatou knihu z rukou. Tady se nauč to, čemu máš vyučovat“

(Ep. 52,7). Římské paní jménem Leta dával k výchově její dceři tyto rady: „Ujisti se, že studuje každý den nějakou část Písma... Po modlitbě, ať následuje četba, a po četbě modlitba... Ať namísto šperků a šatů miluje božské knihy“ (Ep. 107,9.12). Meditací a poznáváním Písem se „nabývá duševní rovnováhy“ (Ad Eph. , prol.). Jenom hluboký duch modlitby a pomoc Ducha svatého nás mohou přivést k porozumění Bible: „při interpretaci Písma svatého máme vždy zapotřebí pomoci Ducha svatého“ (In Mich. 1,1,10,15).

Vroucí láska k Písmu tedy prostupovala celým Jeronýmovým životem; láska kterou se ustavičně snažil probouzet také ve věřících. Jedné své duchovní dceři doporučoval: „Miluj Písmo svaté a moudrost bude milovat tebe, miluj ho něžně a bude tě střežit, važ si ho a dostane se ti jeho něhy. Kéž je ti jako tvé náhrdelníky a tvé náušnice“ (Ep. 125,11). A také: „Miluj znalost Písma a nikoli neřesti těla“ (Ep. 125,11).

Jeronýmovým základním metodickým kritériem interpretace Písma byl soulad s učitelským úřadem Církve. Nikdy nemůžeme číst Písmo sami. Narazíme na mnoho zavřených dveří a snadno sklouzneme do omylu. Bible byla psána Božím lidem a pro Boží lid z inspirace Ducha svatého. Pouze ve společenství s Božím lidem můžeme jako „my“ děti Božích skutečně přistoupit k jádru pravdy, kterou nám chce říci Bůh. Autentická interpretace Bible musela být podle Jeronýma vždycky v harmonickém souladu s vírou katolické Církve. Nejedná se o požadavek, který by byl uložen této Knize zvnější. Sama tato Kniha je hlasem putujícího Božího lidu a jenom ve víře tohoto lidu se nacházíme v té správné tónině, abychom rozuměli Písmu svatému. Jeroným proto připomínal: „Zůstávej pevně přimknut ke zdravé tradici, v níž jsi byl vyučen, abys mohl povzbuzovat podle

zdravé nauky a potírat ty, kteří jí protiřečí“ (Ep. 52,7). Právě vzhledem k tomu, že Ježíš Kristus založil svou církev na Petrovi - usuzoval Jeroným - musí každý křesťan být ve společenství „s katedrou svatého Petra. Víím, že církev je zbudována na této skále“ (Ep. 15,2). A v důsledku toho bez okolků prohlašuje: „Jsem ve společenství s kýmkoliv, kdo je sjednocen s katedrou svatého Petra“ (Ep. 16).

Jeroným neopomíjel ani etický aspekt. Často poukazoval na povinnost shody života s božským Slovem. Pouze žijeme-li jej, nalézáme také schopnost mu rozumět. Tato důslednost je pro každého křesťana neodmyslitelná, a zejména

pro kazatele, aby jej jeho činy, kdyby byly v rozporu s jeho promluvami, nepřivedly do

rozpaků. Jeroným pobízí kněze Nepotiana takto: „Ať tvé skutky nepopřou tvá slova, aby se nestalo, až budeš kázat v kostele, že si někdo v duchu řekne: «Proč tedy právě ty tak nejednáš?». Vskutku roztomilý je učitel, který s plným žaludkem, obšírně pojednává o půstu; i lupič může pranýřovat lakotu, ale v Kristově knězi musí panovat shoda mezi myslí a slovem“ (*Ep.* 52,7). V jiném svém listě Jeroným zdůrazňuje: „Zahanben je ten, kterého odsuzuje vlastní svědomí, třebaže jeho nauka je skvělá“ (*Ep.* 127,4). Stále v témže kontextu důslednosti pak podotýká: evangelium musí být přeloženo do skutků opravdové lásky, protože v každé lidské bytosti je přítomna samotná osoba Krista. Jeroným radí např. presbyterovi Pavlínovi, jenž se pak stal biskupem v Nole a Svatým: „Pravým chrámem Kristovým je duše věřícího: okrášli tento svatostánek, ozdob jej, slož v něm své dary a přijmeš Krista. Proč zdobit stěny drahocennými kameny, když Kristus umírá hladu v osobě chudého?“ (*Ep.* 58,7). A Jeroným konkretizuje: je zapotřebí „šatit Krista v chudých, navštěvovat ho v trpících, sytit jej v hladovějících, dát mu příbytek v bezdomovcích“ (*Ep.* 130,14). Láska ke Kristu, živená studiem a meditací, nám dá překonat každou obtíž: „Milujme také my Ježíše Krista, vždycky hledejme jednotu s ním: potom se nám bude zdát snadné i to, co je obtížné“ (*Ep.* 22,40). Jeroným, kterého Prosper z Akvitánie nazval „příkladem k jednání a učitelem lidského rodu“ (*Carmen de ingratis*, 57), nám zanechal také bohatou a rozmanitou nauku křesťanského asketismu. Připomíná, že odvážná snaha o dokonalost vyžaduje stálou bdělost, časté, byť rozvážené a umírněné umrtvování, ustavičnou intelektuální či manuální práci, aby se předešlo zahálce (srov. *Epp.* 125,11 a 130,15), a zejména poslušnost Bohu: „Nic se nelíbí Bohu tolik jako poslušnost, která je nejznamenitější a jedinečnou ctností“ (*Hom. de oboedientia*: CCL 78,552). Součástí cesty askeze se může stát také praktikování poutí. Jeroným dal impuls zejména poutím do Svaté země, kde byli mnozí poutníci přijímáni a hoštěni v domech, které byly zbudovány vedle kláštera v Betlémě díky velkodušnosti vznešené paní Pavly, Jeronýmovy duchovní dcery (srov. *Ep.* 108,14). Nakonec nelze přejít mlčením přínos, který zanechal Jeroným na poli křesťanské pedagogiky (srov. *Epp.* 107 a 128). Navrhuje formovat „duši, která se má stát chrámem Páně“ (*Ep.* 107,4), „cenným drahokamem“ v očích Boha (*Ep.* 107,13). S hlubokou intuicí radil, aby byla uchovávána před zlem a hříšnými příležitostmi, vystříháním se dvojakých a rozmařilých známostí (srov. *Ep.* 107,4 a 8-9; srov. též *Ep.* 128,3-4). Vybízí především rodiče, aby vytvářeli kolem svých dětí klidné a radostné prostředí, podněcovali je ke studiu a k práci chválou i soutěživostí (srov. *Epp.* 107,4 a 128,1), povzbuzovali je k překonávání těžkostí, utvrzovali je v dobrých návycích a chránili před osvojováním si těch špatných, protože – jak píše s uvedením citace výroku Publilia Syra, který znal ze školy – „stěží dokážeš odstranit ty věci, které si s klidem osvojuješ“ (*Ep.* 107,8). Rodiče jsou hlavními vychovateli dětí, prvními učiteli života. Velmi jasně Jeroným klade na srdce matce jedné dívky a s odkazem k jejímu otci, přičemž vyjadřuje jakoby základní požadavek každého lidského tvora, který se rodí k životu: „Ať v tobě nalézá svou učitelku a její nezkušené dětství ať na tebe hledí s obdivem. Ať ani v tobě, ani ve svém otci nikdy nespátří postoje, jejichž napodobování vede ke hříchu. Pamatujte na to, že ji můžete vychovat spíše příkladem než slovy“ (*Ep.* 107,9). Mezi hlavními Jeronýmovými intuicemi jakožto pedagoga je třeba poukázat na důležitost, kterou přikládal zdravé a ucelené výchově již od nejútlejšího dětství, výjimečné odpovědnosti, která rodičům náleží, nálehavosti seriózní mravní a náboženské formace a požadavku studia, aby byla lidská formace úplná. Dalším aspektem, který byl ve starověku dosti řídký, ale který náš autor považoval za velice důležitý, byla podpora žen, kterým přiznával

právo na úplnou formaci: lidskou, školskou, náboženskou a profesní. Právě dnes vidíme jak výchova osobnosti v její celistvosti, výchova k odpovědnosti před Bohem a před lidmi jsou tou pravou podmínkou každého pokroku, každého míru a každého smíření a odstranění násilí. Výchova před Bohem a před lidmi. Písmo svaté nám nabízí průvodce touto výchovou a tím i pravým humanismem. Nemůžeme tyto zběžné poznámky o velkém církevním otci zakončit bez zmínky o účinném přínosu, který poskytl uchováním platných a pozitivních prvků hebrejské, řecké a římské kultury v rodící se křesťanské civilizaci. Jeroným uznal a osvojil si umělecké hodnoty, bohatství citů a harmonii obrazů, které se vyskytují u klasiků a vychovávají srdce i fantazii k ušlechtilému citění. Do středu svého života a své činnosti položil především Slovo Boží, které ukazuje člověku stezky života a zjevuje mu tajuplnost svatosti. Za to vše mu právě v dnešní době nemůžeme nebýt hluboce vděční.

(*Benedikt XVI.*)

*/foto: poutníci u sochy sv. Jeronýma před bazilikou Narození Páně v Betlémě,
Peregrinatio ad Fontes Salutis, 2.3.2013, Betlém, Palestina/*

1. ŘÍJNA - SV. TEREZIE OD DÍTĚTE JEŽÍŠE A SVATÉ TVÁŘE

Mladičké Terezii z Lisieux, která zemřela na tuberkulózu ve věku nedožitých 24 let v uzavřeném klášteře karmelitek, se dostalo výsady, že byla začleněna do koruny „horoucích sluncí“, velkých duchů znalých božských věcí, s nimiž se Dante setkává ve čtvrtém nebi svého *Ráje* a které svatý Tomáš Akvinský představuje jako květy girlandy (Par. X). V neděli, 19. října 1997, při slavení Světového dne misí, prohlásil svatý Otec Jan Pavel II. za Učitelku všeobecné Církve Terezii od Dítěte Ježíše a svaté Tváře (1873-97), ženu, dívku, pohrouženou do kontemplace. „Nikomu neunikne, že dnes se uskutečňuje cosi mimořádného“, řekl papež v úvodu homílie, když podotkl, že Terezie nenavštěvovala žádnou univerzitu, ani nemohla absolvovat systematická studia teologie či jiné disciplíny.

Svatá Terezie od Dítěte Ježíše je 33. učitelkou Církve. Až do II. vatikánského koncilu bylo celkem 30 učitelů Církve: je mezi nimi dvacet biskupů křesťanského Východu i Západu, devět kněží a jeden diakon (sv. Efrém Syrský). Titulem „učitel Církve“ jsou označovány osobnosti, které se vyznačovaly jedinečností nauky a svatostí života, učitelé ve víře a křesťanském životě, jejichž myšlení mělo zvláštní vliv jak na dobu v níž žili, tak na budoucí generace. Mezi velkými světci Východu, kteří byli biskupy a učiteli ve víře (učiteli Církve), připomínáme: Atanázius (296-373), Bazil Veliký (330-379), Řehoř Naziánský (329-389), Jan Zlatoústý (347-407); mezi Otci Církve na latinském Západě můžeme připomenout svaté učitele: Ambrože z Milána (337-397),

Jeronýma (335-420), Augustina (354-430), Lva Velikého (400-461), Petra Chryzologa (380-450), Řehoře Velikého (540-604). Mezi velké učitele Církve středověku a moderní doby patří svatí: Anzelm z Aosty (1033-1109), Bonaventura z Bagnoregia (1217-74), Tomáš Akvinský (1225-74), Petr Canisius (1521-97), Robert Bellarmin (1542-1621), František Saleský (1567-1622) a Alfons Maria z Liguori (1696-1787). Papež Pavel VI. zařadil do zástupu 30 učitelů Církve jména dvou žen: svaté Kateřiny Sianské (1347-80) a svaté Terezie z Avily (1515-82). Svatá Terezie od Dítěte Ježíše je třetí ženou zapsanou do seznamu učitelů Církve a spolu se svatou Terezii z Avily druhou karmelitkou začleněnou mezi velké učitele duchovního života.

Kterými teologickými zásluhami upoutala Terezie z Lisieux pozornost Církve? Jakou jedinečnou moudrostí se vyznačuje její *corpus doctrinae* (souhrn nauky) – kromě vyjimečné svatosti života? Když před modlitbou Anděl Páně – v neděli, 24. srpna 1997 - v závěru XII. Světového dne mládeže v Paříži Jan Pavel II. oznámil, že chce prohlásit svatou Terezii od Dítěte Ježíše „Učitelkou Církve“, mnozí zůstali překvapeni: uznávali sice, že je ctěna na celém světě, ale vůbec nesplňuje parametry pokud jde o úroveň teologického a kulturního rozhledu. Kupříkladu, laický akademický svět dokáže jen stěží pochopit, co vedlo nejvyšší autoritu Církve k udělení takové hodnosti, která má v kulturní a duchovní tradici Církve mnohem vyšší a širší význam, než má v profánní oblasti udělení *Nobelovy ceny*. Snad jediným, kdo tímto oceněním nebyl překvapen, byla sama Terezička: v roce 1896, rok před smrtí, řekla: „I přes mou nepatrnost, bych chtěla být světlem duším jako byli proroci, učitelé ...; vnímám své povolání... učitelky“. Tato slova, která před sto lety mohla znít paradoxně, divně, se nyní stala skutečností.

Svatý papež Pius X. řekl o svaté Terezii, že byla „největší světicí moderní doby“. Jeho nástupce, Pius XI. ji označil za „učitelku života“ a „hvězdu“ svého pontifikátu; Terezii – která nikdy nepřekročila práh Karmelu v Lisieux - též papež prohlásil hlavní patronkou misí spolu se svatým Františkem Xaverským, velkým apoštolem Dálného Východu. Když byla v roce 1954 posvěcena bazilika v Lisieux, zasvěcená svaté Terezii z Lisieux, papež Pius XII. řekl, že svou naukou pronikla do nitra evangelia; Pavel VI., u příležitosti 100. výročí jejího narození (1873-1973), vyzdvihl, že Terezie je příkladem v hledání Boha a označil ji za „učitelku“ modlitby a božské ctnosti naděje. kromě všech papežů XX. století, včetně Benedikta XV., Jana XXIII. a Jana Pavla I. (už jako benátského patriarchy), se o jedinečnou originalitu sv. Terezie zajímali i velcí současní katoličtí myslitelé jako Yves Congar a Hans Urs von Balthasar. Terezie, která nebyla spisovatelkou ani básníkem, i přesto že pár básní napsala, upoutala autory takového kalibru jakými jsou Bernanos, Claudel, Mauriac, Julien Green a později Didier Decoin. Podle Emmanuela Mouniera byla – „stratégem Ducha“ (*une ruse de l'Esprit*).

K tomu, abychom pochopili, co vedlo Jana Pavla II. k tomu, aby – po žádostech více než 50 biskupských konferencí a stovky tisíc petic jednotlivých věřících – začlenil karmelitánskou mystičku do úzkého okruhu učitelů Církve a veřejně ji pro její jedinečnou nauku uznal za „učitelku pravé moudrosti lásky“, je třeba vyjít z několika základních otázek: kdo je Terezie z Lisieux? Jaká je její teologická a duchovní nauka? V jakém smyslu ji lze chápat jako učitelku víry a duchovního života? Na tyto tři otázky můžeme odpovědět, vycházejíc ze slov samotného Jana Pavla II. v apoštolském listě *Divini amoris scientia*, který byl vydán u příležitosti vyhlášení svaté Terezie od Dítěte Ježíše a svaté tváře učitelkou Církve (*překlad ve Farním informátoru z 27. září 1998*).

„Vědění božské lásky (*Divini amoris scientia*), které Otec milosrdenství vlévá skrze Ježíše v Duchu svatém, je darem, uděleným maličkým a pokorným, aby poznali a hlásali tajemství Království, skrytá chytrým a moudrým; proto Ježíš zajásal v Duchu svatém, a velebil Otce, který tak stanovil (srv. *Lk* 10,21-22; *Mt* 11,25-26)“. Těmito slova začíná apoštolský list *Divini amoris scientia* (DAS) Jana Pavla II., a hned nato následuje: „Mezi maličkými, kterým byla zcela jedinečným způsobem odhalena tajemství Božího království, se skví Terezie od Dítěte Ježíše a svaté tváře, řeholnice řádu bosých karmelitek, jejíž sté výročí vstupu do nebeské vlasti si letos připomínáme“ (č.1). „Terezie je učitelkou duchovního života skrze prostou a současně hlubokou nauku, kterou čerpala z pramenů evangelia pod vedením božského Mistra“ (č. 3).

Spiritualita Terezie z Lisieux je všeobecně známá jako „malá cesta“ nebo „cesta duchovního dětství“, proto je evangelijní cestou svatosti otevřenou pro všechny. Dílo, jež tuto malou významnou ženu proslavilo po celém světě je *Histoire d'une âme* (Dějiny duše), vlastní životopis, vydaný v Lisieux v roce 1898, rok po její smrti. Kniha vychází ze tří rukopisů A, B, C, jež sepsala sama světice na prosbu spolusester. Byla přeložena do padesáti různých jazyků a vydána v miliónových nákladech. Inspirovala rovněž divadelní a kinematografická díla, jako např. film *Thérèse* (1986) Alana Cavaliera. Nyní v krátkosti nastíním aspoň některé životní okamžiky sv. Terezie, jak je předkládá DAS.

Terezka Martinová se narodila ve francouzském Alencon, 2. ledna 1873. Dva dny nato přijala svátost křtu v kostele *Notre Dame*, kde jí dali jména Marie Františka Terezie. Před nedávnem byly uznány hrdinské ctnosti jejich rodičů – Louis Martina a Zélie Guérinové. Po smrti matky, k níž došlo 28. srpna 1877, se Terezie přestěhovala s celou rodinou do města Lisieux, kde obklopena láskou otce a sester, dostala náročnou a přitom láskyplnou výchovu.

„Koncem roku 1879 přistoupila poprvé ke svaté zpovědi. O Letnicích roku 1883 se jí dostalo mimořádné milosti uzdravení z vážné nemoci, na přimluvu Panny Marie Vítězné. Po velmi intenzivní přípravě u benediktinek v Lisieux, přijala 8. května 1884 první svaté přijímání. Tento okamžik korunovala zvláštní zkušenost milosti intimního spojení s Ježíšem. Několik týdnů nato, 14. června téhož roku, přijala svátost biřmování, s živým vědomím, že dává dar Ducha svatého skrze osobní účast na milosti Letnic. O vánocích 1886 prožila velmi hlubokou duchovní zkušenost, kterou označila jako „úplné obrácení“. Díky ní překonává emotivní křehkost v důsledku ztráty matky a začíná „gigantický běh“ po cestě dokonalosti (srv. *Ms A* 44,V-45V).

„Terezie touží po kontemplativním životě na Karmelu v Lisieux, stejně jako její sestry Paolina a Marie, ale brání jí v tom mladistvý věk. U příležitosti jedné pouti do Itálie, po návštěvě Svatého Domku v Loretě a posvátných míst Svatého města, při audienci poskytnuté věřícím z diecéze Lisieux papežem Lvem XIII., 20. listopadu 1887, prosí Svatého Otce s dětinnou odvahou, aby mohla vstoupit na Karmel ve věku 15 let.

„Na Karmel v Lisieux vstupuje 9. dubna 1888, kde 10. ledna následujícího roku přijímá řeholní šat a 8. září 1890, o svátku Narození Panny Marie, skládá své řeholní sliby. Na Karmelu se vydává na cestu dokonalosti, nastíněnou matkou zakladatelkou, Terezií od Ježíše, a to s opravdovým zápalem a věností, v plnění různých komunitních služeb, které jí byly svěřeny. Osvícena Božím slovem, zvláště bolestným způsobem zkoušena nemocí svého milovaného otce, Louise Martina, jenž zemřel 29. července 1894, kráčí Terezie po cestě svatosti, přičemž středem celého jejího života je láska. Novickám, které jí byly svěřeny, odhaluje malou cestu duchovního dětství, na níž stále více proniká do tajemství

Církve, a přitahována Kristovou láskou cítí, jak v ní roste apoštolské a misijní povolání, které ji pudí, aby všechny strhla sebou k setkání s božským Ženichem.

O slavnosti Nejsvětější Trojice, 9. června 1895, se nabízí Boží milosrdné lásce jako žertva. Následujícího roku, 3. dubna, v noci ze Zeleného čtvrtku na Velký pátek, pocítuje první příznaky choroby, která ji dovede až ke smrti. Terezie ji přijímá jako tajemnou návštěvu božského Ženicha. Současně prochází zkouškou víry, která potrvá až do její smrti. Protože se jí přitížilo, byla 8. července 1897 převezena na ošetřovnu. Její sestry i ostatní řeholnice zaznamenávají její slova, zatímco trpělivě snášené bolesti a zkoušky, se stávají stále intenzivnějšími až vyvrcholí smrtí, dnes 30. září 1897 odpoledne. „*Je ne meurs pas, j'entre dans la vie*“ - „*Neumírám, vstupuji do života*“, napsala svému duchovnímu bratrovi, donu Bellièrovi (LT 244). Její poslední slova „Miluji tě, můj Bože“ jsou pečetí její existence“ (DAS, č. 5).

Základním dílem svaté Terezie – jak jsem zmínil – zůstává její životopis *Dějiny duše*, převzatý ze tří rukopisů známých jako *Manuscripts autobiographiques A,B,C*.

„V rukopise A – čteme v apoštolském listu Jana Pavla II. DAS – napsaném na žádost sestry Anežky od Ježíše, tehdejší představené kláštera, a jí předaném 21. ledna 1896, Terezie popisuje etapy své náboženské zkušenosti: první léta dětství, především událost prvního svatého přijímání a biřmování, až po vstup na Karmel a první sliby.

„Rukopis B, sepsaný během duchovních cvičení na žádost své sestry, Marie od Nejsvětějšího Srdce, obsahuje jedny z nekrásnějších, nejznámějších a nejcitovanějších úryvků světice z Lisieux. Odhalují naprostou zralost světice, jež mluví o svém povolání v Církvi, Kristově Snoubence a Matce duší.

„Rukopis C, napsaný v měsíci červnu a na začátku července 1897, jen pár měsíců před smrtí na prosbu představené Marii Gonzagy, která ji o něj poprosila, doplňuje vzpomínky z rukopisu A o životě na Karmelu. Tyto stránky odhalují nadpřirozenou moudrost autorky. Z tohoto posledního období jejího života Terezie zaznamenává některé výsostné zkušenosti. Působivé stránky věnuje zkoušce víry: očišťující milost, která ji noří do dlouhé a bolestné noci temnoty, prozářené její důvěrou v milosrdnou a otcovskou Boží lásku. Znovu, aniž by se přitom opakovala, dává Terezie zazářit oslnivému světlu evangelia. Nacházíme tu nejkrásnější stránky, jež věnovala důvěrné odevzdanosti do rukou Božích, spojení lásky k Bohu a lásky k bližnímu, svému misijnímu poslání v Církvi.

„V těchto třech samostatných rukopisech, tvořících tématickou jednotu, v nichž popisuje svůj život a své duchovní putování, nám Terezie svěříla jedinečnou autobiografii, která je historií její duše. Z ní je zřejmé, že její život byl existencí, v níž Bůh poskytl světu zcela konkrétní poselství, když ukázal na evangelijní cestu, „malou cestu“, po níž mohou kráčet všichni, neboť všichni jsou povoláni ke svatosti.

„V 266 *Lettres* - dopisech, které máme, adresovaných příbuzným, řeholnicím, misijním „bratřím“, Terezie sděluje svou moudrost a rozvíjí učení, které je ve skutečnosti hlubokým duchovním vedením duší.

„Součástí jejich spisů je i 54 *Poésies* – básní, z nichž některé mají velkou teologickou a duchovní hloubku, inspirované Písmem svatým. Mezi nimi je třeba zvláště zmínit *Vivre d'Amour!* ... (č. 17: Žít z lásky!) a *Pourquoui je t'aime, ô Marie!* (č. 54: protože tě miluji, Maria), originální syntéza putování Panny Marie podle evangelia. K této tvorbě je třeba přidat 8 *Récréations pieuses*, básnické a divadelní skladby, které světice vymyslela a ztvárnila pro svou komunitu u příležitosti některých svátků, podle karmelské tradice. Nelze opomenout sbírku jejich slov, pronesených během posledních měsíců života. Tato

slova, uchovávaná v různých vydáních, jsou známa jako *Novissima verba*, ale také pod názvem *Derniers entretiens (Poslední rozpravy)*“ (DAS, č. 6).

Základním pilířem na němž spočívá přiznání titulu „učitel Církve“ je jedinečnost nauky svěťce či svěťice. Jan Pavel II. tuto jedinečnost nauky svaté Terezie z Lisieux zdůraznil ve svém apoštolském listě DAS.

U Ní „je především zřejmé zvláštní charisma vědění. Tato mladá karmelitka totiž bez jakékoli zvláštní teologické přípravy, avšak osvícena světlem evangelia, se cítí být poučena božským Mistrem, který – jak říká – je „Učitelem učitelů“ (Ms A 83 v), od něhož čerpá „božská poučení“ (Ms B I r). Cítí, že se na ní naplňují slova Písma: „Kdo je malý, ať přijde ke mně...; malému se dostává milosrdenství“ (Ms B I V; srv. Př 9,4; Moudr 6,6) a ví, že byla vyučena ve vědění lásky, které je skryté moudrým a znalým, jež božský Mistr uznal za vhodné zjevit jí, jakožto maličkým (Ms A 49 r; srv. Lk 10,21-22). ...

„Její nauka není pouze ve shodě s Písmem svatým a katolickou vírou, nýbrž vyniká (*eminet*) svou *hloubkou a syntézou moudrosti, jaké dosahuje*. Její učení je současně vyznáním víry Církve, zkušeností křesťanského tajemství i cestou svatosti. Terezie poskytuje zralou syntézu křesťanské spirituality; spojuje teologii a duchovní život, vyjadřuje se s rozhodností a věrohodností, s velkou přesvědčivou a komunikační schopností, jak dokazuje přijetí a rozšíření jejího poselství v Božím lidu.

„Tereziino učení vyjadřuje a spojuje křesťanská dogmata jako nauku pravdy a životní zkušenost. Nelze v tomto ohledu opomíjet, že poznání pokladu víry, předaného od apoštolů, jak učí II. vatikánský koncil: „*roste totiž přijímáním věcí i slov z podání, a to jednak kontemplací a studiem věřících, kteří o nich rozvažují ve svém srdci, tak vnitřním porozuměním duchovním zážitkům, jakož i kázáním těch, kterým se poslušností biskupského úřadu dostalo jistého charizmatu pravdy* (Dei Verbum, č.8).

„*Ve spisech Terezie z Lisieux možná nenacházíme, jako u jiných učitelů Církve, vědecky propracovanou prezentaci věci Božích, ale můžeme spatřit osvícené svědectví víry, která zatímco s důvěrnou láskou přijímá milosrdnou Boží shovívavost a spásu v Kristu, zjevuje tajemství a svatost Církve.*

„Právem lze tedy svěťci z Lisieux přiznat charisma učitelky Církve, a to jak pro dar Ducha svatého, kterého se jí dostalo, aby žila a vyjádřila svou zkušenost víry, tak pro zvláštní poznání Kristova tajemství. Setkávají se v ní dary nového zákona, milosti totiž Ducha svatého, který se projevuje živou vírou působící skrze lásku (srv. sv. Tomáš Akvinský, *Summa Theol.* I.-II., q. 106, art. 1; q. 108, art. 1). „Na svatou Terezie z Lisieux můžeme aplikovat to, co řekl můj předchůdce Pavel VI. o jiné mladé svěťci, učitelce Církve, Kateřině Sienské: „To, co nejvíce na svěťci udivuje je vlitá moudrost, totiž jasná, hluboká a opojná asimilace božských pravd...: asimilace, jistě podpořená jedinečnými přirozenými dary, ale zjevně zázračná, kterou je třeba připsat charizmatu moudrosti Ducha svatého“ (AAS 62 /1970/, str. 675)“ (DAS, č.7).

RADOST VYVĚŘÁ Z LÁSKY

/dopis kardinála Albina Lucianiho, pozdějšího papeže Jana Pavla I., sv. Terezii od Dítěte Ježíše/

Milá malá Terezie, v sedmnácti letech jsem poprvé četl tvůj životopis, který jsi nazvala „Dějiny malé květiny“. Já bych ho spíš nazval „dějinami pevné oceli“, protože z každé řádky promlouvá silná vůle, pevná odhodlanost a mužná statečnost. Od chvíle, kdy sis zvolila cestu naprostého sebeobětování Bohu, nic Tě na ní nezastavilo, ani vnější ani vnitřní překážky a potíže. Vzpomněl jsem si na to, když mě jednou lékař poslal do nemocnice. Tehdy ještě neexistoval penicilín ani antibiotika. Pacient musel víceméně

počítat se smrtí. Také mne se zmocnil strach, ale zastyděl jsem se, když jsem pomyslel: Terezie ve svých 23 letech, kdy se těšila plnému zdraví a životnímu elánu, dostala chrlení krve. Nezalekla se zákeřné choroby, spíš ji radostně přivítala jako příležitost k větším obětem. Vymohla si dokonce povolení, aby i v nemoci mohla pokračovat a dokončit půst o chlebě a vodě. A ty se třeseš? To jsi kněz? Vzchop se a nebuď slaboch!

Když znovu pročítám tvou knihu u příležitosti stého výročí tvého narození (1973), jsem ještě víc ohromen, jak jsi dovedla milovat Boha i lidi. Sv. Augustin napsal: „K Bohu se nepřibližujeme kroky, ale láskou“. Tys také nazvala svou cestu k Bohu „cestou lásky“. Kristus řekl: „Nikdo nepřichází k Otci, nepřipoutá-li ho můj Otec“. Podle těchto slov ses cítila „malým bezmocným neopeřeným ptáčetem, k němuž přiletěl orel – Bůh, aby je vynesl do výše na svých perutích“. Boží milost jsi nazvala „výtahem“, který nás rychle a bez námahy dopraví k Bohu. Cítila ses „příliš malá a slabá, než abys mohla sama vystupovat po příkrém schodišti dokonalosti“. A přece se ani u tebe tento výstup neobešel bez těžkostí. V posledních měsících života se ti v duši náhle zatemnilo, že jsi neviděla už nic z toho, co ti dřív bylo zřejmé. „Víra už není závoj, ale zed“, napsala jsi. Tělesné bolesti se umocnily natolik, že jsi doznala: „Kdybych neměla víru, vzala bych si život.“ Tvá oddanost Bohu v závratí utrpení se tím jen vzmáhala. „Mou cestou je oddanost dítěte, které bez bázně usíná v Otcově náruči.“ Tvé poslední slovo bylo: „Můj Bože, miluji Tě.“

Nabídla ses Bohu jako oběť lásky. To vše ti však nebránilo radovat se z krásných dobrých věcí světa. Před svou poslední nemocí jsi ráda malovala, psala básně a drobné divadelní scénky, a svůj herecký talent jsi nejednou uplatnila na jevišti. Když se ti v nemoci ulevilo, prosilas o čokoládový zákusek. Když jsi někdy při rozjímání únavou usnula, neupadalas do malomyslnosti pro svou nedokonalost. „Maminka má děti ráda i když spinkají.“ Lásku k bližnímu projevovalas konáním opomíjených, drobných a všedních služeb především těm sestrám, za jejichž méně sympatickou tvář jsi viděla tvář Kristovu. A dělalas to všechno tak nenápadně a samozřejmě, že představená o tobě napsala: „Jako se dovede ponořit do Boha při modlitbě i při práci, stejně dovede žertovat a vtipkovat při rekreaci, až nás všechny rozesměje.“

Láska k Bohu vyžaduje pevné odvahy, která se musí častěji obnovovat. Tvůj krajan, maršál Foch telegrafoval za bitvy v Marně: „Střed armády povoluje, levé křídlo se probíjí k ústupu, ale já přece útočím.“ Trochu bojovnosti s chutí riskovat neuškodí ani v lásce k Bohu. Ne nadarmo jsi považovala Janu z Arku za svou „sestru ve zbroji“. Kristu se líbí naše skutky, vycházejí-li z milujícího srdce. Kristu se nelíbily postem vyhublé tváře farizeů, protože srdcem byli daleko od Boha. „Láska nesmí spočívat v citech, ale v činech. Bůh nepotřebuje naše skutky, ale naši lásku!“ To jsi napsala výtečně!“

Současně s Bohem můžeme milovat mnoho jiných věcí, ale pod podmínkou, že je nebudeme milovat proti Bohu, či stejně jako Boha nebo více jako Boha. Jinými slovy: láska k Bohu nevylučuje jinou lásku, ale musí mít před ní přednost, aspoň podle stupnice hodnot. Jakub se zamiloval do Ráchel. Sedm roků se o ni ucházel a Písmo praví, že mu to připadalo „jako několik dní; jak ji miloval“. A Bůh proti tomu nic nenamítal, naopak schvaloval to a Jakubovi žehnal. To neznamena, že všechny lásky světa by se měly požehnat a pokropit svěcenou vodou. Někteří moralisté by rádi posvětili tzv. „novou sexuální morálku“. Chtějí-li však křesťané předejít zmatku a rozkladu, ať pozorně naslouchají učitelskému úřadu Církve, který za přispění Ducha svatého dbá, aby se Kristovo učení dalo neporušené uplatnit i v dnešní době.

Hledat Kristovu tvář ve tváři bližního je zárukou, že to s láskou k bližnímu myslíme vážně, že se neohlížíme na antipatie a různost názorů a nesklouzneme na pouhou lidumilnost. Kdo miluje Boha opravdově, nemůže nemilovat lidi, kteří náleží do boží rodiny. I když jsou protivní, zlí a nudní, láska si je dovede proměnit. Láska má často cenu nejen velkých bankovek, ale i drobných mincí. Neměl jsem nikdy možnost vrhnout se do rozbouřených vln, abych zachránil tonoucího. Ale často jsem byl požádán, abych někomu něco půjčil, napsal dopis nebo poradil. Nikdy jsem nepotkal vzteklého psa, ale často mne napadaly mouchy a komáři. Nikdy jsem nebyl pronásledován a bit, ale často jsem byl rušen křikem z ulice, naplno zapnutým rádiem, ba i mlaskáním při společném jídle. Nerozčilovat se, mít pochopení a udržet si klid a úsměv za takové situace, znamená milovat bližního bez velkých slov, ale opravdově a upřímně. Takovou láskou vynikal Kristus. Jak jen byl trpělivý, když se dohadovali apoštolové. Stále připravený někoho povzbudit a pochválit. „Nenašel jsem takovou víru v Izraeli“, řekl setníkovi a ženě kananejské. A apoštolům: „Vytrvali jste se mnou v mých zkouškách“. Hájl hřištníky jako Zachea, cizoložnou ženu, Maří Magdalénu. Dovedl se vžít do jejich situace, trpět s nimi. Následovala jsi Kristův příklad v Lisieux, my ho musíme následovat ve světě.

Carnegie vypráví, jak jistá žena připravila svému muži a dětem prostřený stůl, ozdobený květinami, ale na každém talíři byla jen hrstka sena. „Dnes máme seno?“ – „Hned vám přinesu jídlo“. Ale nejdříve vám něco povím. Léta vařím a snažím se, aby jídlo nebylo jednotvárné, jednou je rýže, podruhé hovězí se zeleninou, jindy pečeně na rožni, ale nikdy jste mi neřekli: „To nám to chutná! Jsi výtečná kuchařka!“ Uvažte, že nejsem přece z kamene a že se nedá pracovat bez slova uznání a povzbuzení, je tak „pro krásné oči“.

Ke křesťanské lásce náleží radost. O tom už zpívali andělé v Betlémě. Radost je podstatou evangelia, radostné zvěsti. Sv. Terezie z Avily soudila: „Smutná svatý je opravdu smutná svatý“. A Dominik Savio: „Staňme se svatými s radostí.“ Radost se stává projevem lásky, rozdáváme-li ji. Uměla jsi ji výtečně rozdávát ve chvílích rekreace na Karmelu v Lisieux.

Podle legendy zemřel náhle jistý Ir a objevil se před Božím soudem. Srdce se mu sevřelo, když pomyslel, že bilance jeho života je značně hubená. Postavil se před Krista do řady a poslouchal, jak probíhá soudní řízení. Kristus nahlédl do tlusté knihy a povídá prvnímu: „Mel jsem hlad a dals mi najíst. Výborně! Běž do nebe!“ Druhému: „Měj jsem žízeň a dals mi napít“. Třetímu: „Byl jsem v žaláři a navštívil mě“. A tak to pokračovalo. Pokaždé, když někdo odcházel do nebe, bylo Iru stále úzkostněji. Nedal nikomu ani jíst, ani pít, nenavštívil žádného nemocného. Konečně přišla řada na něho. Ale Kristus pozvedl oči a povídá: „Moc toho tu napsáno není. Ale přece je tu něco: Byl jsem smutný, skleslý a tys přišel a vyprávěl mi veselé příběhy, abys mě rozesmál a pozvedl mou náladu. Tak jdi do nebe!“ Je to jen vtipná legenda, ale dobře postihuje, že nemáme opomíjet a podceňovat žádný způsob lásky k bližnímu. Terezie, tvá láska k Bohu (a pro Boha k bližnímu) byla opravdu hodná Boha. Naše láska se jí musí podobat. Kéž je to tedy plamen lásky, který rozžehne vše, co je v nás veliké a čisté a odstraní a spálí, co je v nás nízké a vzpurné.

CESTA DUCHOVNÍHO DĚTSTVÍ

/Tomáš kardinál Špidlík, S.J., čestný občan Pustiměře/

«Jak je únavná dnes škola, nedovedete si představit!», postěžovala si učitelka. Dali jí duchovní radu: «Nechod'te tam děti učit, ale chod'te se učit, buďte žačkou svých žáků. Vždyť nám je Ježíš dal za vzor dokonalosti» (sr. Mk 9,36-37). Duchovní zkušenost Terezie od Dítěte Ježíš se stala tak populární, že donutila i teology, aby vysvětlili v

pojmech, co se tzv. duchovním dětstvím rozumí. Někteří mají strach, že by to mohlo být totéž co naivnost, infantilismus. Proti tomu psal s vervou Romano Guardini: «Ježíš neznamena sentimentalitu, dojemnost, miloučkou bezmocnost, něco, co se něžně hladí... Duchovní dětství, jak je Kristus myslí, znamená křesťanskou vyspělost». Guardini měl zvláštní důvod, proč tak psal. Psychoanalýze totiž varuje před zpožděním zralosti, která se dnes, jak se zdá, častěji vyskytuje než dříve. Ve věku, kdy bývali mladí lidé schopni zakládat rodinu a brát velkou odpovědnost, se dnes můžeme setkat s úplnými děcký. Neumějí si koupit jídlo a šaty, natož si vydělat a vést rodinu. Zdá se proto, že by bylo naprosto nevhodné dávat právě těmto do ruky spisy svaté Terezičky, vybízet je, aby zůstali opravdovými dětmi. Z druhé strany je pravda, že tyto typy právě malá Terezička velmi přitahuje. Zdá se, že odpovídá jejich mentalitě a že jim je srozumitelná. Ale snad právě tu je kořen omylu. Je tu nebezpečí, že porozumějí «dětské cestičce» světice svým nevyzrálým infantilním způsobem. To by byla ovšem škoda.

«Dějiny duše», které vyšly r. 1898 v Lisieux, se stále vydávají a překládají. Nadchly, jak se přiznává, i spekulativního Mertona, přestože vyšly z buržoazního prostředí, které nemohl vystát. Nové kritické vydání Terezčiniých listů posílilo zase úspěch «duchovního dětství». Světice svůj postoj tak přímo nepojmenovává. Mluví o své «malé cestičce», o «své malé vědě». Texty Písma, které o dětství mluví, si posbírala a ráda je komentovala. Přitom neujde nikomu, že se tu nemůže naprosto mluvit o nějakém opožděném vývoji, ale spíš o překotném, o zralosti, která by se v jejím věku naprosto nečekala. Nejde o růžovou idylku bezstarostné dívenky, ale jsou to léta utrpení a obrácení k nejvážnějším životním problémům. «Bylo

to 25. prosince r. 1886», píše světice, «co jsem dostala milost vyjít z mládí, tj. milost úplného obrácení». To obrácení bylo v tom, že ztratila dětské iluze, pochopila, co může od života očekávat. Věděla, že to bude tuhý boj, ale že už odrostla natolik, aby odvázně nastoupila. «Vánoční mše roku 1886 byla pro mě povolání rozhodující... Ježíš, který se z lásky ke mně stal dítětem, mně pomohl vyjít z plének, z dětských nedokonalostí. Tak mě přeměnil, že jsem se sama nepoznávala... V té noci, ve které se on sám stal slabým a trpícím, z lásky ke mně udělal mě silnou a odvážnou. Oblékl mně do svých zbraní, už jsem pak v žádném boji nepodlehla. Šlo to pak od vítězství k vítězství. Nastoupila jsem, abych tak řekla, dráhu giganta». Je tu zajímavá antinomie ve výrazech «duchovní dětství» a «dráha giganta», obra. Malost a velikost se tu tedy dotýkají. Ten zdánlivý protiklad Tereška z Lisieux neobyčejně bystře pochopila, v tom je její nadpřirozená geniálnost. Jaké jsou vlastnosti člověka, který chce být velkým? Uvědomí si jednoho dne schopnosti a možnost zasáhnout do běhu světa. A protože svou sílu ocení, pocítí současně odpovědnost za všechny ostatní. V tom okamžiku je dospělý každý, kdo ví, že záchrana jiných závisí na něm. Jak si mohlo něco podobného uvědomit malé děvče, které bylo tatínkův mazlíček?

Zajímavý je Terezčín realismus. V době, kdy ostatní děvčata sní o princích a zámcích, ona sama docela klidně konstatuje, že není genius, po lidské stránce že má malé možnosti v maloměstském prostředí. Aby se dala na duchovní dráhu, na cesty, o kterých četla v životopisech velkých světců, na to nemá konstituci ani výchovu ani mentalitu. Co tedy má udělat velkého? Měla-li Terezka smysl pro realismus v přirozeném pohledu na život, měla podobnou průzračnost i v životě nadpřirozeném. Dokázala pochopit, že jediná opravdová síla, která doslova hýbe světem, je láska. Její osobní životní otázka tedy zněla: Musí se velká láska projevit navenek jenom velkými skutky, nebo stačí k tomu i cesta malého nenápadného života? *«Vždycky jsem chtěla být svatou. Bohužel, když jsem se se svatými porovnávala, vždycky jsem se přesvědčila, že je mezi mnou a nimi takový rozdíl jako mezi horou, jejíž čelo se dotýká nebe, a zrnkem písku, po kterém chodci šlapou. Místo, aby mě to vzalo odvahu, řekla jsem si: Dobrý Pán Bůh mě nemůže vnukat touhy, které se nedají uskutečnit, mohu se tedy dát na cestu svatosti, i když jsem maličká. Abych se udělala větší, to nejde. Musím tedy přijmout sebe se všemi nedokonalostmi, které mám. Ale budu hledat způsob, jak by se dalo jít do nebe malou stezkou, přímou, krátkou, malou novou cestičkou. Jsme v době vynálezů...»* Terezčín vynález pak je známý. Je to týž, který je podstatou evangelia. Život Ježíše byl inspirován stále jediným motivem: dělat vůli Otce. Jeho dokonalost je v tom, že je Syn. Od velkých dětí Bůh žádá velké práce, od malých malé. Ale lásku a důvěru žádá ode všech. Velikost Terezky tedy zní: velká láska na malé cestě, v malých věcech denního obyčejného života. Není na nich nic teatrálně velikého. Jsou to skutky dítěte, které miluje Otec a plně mu důvěruje. *«Já vím»*, píše Terezka, *«že bylo mnoho svatých, kteří dělali neuvěřitelná umrtvování, aby dosáhli odpuštění hříchů. Ale co chcete! Je mnoho příbytků v domě mého Otce (Jn 14,2). Rekl to Ježíš a k tomu dodal: Já jsem cesta (Jn 14,6). Proto se starám o to, abych se o sebe nestarala, ale starala se o to, co Ježíš sám dělá v mé duši»*. Malé věci, dětské věci, ale velká důvěra, velká láska. To je duchovní cesta Terezčina.

«Nemám strach ani z posledních bojů, velkých bolestí, z nemoci. Dobrý Pán Bůh mně pomohl vždycky. Stál při mně a vedl mně za ruku od dětství... spoléhám tedy na něho. Jsem si jistá, že mě pomůže až do konce. Může se stát, že už nebudu moci, ale nebude toho na mne nikdy tuze moc, o tom jsem si jistá».

2. ŘÍJNA – SVATÍ ANDĚLÉ STRÁŽNÍ

Slovo anděl pochází z řeckého "angelos" a znamená "posel". Katechismus nám dává toto poučení: *"Od dětství až k hodině smrti je lidský život obklopen ochranou andělů a jejich přímluvou. 'Každý věřící má u sebe anděla jako ochránce a pastýře, aby ho vedl k životu.' Křesťanský život má již zde na zemi ve víře podíl na blaženém společenství andělů a lidí sjednocených v Bohu. (KKC 336)* Tento

článek katechismu vychází také z Ježíšových slov, týkajících se dětí: *"Jejich andělé v nebi stále hledí na tvář mého nebeského Otce."* (Mt 18,10 a dále ze slov sv. Basila Velikého. Na otázku *"Kdo jsou andělé?"* je nám v Kompendiu KKC (60) řečeno, že jsou to čistě duchovní, netělesní tvorové, neviditelní a nesmrtelní, jsou to osobní bytosti vybavené rozumem a vůlí.

Přesto, jak nás poučuje Bible, kvůli některým konkrétním úkolům brali na sebe viditelnou, lidskou podobu. V té s nimi hovořili někteří světcí, jindy jejich zviditelnění posloužilo k ochraně těch, kteří je vzývali. - S připomenutím si těchto skutečností můžeme začít ve SZ u sv. archanděla Rafaela (pam. 29. 9.), který se dal poznat až na konci příběhu o Tobiašovi. Od začátku vystupoval jako lidský průvodce, který zná cestu do Médie. K nejznámějším andělům patří Gabriel - zvěstovatel narození Jana Křtitele a Božího Syna. My se dnes především obracíme k dalším strážným pomocníkům, abychom si s nimi vytvořili živější vztah a proto si ve spojení s nimi můžeme připomenout alespoň některé světce, v jejichž životě se potvrdila víra v anděla strážného.

Neúplný přehled atributů uvádí anděla u šedesáti světců. Mezi nimi není např. sv. Kateřina Labouré (pam. 31. 12.), kterou její anděl strážný v podobě dítěte v noci budil a vedl na setkání s Pannou Marií, jehož výsledkem byla zázračná medailka Neposkvrněného početí. Některým světcům anděl podával sv. přijímání, které by z různých důvodů jinak nemohli přijmout. Nejedná se jen o mučedníky a poustevníky, ale i o děti, které nedosahovaly stanoveného věku, jako blah. Hyacinta a František z Fatimy.

Žádné vidění anděla však nebylo bezdůvodné, protože anděl, jak citováno na začátku, je duchová, neviditelná bytost, poslaná Bohem k naší ochraně a pomoci, vzhledem k naší cestě do věčného života. U některých omilostněných osob je patrné, že vnímání strážného anděla souviselo s jejich nevinností a důvěrou v Boží plány.

Mezi nejznámější zážitky s andělem patří Petrovo vyvedení ze žaláře (viz Sk 12,7-10). Sv. Rajmund z Penafortu (pam. 7. 1.) pociťoval andělovu přítomnost když se ráno probouzel. Sv. Isidora (pam. 15. 5.) zastoupili andělé na poli u pluhu, v době jeho účasti na bohoslužbě. V případě sv. Václava (pam. 28. 9.) se zjevovali po jeho boku.

Sv. Gema Galgani (pam. 11. 4.) nejen prožívala přítomnost svého strážného anděla velmi reálně, ale jeho prostřednictvím posílala i dopisy svému duchovnímu otci. O tom, že ho viděla, svědčí její slova o jeho přísnosti: „Při večeři jsem viděla jak na mne vrhá přísné pohledy a řekl: „Nestydíš se dopouštět chyb v mé přítomnosti?““

Další, od strážného anděla napomínanou světicí, je sv. Františka Římská (pam. 9. 3.). Podle záznamu v aktech svatořečení byl pro ni neviditelným rádcem, láskyplným přítelem i přísným karatelem. Dokonce prý od něj jednou dostala takový silný políček, že ho slyšely i přítomné osoby v místnosti a Františka měla po něm červenou tvář. Tak tvrdě ji chránil před podlehnutí pokušení d'ábla.

Známým světcem komunikujícím s anděly byl sv. Pius z Pietrelciny (pam. 23. 9.). Jeho strážný anděl byl pro něj přítel z dětství, o němž napsal: "dělá všechno, aby zmírnil utrpení, které mi způsobují vzbouření andělů." Jedni manželé, při onemocnění dítěte, u kterého nedokázali zmírnit vysokou horečku, nezávisle na sobě poslali své strážné anděly s prosbou o pomoc k otci Piovi. Ráno bylo dítě zdravé a když táta šel děkovat otci Piovi, ten mu na uvítanou řekl: "Člověk od vás nemá pokoj ani v noci!" A dodal: "Nemusíš se omlouvat. Já mám vždy radost, když za mnou přijdou strážní andělé." Děkovat ho však poslal ke svatostánku a Panně Marii.

Také papežové zanechali vzory soužití s anděly strážnými. Pius XI. se naučil počítat s pomocí svého anděla díky slovům sv. Bernarda. Všeobecně úctu ke strážným andělům propagoval i Pius XII. Na základě Bible, církevních Otců i liturgie popsal roli strážných andělů v našem životě. Uvedl, že anděl strážný se snaží i o naše posvěcení, o náš duchovní vzrůst a vnitřní spojení s Bohem, i když jsme nakloněni vidět jeho ochranou roli především v hmotném směru.

Sv. Jan XXIII., již před zvolením za papeže, jako nuncius uvedl v jednom dopise: "Když musím navštívit nějakou důležitou osobnost, abych s ní jednal o záležitostech Apoštolského stolce, vyzvu svého anděla, aby se on dohodl s andělem oné vysoce postavené osoby, že na ni bude příznivě působit." K podobnému jednání vybízel i později. O důvěrném vztahu se strážným andělem hovořil prostě a přirozeně.

ANDĚL STRÁŽNÝ

/Tomáš kardinál Špidlík, S.J., čestný občan Pustiměře/

Jeden Ital, který prý jezdil rychlostí 180 km po dálnici, prý vzal s sebou tři jiné: Němce, Francouze a spolukrajana Itala. Sotva začal uhánět podle svého zvyku, Němec ho poklepal na rameno: „Zastav! Já vystoupím.“ „Ale neboj se, já mám anděla strážného.“ „Říkám ti, zastav!“. Za chvíli následovala stejná scéna s Francouzem. Nakonec to nevydržel ani Ital: „Zastav, já také vystoupím.“ „I ty, už jsem ti řekl, že mám anděla strážného, proč se tedy bojíš?“ Nepomohlo to. Spolukrajan také vystoupil a Ital jede sám a sám, rychlosti ještě přidal. Najednou ho někdo poklepe na rameni. „Kdo jsi ty?“ „Jsem tvůj anděl strážný. Zastav, já také vystoupím.“

Jsou skutečně andělé? Písmo svaté o nich mluví často a při různých okolnostech. Slovo anděl však není jméno, je to prostě označení funkce, znamená posel Boží, řecky *angelos*. O nebeských bytostech píše novozákonní List Židům (1,14): „Což není každý anděl jen duchem, vyslaným k těm, kdo mají dojít spasení?“ Píše totiž proti těm, kteří chtěli i Krista považovat jenom za anděla a ne za opravdového Syna Otce. List k židům ovšem nepopírá, že byl i Kristus poslán na svět, ale v něm se sám Bůh stal viditelným a přišel zvěstovat poselství spásy. Je tedy rozdíl mezi poslem a poslem, jak je známe ze zkušenosti. Za nejnižší druh považujeme otroky, kteří jsou prostě posláni na práci. Ztrácejí všechnu samostatnost a svobodu, nemají tedy lidskou důstojnost. Ale i tu jsou stupně podle práce, která se ukládá. Nazýváme to česky dřičství, nádenictví, když se někdo musí živit jenom tím, že se namáhá jenom svaly bez jakéhokoliv dalšího zájmu o to, co musí dělat. Začíná být víc ceněn, když jde o něco důležitého. Vážnost dělníka pak ještě roste, čím víc se přitom uplatní jeho osobní vlohy a odpovědnost a čím vyšší postavení má pán, kterému slouží. Najít si pokud možná nejlepšího pána bylo ideálem tzv. feudální, noblesní společnosti. Byli sice služebníky, ale už se považovali za velké pány ti, kteří se pohybovali na císařském dvoře. I v dnešním demokratickém světě udělá kariéru ten, kdo se stane ve státě ministrem. Nehledě k tomu, že latinské slovo *minister* znamená služebník, on už je členem „vlády“.

V této situaci bylo snadné pro duchovní autory udělat závěr náboženský. Vyjadřuje jej věta užívaná v liturgii: sloužit Bohu znamená kralovat. Vyššího pána si totiž nedovedeme představit, ani se nenajde důležitější práce, než je věčná spása celého světa. K té pak jsou posláni všichni křesťané. Vyjadřuje to jiný řecký termín, který má prakticky stejný význam jako anděl, totiž *apostolos*, apoštol. Křtem jsme tedy dosáhli opravdu vysoké

kariéry: staly jsme se anděly a vyslanci nejvyššího pána, členy nebeského dvora. „Nebeské je dvorstvo krásné, blaze tomu, kdo tam dojde,“ zpíváme ve svatováclavském chorálu.

Pokračujme však naši úvahu. Poslaný, *angelos*, bývá pověřen nějakou prací, ale může mu být také svěřeno poselství k nějaké osobě. I tu ovšem rozlišujeme ke komu je poslán a s jakou zprávou. Když král posílal list královně, zvolil si někoho, koho jakoby počítal ke své rodině. Vrcholným poselstvím je v tomto případě to, co v Písmu čteme o zvěstování Panně Marii (Lk 1,26-38). Už samo jméno Gabriel označuje funkci Božího posla a označuje se jako archanděl, jeden z předních vůdců andělských. Jak vysoce si tedy musí cenit Bůh osoby, ke které je vyslán tak zvláštní posel a jak důležitou zprávu musí zvěstovat! Jde tu o početí Bohočlověka, o uskutečnění jeho spasitelské činnosti na zemi.

Je to případ vrcholný, jedinečný, ale ne jediný. Vždyť každý člověk má vykonat na zemi jistý Bohem určený úkol. Nedivme se tedy tomu, že křesťané věří, že i k jeho vstupu do života Bůh posílá anděla, aby ho pak na cestě doprovázel, anděla strážného. Není radno tuze diskutovat o bytosti a povaze těchto tajemných nebeských duchů. Spokojme se s mluvou Písma, které nám je líčí jako spolupracovníky Boží prozřetelnosti ve světě. Stvoření člověka a jeho růst k obrazu a podobenství Krista je ovšem dílo privilegované. Proto už Otcové církve připisují jednotlivým národům, městům i každému člověka zvláštního anděla, aby ho vedl a ochraňoval v nebezpečí, aby byl andělem strážným. Dávají mu krásná jména. Sv. Jan Chryzostom jej nazývá naším „pedagogem“, pro sv. Bazila je „společník na cestě“, pro jiné je především ochránce proti vnějším a vnitřním nebezpečím. Jeho vychovatelská funkce se uskutečňuje především tím, že nám v příhodné době vnuká správné myšlenky, abychom rozřešili životní problémy a v hodinu smrti nás doprovází, abychom předstoupili k věčnému soudci se svým obhájcem. Proto se zpívá při pohřebních obřadech antifona: „Do ráje nebes přiveďte ho andělé, aby s Lazarem, druhdy chudobným, požíval tam věčné slávy.“

V životopisech svatých čteme mnoho příkladů o tom, jak jisté vyvolené osoby přítomnost svého anděla vnímaly viditelně a přímo s nimi hovořily, jako např. sv. Anežka Římská nebo Gemma Galgani. Je to ovšem vděčný námět pro umělce. Dětem se zavěšuje nad postýlku obrázek strážného anděla a modlitbička k němu bývá první, kterou se naučí z paměti. Kontemplativní poustevníci připisovali andělům zvláštní funkci při zahánění zmatených myšlenek a pokušení. Jednoho takového jsem potkal v Rumunsku a ten mi dal toto vysvětlení: „Žiji tu v lese, naprosto o samotě, ale svět je dnes tak zmatený, že jeho sugesce proniká i sem ke mně. Na štěstí mne chrání sugesce vyšší, přicházející z nebe.“ Tato situace je ještě aktuálnější pro nás, proto věříme v ochranu dobrých duchů i my a můžeme být dobré mysli.

4. ŘÍJNA – SV. FRANTIŠEK Z ASSISI

„V světě zrodilo se slunce“. Těmito slovy se největší italský básník Dante Alighieri zmiňuje v Božské Komedii (*Ráj*, zpěv XI.) o Františkově narození, k němuž došlo koncem roku 1181 nebo počátkem roku 1182 v Assisi. Pocházel z bohaté rodiny, otec byl obchodníkem s látkami. František prožil bezstarostné dětství a mládí; pěstoval rytířské ideály té doby. Ve dvaceti letech se účastnil jednoho vojenského tažení a upadl do zajetí. Onemocněl a byl propuštěn. Po návratu do Assisi v něm započal pozvolný proces

duchovního obrácení, který jej vedl k postupnému opouštění světského životního stylu, který až dosud praktikoval. Do této doby spadají proslulé epizody o setkání s malomocným, kterého František, poté co seskočil s koně, pozdravil políbením pokoje, o poselství z kříže v kostelíku svatého Damiána. Celkem třikrát Kristus na kříži ožil a řekl mu: „Františku, jdi a oprav můj chátrající kostel“. Tato prostá událost sdělení Pánova slova, jež zaslechl v kostele sv. Damiána, skrývá hlubokou symboliku. Bezprostředně je svatý František povolán k opravě tohoto kostelíka, ale chátrající stav této budovy je symbolem dramatické a zneklidňující situace samotné církve té doby a její povrchní víry, která neutváří a nepřetváří život, s málo horlivými

kněžími a chladnoucí láskou; vnitřní destrukce církve, která vede k rozpadu jednoty, s nástupem heretických hnutí. Přesto v této hroutící se Církvi stojí uprostřed Ukřižovaný a promlouvá, volá k obnově, volá Františka k manuální práci, aby opravil tento konkrétní kostel sv. Damiána, symbol hlubšího povolání, aby obnovil samotnou Kristovu Církev svou radikálností víry a svým zanícením lásky ke Kristu. Tato událost, která se stala pravděpodobně roku 1205, připomíná jinou podobnou událost, k níž došlo roku 1207, totiž sen papeže Inocence III. Tento vidí ve snu, jak se hroutí bazilika sv. Jana na Lateránu, „matka všech chrámů“, ale jakýsi nepatrný a bezvýznamný řeholník podpírá chrám svými rameny, aby nespádl. Za pozornost stojí, že to není papež, který poskytne pomoc chrámu, aby se nezhroutil, ale nepatrný a bezvýznamný řeholník, kterého papež poznává ve Františkovi, když k němu přichází na audienci. Inocenc III. byl mocný papež, rozsáhlé teologické kultury, stejně jako i značné politické moci. Přesto to nebyl on, kdo obnovil církev, ale nepatrný a bezvýznamný řeholník povolán Bohem – sv. František. Z druhé strany je však důležité zmínit, že svatý František neobnovuje církev bez papeže nebo proti němu, ale jedině ve společenství s ním. Tyto dvě skutečnosti patří k sobě: Petrův nástupce, biskupové, církev založená na apoštolské poslušnosti a nové charisma, které Duch svatý v té době tvoří na obnovu církve. Opravdová obnova tak společně roste.

Vraťme se k životu sv. Františka. Poněvadž mu otec Bernardone vyčítal přílišnou štedrost vůči chudým, František před biskupem z Assisi symbolickým gestem svlékl svůj šat, čímž chtěl dát najevo, že se zříká dědictví po otci. František stejně jako v okamžiku stvoření nemá nic, jenom život, který mu daroval Bůh, do jehož rukou se svěřuje. Poté žil jako poustevník až do roku 1208, kdy došlo k další zásadní události na cestě jeho obrácení. Když slyšel úryvek Matoušova evangelia – Ježíšovu řeč k apoštolům, které posílá na misi - , František se cítí povolán žít v chudobě a věnovat se kázání. Přidávají se k němu další druhové a roku 1209 se vydává do Říma, aby předložil papeži Inocenci III. plán nové

formy křesťanského života. Dostává se mu otcovského přijetí tímto velkým papežem, jenž osvěcen Pánem, vytyčil božský původ hnutí, jež František vzbudil. Prostřáček z Assisi pochopil, že každé charisma darované Duchem svatým je třeba dát do služeb Kristova Těla, kterým je církev. Proto vždycky jednal v plném společenství s církevní autoritou. V životě svatých neexistuje protiklad mezi prorockým charismatem a charismatem vlády, a pokud nějaké napětí vznikne, dokáží trpělivě očekávat čas Ducha svatého.

Někteří historikové devatenáctého a minulého století se skutečně snažili vytvořit na pozadí tradičního Františka takzvaného Františka historického, stejně jako existuje snaha vytvářet na pozadí evangelního Ježíše takzvaného Ježíše historického. Onen historický František prý nebyl mužem církve, ale mužem bezprostředně spojeným s Kristem, mužem, který chtěl docílit obnovy Božího lidu bez kanonických forem a bez hierarchie. Je pravdou, že svatý František měl skutečně bezprostřední vztah s Ježíšem a s Božím slovem, jímž se chtěl řídit *sine glossa*, tedy tak jak je, v celé jeho radikalitě a pravdě. Je také pravdou, že zpočátku neměl v úmyslu zakládat řád s nezbytnými kanonickými formami, jen prostě chtěl Božím slovem a Pánovou přítomností obnovit Boží lid, znovu jej svolat, k naslouchání slovu a k doslovné poslušnosti Kristu. Navíc věděl, že Kristus není nikdy „můj“, ale vždycky „náš“, že Krista nemohu mít „já“, že nemohu rekonstruovat jeho vůli a jeho učení proti církvi, ale jediné ve společenství církve, vybudované na apoštolské posloupnosti, se obnovuje i poslušnost Božímu slovu. Je také pravdou, že neměl v úmyslu zakládat nový řád, ale pouze obnovit Boží lid pro Pána, který přijde. Skrze utrpení a bolest pochopil, že všechno musí mít svůj řád a že také právo církve je nezbytné, aby obnova dostala formu a tak se skutečně celým srdcem zařadila do církevního společenství s papežem a biskupy. Vždy si byl vědom, že středem církve je eucharistie, v níž se zpřítomňuje Kristovo Tělo a Jeho Krev. Prostřednictvím kněžství a eucharistie existuje církev. Tam kde kněžství, Kristus a společenství církve jdou ruku v ruce, jen tam přebývá i slovo Boží. Pravý historický František je Františkem církve a právě takto oslovuje i nevěřící a věřící jiných vyznání a náboženství. František a jeho stále početnější bratři se usadili v Porziuncole neboli kostele Panny Marie Andělské, výsostně posvátném místě františkánské spirituality. Také Klára, mladá žena z Assisi ze vznešené rodiny vstoupila do Františkovy školy. Vznikl tak druhý františkánský řád, klarisky, další zkušenost, která přinesla významné plody svatosti v církvi. Také nástupce Inocence III., papež Honorius II. svou bulou *Cum dilecti* z roku 1218 podpořil jedinečný rozvoj prvních Menších bratří, kteří šířili své poslání v různých zemích Evropy a dokonce i v Maroku. Roku 1219 bylo Františkovi dovoleno odebrat se do Egypta, aby tam promluvil s muslimským sultánem Melek-el-Kamelem, a i tam hlásat Ježíšovo evangelium. Řád bych zdůraznil tuto epizodu ze života sv. Františka, která je velice aktuální. V době, kdy probíhal střet mezi křesťanstvím a islámem, František vyzbrojený jen svou vírou a osobní vlídností, se s úspěchem vydal na cestu dialogu. Kroniky nám vyprávějí o laskavém a srdečném přijetí muslimským sultánem. To je příklad, kterým by se i dnes měly inspirovat vztahy mezi křesťany a muslimy, tedy vést dialog v pravdě, ve vzájemné úctě a vzájemném porozumění (srov. *Nostra Aetate*, 3). Roku 1220 František zřejmě navštívil Svatou zemi a zasal tam semeno, které přineslo hojné plody: jeho duchovní synové totiž učinila místa, kde žil Ježíš, privilegovaným polem jejich mise. S vděčností dnes myslím na velké zásluhy františkánské Kustodie Svaté země. Po návratu do Itálie František předal vedení řádu svému vikáři fra Petru Cattanimu a papež jmenoval kardinála Ugolina, budoucího papeže Řehoře IX., protektorem řádu, který se neustále rozrůstal. Zakladatel se cele

věnoval kázání, jež konal s velkým úspěchem, redigoval Řeholi, kterou později papež schválil. Roku 1224 v pustevně v La Verně František spatřil Ukřižovaného v podobě serafína a od ukřižovaného serafa dostává stigmata. Stal se tak jedno s ukřižovaným Kristem. Tento dar vyjadřuje jeho niterné ztotožnění s Pánem. Smrt Františka – jeho *transitus* – nastala večer 3. října 1226 v Porziuncole. Poté, co požehnal svých duchovním synům, zemřel, leže na holé zemi. O dva roky později jej papež Řehoř IX. zapsal do seznamu svatých. Krátce nato byla zbudována k jeho cti v Assisi velká bazilika, která je dodnes metou mnoha poutníků, kteří zde mohou uctít světcův hrob a těšit se z fresek, jimiž malíř Giotto velkolepě ilustroval Františkův život.

O Františkovi se říká, že je *alter Christus*. Byl opravdu živou ikonou Krista, byl nazýván také „Ježíšovým bratrem“. To byl vlastně jeho ideál: být jako Ježíš; kontemlovat Krista evangelia, intenzivně jej milovat, napodobovat jeho ctnosti. Chtěl dát zásadní význam zejména vnitřní a vnější chudobě, kterou vštěpoval také svým duchovním synům. První blahoslavenství z horského kázání – Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je království nebeské (*Mt* 5,3) – tak našlo oslnivou realizaci v životě a slovech svatého Františka. Vskutku, drazí přátelé, svatí jsou nejlepšími interprety Bible; tím, že vtělují do svého života Boží Slovo, činí je přitažlivějším, takže k nám reálně promlouvá. Svědectví Františka, který miloval chudobu, aby s naprostou oddaností a svobodou následoval Krista, je také pro nás pozváním, abychom pěstovali vnitřní chudobu a tak rostli v důvěře v Boha, a zároveň si osvojovali střízlivý životní styl a odstup od materiálních dober.

U Františka se láska ke Kristu vyjadřovala zvláště v adoraci Nejsvětější svátosti. Ve *Františkánských pramenech* čteme dojemná slova: „Celé lidstvo se chvěje, celý vesmír se třese a nebe jásá, když je na oltáři v rukou kněze Kristus, Syn Boha živého. Jak úžasná přízeň! Pokorná vznešenost, že Pán vesmíru, Bůh a Syn Boží, se tak ponížil a kvůli naší spáse skryl pod obyčejnou způsobu chleba“ (František z Assisi, *Spisy*, Františkánské nakladatelství, Padova 2002, str. 401). V tomto kněžském roce bych také rád připomněl doporučení, které dal František kněžím: „Když budou přistupovat ke slavení mše, ať jsou čistí a čistě s úctou konají pravou oběť nejsvětějšího Těla a Krve našeho Pána Ježíše Krista“ (František z Assisi, *Spisy*, 399). František vždycky projevoval velkou úctu kněžím a doporučoval chovat k nim úctu dokonce i v případě, že by toho byli osobně málo hodni. Důvodem tohoto hlubokého respektu je fakt, že obdrželi dar konsekrovat eucharistii. Drazí bratři v kněžské službě, nezapomínejme nikdy na toto učení: svatost eucharistie po nás žádá, abychom byli čistí a abychom důsledně žili v souladu s tajemstvím, které slavíme.

Z lásky ke Kristu se rodí láska k lidem a také ke všemu Božímu stvoření. To je další charakteristický rys Františkovy spirituality: smysl univerzálního bratrství a lásky ke stvoření, který inspiroval slavnou *Píseň tvorstva*. I to je velmi aktuální poselství. Ve své nedávné encyklice *Caritas in veritate* jsem připomněl, že udržitelný je pouze rozvoj, který respektuje stvoření a neničí životní prostředí (srv. 48-52). A v Poselství k letošnímu Světovému dni míru jsem zdůraznil, že také budování trvalého míru se pojí s úctou ke stvoření. František nám připomíná, že ve stvoření se otevírá moudrost a laskavost Stvořitele. Přírodu pojímal právě jako řeč, ve které k nám mluví Bůh a kterou se realita stává průhlednou a my můžeme mluvit o Bohu a s Bohem.

Drazí přátelé, František byl velkým světcem a radostným člověkem. Jeho prostota, pokora, jeho víra, láska ke Kristu, dobrota ke každému muži a každé ženě jej činily radostným v každé situaci. Mezi svatostí a radostí totiž existuje vnitřní a nerozlučný vztah. Jeden

francouzský spisovatel řekl, že ve světě existuje jen jediný smutek: totiž, že nejsme svatí, tj. že nejsme blízkými Bohu. Patříme-li na svědectví svatého Františka, chápeme, že právě tajemstvím pravého štěstí je právě toto: stát se svatými, blízkými Bohu! Kéž nám Panna Maria, něžně Františkem milovaná, vyprosí tento dar. Svěrmě se Jí slovy samotného Prostřáčka z Assisi: „Svatá Panno Maria, mezi ženami, co se na svět zrodily, ti není podobné, dcero a služebnice nejvyššího Krále a nebeského Otce, Matko nejsvětějšího Pána našeho Ježíše Krista, snoubenko Ducha svatého: oroduj za nás... u svého nejsvětějšího milovaného Syna, Pána a Učitele“ (František z Assisi, *Spisy*, 163). (Benedikt XVI.)

5. ŘÍJNA – SV. FAUSTINA KOWALSKÁ

Narodila se 25. 8. 1905 v Głogowci v Polsku, Stanislavovi a Marianě Kowalských, jako třetí dítě z deseti. Rodina patřila k farnosti Świnice Warckie v diecézi Włocławek. Žila z velmi chudého hospodářství a otec pracoval i jako tesař. Helena, pozdější sestra Faustina, už v sedmi letech pocítila před vystavenou Nejsv. svátostí první pozvání k hlubšímu životu s Pánem. K prvnímu svatému přijímání přistoupila v 9 letech a od té doby v ní rostla touha po apoštolském působení. Jakmile se naučila trochu číst, sedávala nad knihou Životopisy svatých, která prý byla jedinou knihou v rodině. Příběhy svatých pak vyprávěla druhým. Do školy chodila asi od 11 let a jen tři roky, pak začala polsko-ruská válka. Velká chudoba znemožňovala Kowalským společnou nedělní návštěvu bohoslužeb v sousední vesnici, protože neměli potřebné oblečení a obuv pro všechny členy. Malá Helena doma proto organizovala společné modlitby

používané při liturgii, aby mši svatou prožívali alespoň duchovně. Po skončení války 16letá Helena, aby finančně vypomohla rodině, odešla sloužit do Aleksandrówa u Łódži, vzdálené 50 km jihovýchodně od rodné vesnice. Po necelém roce, zneklidňována viděním neznámého světla, pocítila naléhavé volání do kláštera. O souhlas rodičů však žádala marně. Otec odůvodňoval zamítnutí i potřebou věna. Helena proto v 17 letech znovu odešla do Łódži, tentokrát k příbuzným a pracovala přes rok v prodejně M. Sadowské. Ani pak jí rodiče nedávali naději na souhlas a tak začala zkoušet žít světským životem. Při jedné taneční zábavě měla vidění zkrvaveného Ježíše a vnímala jeho výčitku: „Jak dlouho tě mám trpět, jak dlouho mě budeš pokoušet?“ Pak ji v lodžské katedrále vnitřní hlas vyzval, aby jela hned do Varšavy. Strýc se ji pokoušel zadržet, ale nakonec se stal jejím pomocníkem v útěku od rodiny. V neznámém prostředí Varšavy se Helena obrátila s prosbou k Panně Marii, aby vedla její kroky. Poté v duši obdržela výzvu jít za město. Tam u dobrých lidí přenocovala a ráno se vrátila hledat klášter, který by ji přijal. Nemohla ale takový najít a již znechucena zaklepala na dveře posledního - u sester Božího

milosrdenství v Żytné ulici 3/9. Zde jí představená poradila, aby alespoň rok pracovala a vydělala si na výbavu. Uposlechla a práci našla u Lipszyců v Ostrówku. Když se 1. 8. 1925 vrátila za představenou, ta ji poslala zeptat se "Pána domu" zda ji přijme. Šla tedy do kaple, kde uslyšela: "Ano, přijímám, jsi v mém srdci." Po prvních týdnech Helenino nadšení vystřídal určitý pochybnosti, pro které chtěla jít za představenou. Od toho ji odradila vize bolestné Ježíšovy tváře na zácloň v kapli. Na otázku, kdo mu to způsobil, vnímala odpověď, že bolest Ježíše souvisí s jejími myšlenkami na opuštění kongregace. Řekl jí: "Já jsem tě přece povolal sem a připravil ti mnoho milostí." Po prosbě o odpuštění přistoupila Helena ke svátosti smíření. Vzájemná láska se neobejde bez bolesti - že k ní patří utrpení na obou stranách, vidíme i v tomto životopise sestry Faustiny. Láska vyžaduje oběti. Ještě jako kandidátka prožila mystické vidění očištění, na jehož konci jí Ježíš řekl: "Mé milosrdenství to nechce, ale nařizuje to spravedlnost." Po postulátu ve Varšavě byla 23. 1. 1926 poslána do Krakova-Łagiewnik, do velkého domu kongregace (Matky Božího Milosrdenství) s internátem a ústavem Josefov, pro výchovu dívek. Zde, 30. dubna téhož roku, měla obláčku s přijetím nového jména Marie Faustina. Tehdy jí také bylo zjeveno kolik bude muset vytrpět, přičemž omdlela. Jako novicka pracovala v kuchyni, projevovala horlivost v modlitbě i v práci, během rekreace byla veselá a družná. Po ročním noviciátu prožila období duchovní tmy a připojilo se i tělesné utrpení. O Velkém pátku 1928 jí dal Pán vnitřně poznat, kolik toho pro ni vytrpěl. Na duši posílena ke společnému životu s ním, složila 30. 4. 1928 sliby na jeden rok, které po pět let opakovala.

V druhém říjnovém týdnu byla na generální kapitule za matku představenou zvolena Michaela Moraczewska, jejíž vedení, pomoc a útěcha provázely Faustinu do konce života. Na poslední říjnový den byla Faustina přeložena zpět do Varšavy a v únoru odtud do kláštera ve Vilně (dnes Vilnius v Litvě), patřícího v té době Polsku. Již v červnu se vracela do nového domu ve Varšavě a brzy, během noviciátu, vystřídala další místa. Koncem jara 1930 nastoupila do kongregačního domu v Płocku, kde 22. 2. 1931 měla v cele vidění "Pána Ježíše oblečeného do bílých šatů. Jednu ruku měl pozdvíženou k žehnání a druhá se dotýkala šatů na hrudi. Z poodhrnutých šatů na hrudi vycházely dva velké paprsky: jeden červený a druhý světlý. ...Po chvíli Ježíš řekl: Namaluj obraz podle toho, co vidíš, s nápisem: Ježíši, důvěřuji Ti. Toužím, aby byl tento obraz uctíván nejprve ve vaší kapli a na celém světě. Slibuji, že duše, která bude tento obraz uctívat, nezahyne." (Deník 47-48)

Jak Faustina v deníku psaném na výslovné přání Pána Ježíše uvádí, on chtěl obraz malovaný štětcem a jeho posvěcení vykonat první neděli po velikonocích, kterou určil za svátek milosrdenství. Dále vyslovil požadavek, aby kněží kázali o jeho velkém milosrdenství vůči hříšným duším. O problému, že duše, kterým chce pomáhat, nevěří jeho dobrotě, hovořil při dalším vidění, za kterého z jeho srdce vyšlehly dva paprsky jako krev a voda. Tehdy pochopila, že jsou Božím milosrdenstvím. Ježíš zároveň vyzval k modlitbě s vírou a láskou za obrácení konkrétního hříšníka, která má znít: „Ó Krvi a Vodo, která jsi vytekla z Ježíšova Srdce jako pramen milosrdenství pro nás – důvěřuji Ti.“ Věčné řeholní sliby Faustina skládala 1. 5. 1933 před biskupem Rospondem v Krakově-Łagiewnikách. Po třech týdnech byla poslána do Vilna, kde se jejím zpovědníkem stal otec Sopoćko. Ten první pomohl s malováním obrazu, když jí představení nevěřili. Zprostředkoval, že obraz podle osobních pokynů Faustiny v r. 1934 namaloval malíř E. Kazimirowský. Faustina s ním nebyla dostatečně spokojena, ale Ježíš ji ujistil, že velikost obrazu není v barvách, ale v jeho milosti. Obraz po veřejném uctívání v Ostré Bramě v

dubnu 1935 se vrátil do Vilny, kde zůstává v chrámu Ducha svatého. Nejznámějším po celém světě se stal druhý obraz namalovaný Adolfem Hyłou, který byl v Krakově posvěcen 7. 3. 1943 jako votivní dar až po smrti světice a zůstává ve starém kostele v Krakově-Łagiewnikách. Pán Ježíš sestru Faustinu v září 1935 ve Vilně naučil také modlitbu Korunky k Božímu milosrdenství, ke které dal významné přísliby. O dva roky později jí doporučil uctívání hodiny své smrti, kterou nazval „hodinou milosrdenství pro celý svět.“ (viz Deník 1320) V březnu 1936 Faustina přijela z Vilna do Varšavy a byla přeložena do Walendowa a do nedalekého domu v Derdech. Ještě téhož roku začala být léčena pro tuberkulózu plic v ústavu na Prądniku, v němž byla do 27. 3. 1937 a znovu do něj byla poslána 21. 4. 1938. Tam měla prorocká vidění, např. liturgie po domech bez liturgického oblečení. Dne 8. května prožila symbolické vidění budoucího chrámu Božího milosrdenství a o svátku Nanebevstoupení (26. 5.) ji Matka Boží poučila o tom, že „opravdová velikost duše spočívá v milování Boha, pokořování se před ním, v plném zapomenutí na sebe a v považování se za nic.“ Pro velmi zhoršený zdravotní stav přijala 24. 6. svátost pomazání a 17. 9. byla převezena do Łagiewnik, kde zemřela 5. října, jak 10 dní předem předpověděla. O dva dny později byla pohřbena v zahradě Kongregace Matky Božího Milosrdenství. Její ostatky byly 25. 11. 1966 přeneseny z řádového hřbitova do kaple. Dne 7. 3. 1992 byla dekretem o hrdinských ctnostech prohlášena za „služebnici Boží“ a 18. 4. 1993 byla v Římě blahořečena. Kanonizační proces byl uzavřen 20. 12. 1999 vyhlášením dekretu o zázraku na její přímluvu a 30. 4. 2000 ji papež Jan Pavel II. slavnostně kanonizoval.

6. ŘÍJNA – SV. BRUNO

Narodil se kolem roku 1035 v Kolíně nad Rýnem do šlechtické rodiny Hartenfaust. Brzy se u něj projevil nadání a upřímná zbožnost. První studia, včetně filozofie, začal v rodném Kolíně. Pokračoval ve francouzském městě Remeši, kde začal studium teologie. Kněžské svěcení ale přijal v katedrále rodného města asi roku 1055. Zde také po určitou dobu působil jako kanovník v chrámu sv. Kuniberta. Do Remeše, kam se vrátil učit na katedrální školu jako kanovník, přišel znovu na přání arcibiskupa Gervasia, který ho od roku 1057 pověřil správou školy. Byl zde profesorem gramatiky a teologie, vyučoval i filozofii, latinu a řečtinu. Později byl v Remeši jmenován kancléřem. V roce 1069 arcibiskup Gervasius zemřel a na jeho místo se

svatokupeckým způsobem dostal lakotný a lehkomyšlný Manasses, který začal žít rozmařile z uchvácených majetků církve. Bruno se mu pokoušel domluvit, prý jako jediný, a když poznal jeho zatvrzelou pýchu, opustil Remeš. Nějakou dobu se od r. 1077 zdržoval

na hraběcím statku u přítele v Chompagoni. S několika druhy byl i za papežským vyslancem v Clermontu a jednal s ním o situaci v Remeši. Následně byl remešský arcibiskup předvolán na Autunskou synodu, které předsedal papežský legát, jenže se nedostavil. V Římě pak usiloval o odklad svého sesazení, které učinila synoda a získaný čas využil na pomstu těm, kterým svědomí nedovolilo s ním souhlasit. Nakonec byl Manasses vyhnán a Bruno se ještě asi na tři roky vrátil k úřadu kancléře a ke starostem o školu. Jedni jej chtěli dostat na arcibiskupský stolec, druhí, s králem Filipem I., stáli proti němu. Za této situace Bruno odešel do ústraní neboť poustevnický život ho již delší dobu lákal. Po poradě s opatem Robertem (pam. 17. 4.) v Molesme, pokračoval Bruno v roce 1084 do údolí La Chartreuse, kolem 27 km severně od Grenoble. Místní biskup Hugo (pam. 1. 4.) v té době viděl ve snu nad tímto divokým údolím vycházet 7 jasných hvězd, proto Brunovi a jeho šesti druhům toto místo doporučil a přispěl na postavení kaple. Zde si Bruno se svými druhy po způsobu egyptských poustevníků vybudovali chýšky a začali žít nadmíru přísným životem, k němuž zvláště patřilo mlčení. Mimo společné modlitby mlčení přerušovali jen o nedělích a svátcích. Zachovávali přísné posty. Nejedli vůbec maso a v postním období jedli jen jednou za den. Bruno, když zde položil základy kartuziánského řádu, pojmenovaného podle místa (zv. lat. Cartus), kde později byl vybudován klášter, byl odtud povolán do Říma. Jeho bývalý žák a biskup ostijský Odo de Châtillon, který se stal papežem Urbanem II. (pam. 29.7.), si ho totiž r. 1090 zvolil za poradce. Bruno mu pomáhal provést reformu duchovenstva a když německý císař Jindřich IV. se vzdoropapežem Klementem III. obsadili Řím, Bruno šel s papežem do Kampánie v jižní Itálii. Dále na jihu, v lesnatější Kalábrii, lákala Bruna odlehlejší místa k založení další poustevnické osady a požádal Urbana II. o uvolnění. Do Francie by jej papež nepustil, ale zde mu po čtyřech letech dovolil návrat k poustevnickému životu. K založení druhé komunity vznikajícího řádu si vyžádal povolení u majitele pozemku, hraběte Rogera Sicilského. Jednalo se o neschůdné území La Torre v diecézi Squillacé. Hrabě jej zde při honu navštívil a oblíbil si ho. Za válečného tažení proti Lombardům, hrabě Roger oblehl Kapui, ale jeden z jeho lidí ho za úplatu zradil. V kritickou noc viděl hrabě ve snu plačícího Bruna, který mu říkal, že pláče pro životy tolika křesťanů a zvláště jeho. Ve snu ho ještě vyzval, aby se rychle chopil zbraně. Hrabě to po probuzení proti všem plánům udělal a zrádce, domnívaje se, že byl prozrazen, se sám prozradil útekem. Záchranu svého i ostatních životů přičítal hrabě modlitbám Bruna. Vedle obdarování pozemky nechal pro jeho komunitu vystavět chrám "Panny Marie v pustině" (Maria del Eremo), u které se rozšířil klášter kartouzského typu.

Bruno poblíž, na Latorrském území, založil ještě třetí klášter, zvaný "Štěpán v lese" Společenství, na které Bruno také dohlížel, se lišilo údajně zmírněnými kartuziánskými pravidly. Z Itálie udržoval Bruno jistý kontakt s mnichy v Kartouzích u Grenoble. Po bratru Landuinu posílal písemná povzbuzení k vytrvalosti na příkré cestě, kterou se vydali k branám věčného života. I v samotě se Bruno nadále zabýval studiem a spisovatelskou činností. Před smrtí v La Torre shromáždil kolem sebe své druhy, slavnostním vyznáním své víry s dalšími slovy prakticky obnovil své křestní sliby. Varoval před bludy důrazem na víru v Nejsvětější Trojici a Eucharistii a když se s nimi těmi slovy rozloučil, skonal. Pohřben byl v klášteře San Stefano, kde se jeho tělo uchovalo údajně do roku 1514 neporušené. Ke schválení jeho kultu došlo téhož roku tím, že papež Lev X. schválil kartuziánům Brunovu úctu modlitbou kněžských hodin. Papež Řehoř XV. ji rozšířil v roce 1623 na celou církev.

7. ŘÍJNA – **PANNA MARIA RŮŽENCOVÁ**

Slavení této liturgické památky (původně P. Marie Vítězné) ustanovil od roku 1572 papež Pius V. ve výroční den vítězství křesťanů v boji s Turky u Lepanta (na mapě Nafpaktos či Naupactus). Dne 7. 10. 1571 došlo k rozhodující námořní bitvě mezi islámem a křesťanstvím. Dějinný pohled na situaci říká, že Turci od počátku XV. stol. vládli velké části Balkánu. V r. 1453 se zmocnili Konstantinopole, kterou přejmenovali na Istanbul a chrám Hagia Sofia změnili v mešitu. Počátkem 16. století si Turci podrobili Přední východ a s podmaněním benátského Kypru, v r. 1571, ovládala osmanská říše celý východní středozevní prostor. Muslimové, kteří uchvacovali křesťanské země, se na křesťanech dopouštěli ukrutností a mnohé odváděli do otroctví. Z podnětu papeže Pia V.

byla vytvořena protiturecká Liga, kterou 20. 5. 1571 spolu s ním podepsal španělský král a Benátská republika. Velitelem se stal španělský princ don Juan de Austria. Turků byla početná převaha. Za této velmi vážné situace pomohla modlitba růžence, ke které všechny křesťany vyzval papež Pius V. U řeckého pobřeží v ústí zálivu u Lepanta se na začátku října střetly dvě flotily o počtu 500 lodí (křesťanských lodí bylo 111 benátských, 81 španělských, 12 papežských a 5 Maltézských rytířů) a asi 200 000 mužů. Ve vítězném boji zahynulo celkem na 40 000 mužů. Šlo o velmi významnou porážku Turků. Památka, která se začala slavit, byla už r. 1573 přeložena na první říjnovou neděli. Na celou církev byla rozšířena v r. 1716 po vítězství nad Turky u Petrovaradina (v Jugoslávii). Při potvrzení svátku v r. 1883 papež Lev XIII. přidal do litaní invokaci "Královno posvátného růžence." Slavení svátku je od r. 1913 ve výroční den vítězství u Lepanta.

8. ŘÍJNA - **SV. HUGO**

Narodil se asi roku 1168 v Castellazzo Bormida v Alessandria v Itálii. Stal se rytířem Řádu sv. Jana z Jeruzaléma, založeného blah. Gérardem (s pam. 13. 10.) a účastnil se tažení do Svaté země, kde strávil delší dobu. Po návratu do vlasti vykonával službu ve špitálu řádu v Janově a na některých místech je uváděn jako představený i jako kněz. S velkou pokorou a laskavostí sloužil

především nemocným. Uvádí se, že byl drobnější postavy, pohledný a ke všem přívětivý. Žil velmi asketicky. Na těle nosil kající pás, trvale se prý postil a v postní době si odřekl veškeré vařené pokrmy. Čím skromnější vůči sobě, tím štedřejší byl vůči chudým a potřebným. Při péči o nemocné jim s láskou umýval i nohy a zemřelé pohřbíval. Mši sv. prožíval s mimořádným soustředěním. Podle legendy se při ní někdy dostával do extáze a před očima přítomných se nadnášel. Stal se známým zejména pro charisma zázraků týkajících se přírodních živlů, které popisují legendy. V jednom horkém dni zůstala nemocnice bez zdroje vody a ženy mající na starost praní prádla pro nemocné se obrátily o pomoc k Hugovi, protože si nedovedly představit donášení vody z velké dálky. Snad chtěl problém řešit přirozeným způsobem, ale ženy prý naléhaly s otázkou: "Copak byste ji nemohl dostat od Boha?" Vyzval je k modlitbě a když dál naléhaly řekl: "Já nejsem Pán, ale on řekl, že vírou můžeme všechno." (srov. Lk 17,6) Pro jejich nářky nakonec udělal u fontány, v níž voda vyschla znamení kříže a za nadšení přítomných voda začala téci. Jednoho večera, v němž nastala na moři silná bouře, se Hugo od věže nemocnice starostlivě v modlitbě zahleděl k přístavu v Janově. V dáli vlny zmítaly s lodí, která se marně snažila dostat k přístavu a námořníkům hrozila smrt. Hugo padl na kolena a v soucitu i velké lásce mu vytryskly slzy. Pak sebevědomě vstal a směrem k místu, kde se loď chystala potopit, udělal veliké znamení kříže. V tom okamžiku prý nastal velký klid, utichl vítr i moře a na obloze zazářil měsíc. Když se loď dostala do přístavu, všichni námořníci z ní zamířili průvodem do kostela při nemocnici a chvalozpěvem zde vyjadřovali vděčnost Bohu a jeho sluhovi. - S tímto příběhem souvisí i hlavní Hugův atribut - loď. Další legendy o Hugových zázracích se týkají oběda u Nicolase Pigliacaro, kde voda donesená z pramene se údajně po požehnání změnila ve víno a nebyl to ojedinělý zázrak. Stalo se také, že při setkání s posedlým se začal tento postižený svíjet v křečích a údajně křičel: "Hugo! Netrap mě víc! Jsem připraven už odejít." K tomu v zápětí došlo a proto se uvádí, že pouhým pohledem přemohl tento světec d'ábla. Ať to bylo jak to bylo, každopádně Hugo vždy vítězil mocí lásky a víry ku prospěchu bližních. Jeho spojení s Kristem přinášelo plody, protože Kristův kříž nenosil pouze na řádovém plášti, ale především ve svém srdci, jak o něm psáno. Poté co zemřel, byl v Janově pochován v

kostele San Giovanni di Pré a místní krypta je mu zasvěcena. U jeho hrobu se udály další zázraky. Patří mezi ně uzdravení člověka, jemuž zkrácení šlach na nohou bránilo v pohybu. V modlitbě u hrobu světce setrval po pět dní a nocí. Pak vstal zdrav a začal sloužit v nemocnici, jak slíbil v prosebné modlitbě.

9. ŘÍJNA – SV. DIONÝSIUS A DRUHOVÉ

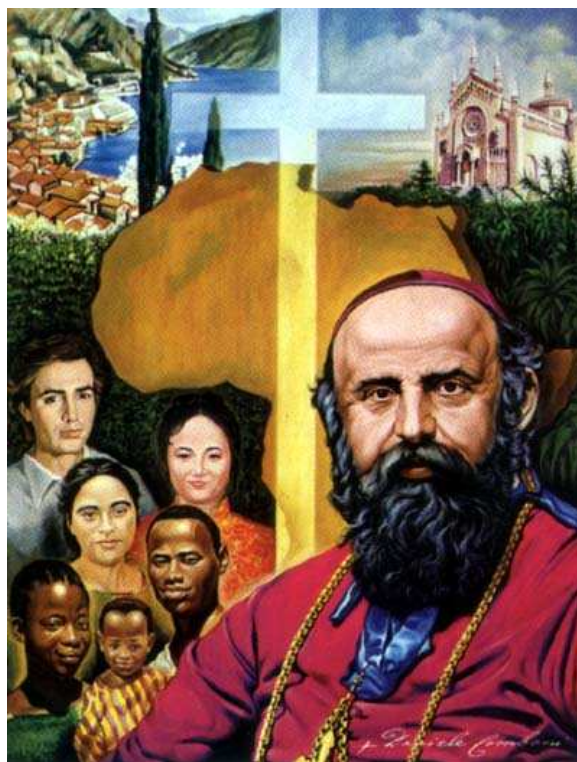
Dionýsiů máme v martyrologiu 12 a mezi nimi je několik biskupů i mučedníků, nepříliš vzdálených době, v níž podstoupil mučednickou smrt tento první pařížský biskup, který byl zařazen mezi tzv. 14 svatých pomocníků. Přes mnohou jedinečnost neznáme přesný rok jeho smrti a některé pozdější životopisy jej chybně spojovaly s

Dionýsiem Aeropagitou (pam. 3. 10.). Za nejvýznamnější životopisné údaje o prvním pařížském biskupovi lze brát ty, které pocházejí od svatého Řehoře z Tours. Podle nich se Dionýsius narodil v Itálii. Byl vysvěcen papežem Fabiánem krátce před jeho mučednickou smrtí (v lednu 250) a spolu s pěti dalšími biskupy poslán do Galie. Byl prvním biskupem sídlícím v Lutetia (dnešní Paříži) a kázal s velkým úspěchem. Založil křesťanské centrum na ostrově v Seine a větší počet kostelů, připomínány jsou zvláště v Paříži a Chartres. Úspěchy v evangelizaci vystřídal pronásledování a s knězem Rustikem a jáhnem Eleuteriem byl Dionýsus, z nařízení římského guvernéra Fescennina Sissinnuse, zatčen a uvězněn. Nakonec na pařížském vrchu s dnešním názvem Montmartre došlo k jejich popravě. V údajích, které nejsou zcela jisté, se vyskytuje rok 258 nebo 285. Legenda vypráví, že po stětí vzal popravený svou hlavu do rukou a s přitisknutou k srdci ušel asi dvě míle, až do místa jeho pohřbení. Zde, severně od Paříže, byl postaven kostel, který nese jeho jméno, Saint-Denis (tj. Dionýsius a čes. Diviš). Uvádí se, že stavbu chrámu začala v roce 475 sv. Genovefa. Jeho vznešená podoba byla dokončena asi kolem r. 625 za merovejského krále Dagoberta I. K první přestavbě chrámu došlo asi v roce 750, v době, kdy zde bylo již benediktinské opatství. Místo se stalo i pohřebištěm králů a katedrála byla víckrát stavebními pracemi změněna a restaurována. Pro nás má být hrob tohoto mučedníka památkou jeho vítězství nad smrtí a znamením vzkříšení. K hrobům mučedníků putovali věřící, aby si vyprosili milosti a uzdravující síly. Zamyšlení směřující k tomuto mučedníkovi nemůže končit u jeho smrti, ale hledáme zde význam pro náš život, zejména jako pomocníka v těžkostech. Anselm Grün poukazuje na smysl legendy, v níž světec jde s hlavou pevně v rukou. Podle něj, také my máme „vzít svou hlavu do rukou, získat odstup od všeho, co ji naplňuje a tíží. Přitisknout ji k srdci, rozum protříbit láskou a předložit jej Bohu, ke zbavení vnitřního tlaku.“

10. ŘÍJNA— SV. DANIEL COMBONI

Narodil se 15. 3. 1831 v Limone sul Garda v provincii Brescia v Itálii do chudé rodiny zaměstnanců majitele citrusových plantáží nad jezerem Lago di Garda. Z osmi dětí Ludvíka a Dominiky roz. Paceové byl čtvrtý, ale nakonec se stal jedináčkem, protože všech jeho 7 sourozenců v dětství a v době dospívání zemřelo. Daniel byl poslán do školy P. Mikuláše Mazziho ve Veroně. Ten svůj institut založil pro chudé a opuštěné děti. Přijímal sem i africké dívky a chlapce vykoupené z nevolnictví a to jej i Daniela přivedlo k myšlence na misijní práci. Daniel Comboni přijal povolání ke kněžství. Vystudoval filozofii a teologii a 31. 12. 1854 přijal v Tridentu od Jana Nepomuka Tschiderera (pam. 3. 12.) kněžské svěcení. Na pozvání vedoucího misíí v Africe, Ignáce Knoblechera, odcestoval 6. 12. 1857 s pěti druhy z ústavu ve Veroně do Chartúmu

v Súdánu na stanici nazvané "Svatý kříž." Místo se nachází na horním Nilu u městečka Juba. Skupinu misionářů zde zasáhla tropická horečka, na jejíž následky tři z nich v následujícím roce zemřeli, i 39letý Knoblecher. Onemocněl i Daniel a byl odvolán zpět do Verony. Další rok tam zemřelo ještě 12 misionářů, proto byl r. 1863 vikariát v Africe zrušen. Daniel Comboni v následujícím roce vykonal pouť ke hrobu sv. Petra a tam se začal zabývat myšlenkou jak opět začít s náboženskou obnovou v Africe a to pomocí vlastních obyvatel. Po návratu do Verony vypracoval plán, podle kterého bylo zapotřebí: aby se misie staly záležitostí celé církve; aby v Africe hlásali evangelium sami Afričané a evropští misionáři byli jen jejich pomocníky, a aby misie obsahovala evangelizaci v celém komplexu včetně humanitární pomoci, která by znamenala i osvobození od jakéhokoli útlu. Tento plán byl přeložen do mnoha jazyků a rozeslán misijním řeholním společenstvím i různým místním církvím. Získal též podporu papeže a vyvolal mnohé diskuse. Daniel, aby získal podporu, cestoval po Evropě a vysvětlováním vyvracel pochybnosti. Kolínská diecéze se pak rozhodla převzít na rok misijní náklady a v Belgii, Holandsku a Anglii získal podporu. Stejně tak v Paříži, kde ho přijala císařovna Evženie. Na radu apoštolského stolce 1. 6. 1867 založil vlastní "Institut afrických misíí", zvaný též "Combonianum." V lednu 1872 k němu přibyla ženská kongregace, později označovaná jako "Misijní sestry z Verony." P. Daniel začal také vydávat misijní časopis, který dnes pokračuje pod názvem "Nigrizia." Po jmenování apoštolským vikářem Afriky byl P. Daniel Comboni 12. 8. 1877 v Římě vysvěcen na biskupa pro Chartúm. Odtud řídil misijní stanice v El-Obeidě, Berbeře, Dillingu a v Malbese. V Káhiře pro budoucí misionáře a misionářky založil školu, na které vyučovali Afričané. Velkou bolestí byl pro biskupa Daniela hladomor, který v Africe vypukl r. 1878 a zkosil prý polovinu obyvatel i mnoho misionářů. Pro podlomené zdraví se v březnu 1879 biskup Daniel musel vrátit do Itálie. Zpět se vracel v prosinci dalšího roku se skupinou misionářů pro Egypt. Pokračoval ještě v boji proti otrokářství a v upevňování misijní práce samotnými Afričany. Prožil vlnu pomluv i obvinění a při dalším onemocnění skonal ve věku 50 let. K vyhlášení jeho hrdinných ctností došlo 26. 3. 1994 a 6. 4. 1995 byl uznán potřebný zázrak na jeho přímlovu, kterým bylo uzdravení Afro-brazílské dívky Marie José de Oliveira Paixao. Blahořečený byl 17. 3. 1996 v Římě papežem Janem Pavlem II. Po dalším uznaném zázraku (20. 12. 2003) uzdravení Lubny Abdel Aziz, muslimské matky ze Súdánu, byl stejným papežem 5. 10. 2003 kanonizován.

11. ŘÍJNA – SV. JAN XXIII.

Angelo Giuseppe se narodil v 10.15 hodin ráno, 25. listopadu 1881 v Sotto il Monte, 16 kilometrů jihozápadně od Bergama, ve čtvrti Brusico, číslo 42, v chudém domku rolníků, zvaném Palác, jako čtvrtý ze třinácti synů a dcer Battisty Roncalliho a Marianny Mazzoly. Téhož dne byl pokřtěn farářem Francescem Rebuzzinim v kostele Panny Marie ve čtvrti Brusico. Kmotrem mu byl prastrýc Zaverio Roncalli, hlava rodu, bratr Angelova dědečka. Vyrůstal v chudém prostředí velmi skromné rodiny pachtovních rolníků.

Největším bohatstvím rodiny byla nezlomná víra, láska, naprostá důvěra v Boží prozřetelnost, každodenní společná modlitba, což byly zdroje naprostého klidu. Pozdější papež vždy vzpomínal na vzácnost těchto ctností, které se mu staly vlastními v prostředí

rodiny, a o nichž říká, že patřily mezi „nejvzácnější a nejdůležitější skutečnosti, které podpirají a dávají vřelost mnoha dalším“, které poznal později. V letech 1887-1890 navštěvoval první tři třídy základní školy. 13. února 1889 přijal svátost biřmování v Carvico z rukou biskupa Gaetana Guindaniho a 31. března přistoupil k 1. svatému přijímání. V roce 1892 vstoupil Angelo v 11-ti letech do semináře v Bergamu. Tato gymnaziální a lyceální studia mohl absolvovat také díky ekonomické pomoci svého faráře, dona Francesca Rebuzziniho a dona Giovanni Morlaniho, vlastníka pachtu, který Roncalliovi obhospodařovali. Tady uzrálo jeho rozhodnutí vyvinout veškeré úsilí pro to, aby se stal svatým, jak čteme opakovaně v jeho deníku „Deníku duše“, který začal psát v roce 1895,

tedy ve svých čtrnácti letech a dokončil ho v jednaosmdesáti. Pro své intelektuální schopnosti a morální ryzost byl poslán do Říma, aby pokračoval ve studiích jako alumnus římského semináře sv. Apolináře díky studijnímu stipendiu. V atmosféře otevřenosti a nových kulturních podnětů, intelektuální formace, kterou seminář poskytoval – jak říká – „dávala diskrétní křídla našemu mládí a vybízela k širokým horizontům“. V letech 1901-02 dobrovolně žádal s předstihem o vojenskou službu a obětoval se tak za bratra Zaveria, kterého bylo potřeba doma pro práce na polích. Byl to skutečný očištec, ale i přesto – jak píše – „vnímám po svém boku Pána s jeho svatou prozřetelností“. V roce 1904 dosáhl doktorátu teologie. 10. srpna 1904 byl Angelo vysvěcen na kněze v kostele S. Maria in Monte Santo v Římě. Následujícího dne slavil svou primiční mši svatou v bazilice sv. Petra, v blízkosti hrobu apoštola a v poledne byl přijat papežem Piem X. V Deníku duše na tuto událost vzpomíná: „Jakmile ke mně papež přišel a vícerektor mne představil, usmál se a sklonil se, aby mi naslouchal. Já jsem s ním mluvil na kolenou: řekl jsem mu, že jsem mohl poníženě složit k jeho nohám své pocity, které jsem ráno během první mše svaté složil na hrob svatého Petra, a krátce jsem mu je přednesl, nakolik to bylo možné. Papež tehdy, stále ještě skloněný, mi položil ruku na hlavu, a skoro jako by mi šeptal do ucha řekl: - Dobře, dobře synáčku ... tak se mi to líbí: a já budu prosit Pána, aby zvláště žehnal těmto tvým dobrým předsevzetím a tys byl opravdu knězem podle jeho srdce. Žehnám pak i všem tvým dalším úmyslům a všem, kteří se v tyto dny nad tebou radují. Požehnal mi a podal ruku k políbení. Pak šel dál, rozmlouval s dalšími, mám za to, že s nějakým Polákem; ale vzápětí, jakoby pokračoval v myšlence, se vrátil ke mně a ptal se, kdy budu doma; a jen co jsem mu odvětil, že na svátek Nanebevzaté – ach, jaký to svátek tam

nahore ve vaší vesničce (předtím se mne ptal, která to je) a ty krásné zvony Bergama, jak toho dne budou znít!“ V roce 1905 byl jmenován sekretářem bergamského biskupa, Mons. Giacomina Radini Tedeschiho a následujícího roku pověřen vyučováním dějin a patrologie v semináři. 23. května 1915 byl povolán do armády jako seržant zdravotní služby a den nato se hlásil ve sběrném centru sv. Ambrože v Miláně, odkud byl určen do Bergama. Až do roku 1918 sloužil jako kaplan v záložní nemocnici v Bergamu a na dalších místech. Svou přívětivostí a optimizmem dokázal těšit vojáky a znovu je přivádět k víře. V roce 1921 byl povolán do Říma jako prezident pro Itálii ústřední rady Papežského díla šíření víry a tady živil svou lásku k zahraničním misiím, ovlivněn rovněž setkáním s otcem Mannou, generálním představeným Papežského institutu zahraničních misií. Jeho programem bylo: „Celá Církev pro celý svět“ a byl jedním z největších animátorů misií století. V roce 1925 vstoupil Mons. Roncalli do diplomatických služeb Svatého Stolce. 9. března 1925 byl vysvěcen na biskupa u sv. Karla al Corso v Římě a jmenován apoštolským vizitátorem v Bulharsku. Velmi trpěl pro nesmírně obtížnou sociální, politickou a náboženskou situaci této země. Avšak sympatií, skromností, srdcem a inteligencí si dokázal získat všechny. Stačí citovat jeho program stran pravoslavných, vyjádřený v jeho prvním proslovu: „Nestačí žít srdečné city k našim odloučeným bratřím: jestliže je skutečně milujete, dáte jim dobrý příklad a svou lásku proměňujete v činy“. V roce 1934 byl přesunut na Apoštolskou delegaci do Turecka a Řecka a jmenován apoštolským administrátorem katolíků v Istanbulu. Tady Mons. Roncalli, díky svým privilegiím papežského legáta a dobrým vztahům s diplomatickým sborem a papežskými představiteli dunajských zemí, dokázal pomáhat pronásledovaným židovským komunitám. V prosinci 1944 jej Pius XII. jmenoval apoštolským nunciem v Paříži, kde předal své pověřovací listiny 1. ledna 1945. Také ve Francii jej čekala velmi svízelná situace: ať politická, kvůli obviněním mnoha biskupů ze spolupráce s německou invazí; tak náboženská, kvůli otázce dělnických kněží. Také tady jeho obratnost, důvtip, prostota a vlídnost dokázaly vyřešit problémy a získat sympatie Francouzů i celého diplomatického sboru. 12. ledna 1953 jmenoval papež Pius XII. nuncia Roncalliho kardinálem a tři dny nato, 15. ledna jej jmenoval benátským patriarchou. Program své pastýřské služby vyslovil již v první homílii v bazilice sv. Marka: „Chci být vašim přívětivým bratrem, starostlivým, vnímavým“. Nepořídil si ani motorovou loď ani gondolu podle tradice patriarchů, ale pro přesuny po laguně používal veřejných prostředků. V Benátkách se o něm říkalo: „Každý, kdo ho potká v benátských uličkách nabývá jistý dojem, že patriarcha pro něj má zcela zvláštní pozornost“. 28. října 1958 byl k překvapení všech - vzhledem k jeho pokročilému věku – zvolen v sedmasedmdesáti letech papežem a přijal jméno svého otce, patrona svého rodiště a evangelisty lásky: Jan. Neodkladně začal novým způsobem vykonávat své papežské poslání, veden svou vírou a radostnou povahou. Necelé dva měsíce po svém zvolení dal příklad praxe skutků tělesného milosrdenství: o vánocích navštívil nemocné děti v nemocnicích Ducha Svatého a del Bambin Gesù, a následujícího dne šel navštívit vězně v římské věznici Regina Coeli. Tři měsíce po svém zvolení, 25. ledna 1959, k všeobecnému překvapení oznámil v bazilice sv. Pavla za hradbami svolání XXI. Ekumenického koncilu, který pak dostal název II. vatikánský, I. římského diecézního synodu a revizi Kodexu kanonického práva. V průběhu svého pontifikátu, během tří konzistoří, jmenoval 37 nových kardinálů, mezi nimiž byl poprvé v dějinách kardinál z Tanzánie, Japonska, Filipín a Mexika. Byl po roce 1870 prvním papežem, který přímo vykonával službu římského biskupa tím, že osobně navštěvoval farnosti. 4. října 1962,

přesně týden před zahájením koncilu, vykonal vlakem pouť do Loreta a do Assisi, aby se modlil za nadcházející koncil. Bylo to poprvé, co římský biskup opustil Lazio po anexi Říma italským státem v roce 1870. Všechny sdělovací prostředky zdůrazňovaly mimořádný dosah této události. Tisk zvláště věnoval pozornost jeho promluvám v Loretu a v Assisi. Obsáhlé zpravodajství shromáždilo živé konverzace papeže, které vedl z okna svého vagónu s lidmi při zastávkách vlaku v nejvýznamnějších stanicích. Ovšem tou nejvýznamnější skutečností bylo, že papež se chtěl vydat na pouť do Loreta a Assisi, aby vroucně prosil o mimořádné milosti pro nadcházející ekumenický koncil. 11. října 1962 zahájil papež Roncalli v bazilice sv. Petra II. vatikánský koncil a ukázal přesné zaměření jeho cílů: nedefinovat nové pravdy či odsoudit omyly, ale obnovit Církev, aby se stala svatější a tedy schopnější k hlásání evangelia současnému světu; hledat cesty jednoty křesťanských církví; vyzvednout to, co je v současné kultuře dobrého a otevřít novou etapu dialogu s moderním světem, hledaje především „to, co spojuje místo toho, co rozděluje“. 11. května 1963 mu byla udělena mezinárodní Balzanova cena za mír jako uznání jeho intenzivní činnosti pro zabránění konfliktům a ukázání cesty lidstvu pro pokojné soužití národů. 7. března 1963 měl odvahu zahájit rozmrazování vztahů se Sovětským svazem, když ve své soukromé pracovně ve Vatikáně osobně přijal Alexeje Adžubeje s manželkou Radou, dcerou hlavy Sovětského svazu Nikity Chruščeva. Dojatá a šťastná rada tehdy řekla papeži Janovi: „Máte velké a mozolnaté ruce rolníků, jako je má můj otec“. Na závěr setkání řekl papež Jan svému sekretáři: „Může to být klam anebo tajemná nit Prozřetelnosti, kterou nemám právo trhat“. A dějiny ukázaly přítomnost této niti. 11. dubna 1963, o Zeleném čtvrtku, vydal papež Roncalli encykliku *Pacem in terris*, adresovanou poprvé nejen katolíkům, ale také „všem lidem dobré vůle“. V situaci současného světa byla všemi i nekřesťany chápána jako nejlepší vyjádření cest pro živění naděje na mír a solidaritu celého lidského rodu. Byla vložena do archívů Spojených národů v New Yorku. Papež Jan vydal celkem osm encyklik: *AD PETRI CATHEDRAM*, *SACERDOTII NOSTRI PRIMORDIA*, *GRATA RECORDATIO*, *PRINCEPS PASTORUM*, *MATER ET MAGISTRA*, *AETERNA DEI SAPIENTIA*, *POENITENTIAM AGERE*, *PACEM IN TERRIS*. 23. května téhož roku byla veřejně oznámena papežova nemoc a 3. června 1963, po 4 letech, šesti měsících a šesti dnech pontifikátu, Angelo Giuseppe Roncalli, který si zvolil jméno Jan XXIII., tiše zesnul, vyzývá Ježíšovo jméno a přinášeje svůj život v oběť za uskutečnění Ježíšovy závěti: „aby všichni byli jedno“ („*Ut unum sint*“). Poté, co nás naučil žít, vydal svědectví, jak se ve světle víry umírá. Stal se tak příkladem jak umírá křesťan, jenž dal na světové úrovni zažít jednu z nejsilnějších duchovních zkušeností XX. století. Zármutek byl všeobecný. Kdosi, jenž papeže poznal a sledoval jeho službu Petrova nástupce, shrnul všeobecný dojem těmito slovy: „Papež Jan mi dal novým a útěšným způsobem objevit Boží otcovství“. Hned po skončení II. vatikánského koncilu zahájil papež Pavel VI. v roce 1965 kauzu beatifikace svého předchůdce. Jan XXIII. byl beatifikován po zázračném uzdravení řeholnice Cateriny Capitani z Dcer sv. Vincence z Pauly, která byla hospitalizována v nemocnici della Marina di Napoli, papežem Janem Pavlem II., 3. září 2000. Jeho liturgická památka byla stanovena na 11. říjen – den zahájení II. vatikánského koncilu. 3. října 2001, o slavnosti Seslání Ducha svatého a 38. výročí jeho smrti, po rekognici těla, které bylo shledáno nedotčené, bylo přeneseno z podzemí vatikánské baziliky k oltáři sv. Jeronýma. První pověření, které po kněžském svěcení Roncalli dostal totiž bylo přednášení Patrologie a svatý Jeroným byl velkým otcem Církve, který přeložil Písmo svaté z hebrejštiny do latiny. Relikviář sv. Jana XXIII. se nachází u oltáře tohoto

vznešeného otce Církve, který ho předešel na cestě svatosti. Svatořečen byl papežem Františkem spolu s bl. Janem Pavlem II., 27. dubna 2014. Sarkofág, v němž se uchovávala rakev byl převezen do Sotto il Monte, jeho rodiště, do kostela Santa Maria v Brusicco.

ANGELO GIUSEPPE RONCALLI – SV. JAN XXIII.

ROZHOVOR S MONS. PROF. THDR. JAROSLAVEM VÁCLAVEM POLCEM, prelátem Jeho Svatosti, (14.9.1929 – 15.1.2004), bývalým ředitelem knihovny Lateránské univerzity a Křesťanské akademie v Římě, profesorem a děkanem Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy

Žil jste v Římě během pontifikátu Jana XXIII. Měl jste možnost jej vidět? Ano, a ne jednou. Bylo to při různých příležitostech, jak během různých bohoslužeb, tak i během audiencí. A to nejen já, ale i moji čeští známí. Například profesor František Dvorník, který po Druhé světové válce se stal jako první katolický kněz profesorem americké Harvardovy univerzity. Od mládí se zabýval cyrilometodějským bádáním a v oněch letech proslul především svými závěry, že církevní rozkol mezi západní a východní církví v době cařihradského patriarchy Focia, současníka obou světců, byl nakonec ještě za Focia urovnán. To ovšem odporovalo názoru, rozšířenému mezi západními církevními historiky. Když tedy prof. Dvorník měl krátce před válkou v Římě přednášku o svých objevech, byl přítomen i tehdejší nuncius v Bulharsku Roncalli. Ten k němu po přednášce přišel a řekl mu: «Víte, oni mě sem poslali, abych zjistil, jestli jste neřekl něco kacířského, ale nic takového ve vaší přednášce nebylo. Já jim to řeknu.»

Setkal se pak ještě někdy Prof. Dvorník s Angelem Roncallim? Ještě několikrát. Když byl Roncalli nunciem v Paříži, setkal se s ním na jedné recepci. Nuncius se hned k němu hlásil a připomenul mu setkání v Římě. Když se stal papežem, Prof. Dvorník trávil jedno léto svou dovolenou v koleji Nepomucenum. Stále se rozmyšlel, zdali by měl Jana XXIII. navštívit. Dal tedy do Vatikánu vědět, že je v Římě. Byl pozván na soukromou audienci, která se tehdy konala denně ráno pro významné osobnosti. Když přišel, jak říkal, už v sále byli kardinálové a biskupové, kteří stejně jako on čekali na audienci. Pak se pootevřely dveře a sekretář hledal mezi přítomnými Prof. Dvorníka a uvedl jej k papeži jako prvního. Kardinálové a biskupové se dívali, kdo to asi je. Tři čtvrtě hodiny trval srdečný rozhovor s papežem. Když Prof. Dvorník poznamenal, že tam venku čeká mnoho dalších, Jan XXIII. poznamenal: «Však počkají.» Nakonec ho objal a políbil a řekl: «Víte, tohle se dělá jen kardinálům, ale vy jste už tolik vykonal pro církev.» Tím narážel na styky Prof. Dvorníka s cařihradským pravoslavným patriarchátem, o nichž vždy informoval Svatý stolec.

Zmínil se prof. Dvorník o tom, o čem s papežem hovořil? Jednalo se prý o navázání styků s pravoslavnou církví a jiné osobní záležitosti. Při té příležitosti mu řekl Jan XXIII.: «Víte, když mě nesli ke korunovaci a viděl jsem to moře lidí na náměstí, řekl jsem si: jak by bylo krásné, kdyby všichni lidé se sjednotili v jedné víře. A to mi dalo tehdy myšlenku na svolání koncilu, který by toho dosáhl.»

O Janu XXIII. se vykládají různé historky. Slyšel jste nějakou? Toto jsem slyšel v diecézi Green Bay ve Spojených státech od jednoho mladého kněze. Krátce po vysvěcení si udělal, jak to tehdy bývalo zvykem, cestu do Evropy, spojenou s poutí do Říma. Jednou ve všední den šel sloužit mši svatou do baziliky sv. Marka v Benátkách. Neměl pochopitelně ministranta, a tak u jednoho bočního oltáře byl sám. Po chvíli přiklekl na stupeň nějaký starý kněz v černé klerice a zbožně mu ministroval. Předkoncilní mše svatá byla latinská,

takže nebyl problém. Po mši svaté ho zavedl do biskupského paláce a řekl, aby mu dali snídani. Pak se rozloučil a odešel. Teprve když byl benátský patriarcha zvolen papežem, poznal nedávno vysvěcený kněz, že ten ministrant byl Angelo Roncalli (tehdejší benátský patriarcha).

Vzpomínáte si ještě na něco jiného? Ano, když Lateránská univerzita už v době papeže Pavla VI. během svého výročního výletu pro profesory a zaměstnance navštívila papežský palác v Castel Gandolfo, jeho ředitel nám ukázal na motocykl, který tam stál zaparkovaný stranou od vchodu. Vysvětlil nám i jeho účel. Po převzetí úřadu se Jan XXIII. uchýlil na několik dní odpočinku do Castel Gandolfa. Měl tam ještě svůj osobní vůz s benátskou poznávací značkou a svého šoféra. Jedno odpoledne se chtěl projet po krajině. Oblekl si černý oblek a ve svém autě s šoférem si vyjel ven, aniž to kdo zpozoroval. Asi za hodinu a půl telefonovali karabiniéři: «Máme tu papeže. Přijďte si pro něj. Šofér nemůže najít cestu zpět.» Od té doby byl u vchodu do papežského paláce motocykl pro vatikánského policistu, pro případ, kdyby si chtěl Jan XXIII. opět vyjet do kraje. Nikdy se však nepoužil, a zůstal tam ještě v době jeho nástupce.

Viděl jste Jana XXIII. zblízka osobně? Několikrát během různých audiencí. Zvlášť jedna mi utkvěla v mysli. Nemýlím-li se, na jaře roku 1961, když se připravovalo zahájení Druhého vatikánského koncilu, Jan XXIII. jmenoval různé titulární biskupy, o nichž se domníval, že by byli koncilu užiteční. Jedním z nich byl také vysloužilý rektor Lateránské univerzity historik Paschini a též rektor koleje Nepomucenum, Ital Mons. Alfredo Bontempi. Ten měl na koncilu zastupovat biskupy z Československa, neboť se nevědělo, zdali je komunistická vláda na koncil pustí. Bývalo zvykem, že nové vysvěcenému biskupovi v Římě udělil papež audienci. Ten obvykle představil při té příležitosti papeži členy své rodiny, nebo své spolupracovníky, a rektor semináře své kněze a seminaristy. Chodba k sálu kde jsme měli být přijati, byla plná kabelů televize, neboť druhý den měl přijít na oficiální návštěvu k papeži italský prezident. Skákali jsme tedy přes kabely a pak z druhé strany chodby překračoval kabely Jan XIII. Měl oficiální projev, který přečetl a my jsme jej podle tehdejšího zvyku vyslechli ve stoje, ale když skončil, řekl nám: «Pojďte blíž.» Obklopili jsme ho, vicerektor koleje ho informoval, že se slaví právě ten den 2. července svátek Navštívení Panny Marie, který vznikl v Čechách. Pak nás vybídl Jan XXIII. abychom se posadili na židle podél stěn a začal takový neformální rozhovor. Vzpomenul v něm také na návštěvu Prahy v roce 1929. Řekl, že bydlel nedaleko via Nazionale - Národní třídy, naproti nunciatuře. Msgr. Planner připomenul, že tam byla kolej Arnošta z Pardubic pro katolické vysokoškolské studenty. Pak Jan XXIII. vzpomenul na svou návštěvu ve Staré Boleslavi a zmínil se, že jej provázel po Praze kanovník Boháč. To jméno vyslovil přesně. Ptal se, zdali ještě žije. Řekli mu, že ano, a že je velmi starý, že má kolem devadesáti let. Jan XXIII. na to řekl: «Prosím vás, sdělte mu, že jej papež pozdravuje. Víte, staré lidi to potěší, když si na ně někdo vzpomene.» To byl papež Jan XXIII.

On byl také v mládí profesorem na Lateránské univerzitě, že ano? Byl, ale jen krátce. Bylo to v době papeže Pia X., kdy modernismus ohrožoval nauku církve. Mnoho kněží bylo v té době neprávem nařčeno ze sympatií s těmito názory. Mezi nimi byl i Roncalli. Byl tedy poslán zpět k svému biskupovi a nahrazen jiným profesorem. Když po letech už jako papež navštívil univerzitu, šelmovsky poznamenal, že přeje všem profesorům takové

úspěchy, jakých dosáhl na univerzitě on sám. Ozval se nadšený potlesk, poněvadž nikdo neznal toto pozadí.

Často nazývají Jana XXIII. «dobrým papežem». Co myslíte, že dělá dobrého papeže? Samozřejmě v první řadě jeho příklad duchovního života. V minulosti byli však i jinak osobně velmi zbožní papežové, ale jako církevní představení neuspěli. Stačí vzpomenout např. papeže Urbana VI. (1378-1389), z jehož přehnané snahy pro pořádek a pro přísnou spravedlnost vznikl dlouhodobý rozkol v západní církvi. Podobné nebezpečí bylo i po Druhém vatikánském koncilu. Byla to jasnozřivost a jemný takt Pavla VI., že se neuskutečnilo. Jan XXIII. sám několikrát opakoval latinskou zásadu, kterou se řídil: «Omnia videre, multa dissimulare, pauca corrigere» - «Všechno vidět, mnohé věci přecházet, a jen málo z nich napravovat.»

12. ŘÍJNA – SV. RADIM

Narodil se v letech 960—970 jako syn libického knížete Slavníka. Jméno jeho matky neznáme, protože nebyla první Slavníkovou ženou, jak uvádí Vojtěch Tkadlečík v *Bohemia sancta*. Byl nevlastním bratrem sv. Vojtěcha (pam. 23. 4.) a život obou byl velmi úzce spojen. Velkou část života prý prožil po Vojtěchově boku, ale za Radimova dětství, prožívaném na Libici, už Vojtěch začal devítileté studium v Magdeburku. Tam odešel později studovat i Radim. Vojtěch od r. 981 už vykonával v pražské katedrále podjáhenskou službu. Uvádí se, že poté co se Vojtěch stal pražským biskupem a otevřel biskupskou školu v Praze, vzal Radima k sobě, aby pečoval o jeho další vzdělání. Ze života Radima nám chybí přesnější údaje, protože nebyly zaznamenány jeho současníky a jsou čerpány z legend zaměřených na sv. Vojtěcha, byť věrohodných. S ním roku 989 přišel

do Říma. Důvodem byla Vojtěchova žádost o osvobození z úřadu pro zatvrzelost lidu, počínaje velmoži, kteří ho znevažovali a na jejichž stranu se stavěli i někteří duchovní. Papež Jan XV. Vojtěchovi vyhověl a ten i s Radimem byl rozhodnut vykonat pouť do Svaté Země. Před cestou navštívili ovdovělou císařovnu Theofano, která je obdarovala množstvím stříbra, jež po cestě rozdali chudým. Při cestě udělali zastávku na Monte Cassino u řeckého opata Nila a pak změnili plán a vrátili se do Říma. Zde na Aventinu v klášteře sv. Bonifáce v dubnu 990 složili řeholní sliby a chtěli žít jako prostí mniši v modlitbě, práci a pokání. Jakmile Radim oblékl řeholní hábit, začal být nazýván Gaudencius, což je latinský překlad slovanského jména Radim, které se na rozdíl od latinského mezi světci nevyskytovalo a bylo snad považováno za pohanské. V aventinském klášteře pravděpodobně přijal i svátost kněžství. V Čechách se zatím úroveň náboženského života zhoršila a mohučský arcibiskup proto požádal papeže, aby Vojtěcha

poslal zpět do Prahy. Když se pak Vojtěch vracel se 12 řeholníky, pro něž Boleslavem II. založil r. 993 břevnovský klášter, byl prý s ním i Radim, což ale není doloženo. Velmoži svůj slib nedodrželi. Po těžkém onemocnění Boleslava II. vládl jeho syn B. Ryšavý, nakloněný Vršovcům, kteří žili v nepřátelství vůči Slavníkovcům. Toto nepřátelství vyvrcholilo v září 995, kdy velmoži vyvraždili na hradě Libici slavníkovský rod. Tou dobou byl opět Radim s Vojtěchem v Římě, což bylo jejich záchranou. Při třetí cestě do Čech, na kterou byl Vojtěch poslán papežem Řehořem V., se dozvěděli o nesmiřitelném nepřátelství Vršovců a Vojtěch s Radimem využil domluveného dovolení a oba změnili cestu. Zastavili se u Boleslava Chrabrého, pak zamířili k pohanům na severu Polska a dál na území pohanských Prusů. Zde poblíž Královce byl Radim v dubnu 997 svědkem Vojtěchovy mučednické smrti a sám byl od Prusů zajat. Po propuštění se vydal k Boleslavovi Chrabrému a postaral se, aby tělo jeho bratra Vojtěcha bylo uloženo nejprve v Třemešně a pak v Hnězdně. Na přání Boleslava Chrabrého navštívil Radim opět Řím, byl přijat novým papežem Silvestrem II., který ho r. 999 vysvětil na biskupa a jmenoval arcibiskupem v Hnězdně. Z jara následujícího roku tam Radim nastoupil na stolec za přítomnosti císaře Oty III., Boleslava Chrabrého a dalších významných osobností. Podléhaly mu také diecéze Krakov, Vratislav a Kolobřeh. Radim byl podoben svému svatému bratru Vojtěchovi svou učeností, mnišskou horlivostí, výmluvností i duchem zaníceným pro věc Boží a spásu duší. Za Radimova působení na arcibiskupském stolci bylo významnou událostí umučení sv. Pěti bratří - Benedikta a jeho druhů v listopadu 1003. Jejich ostatky, zprvu uložené v místě mučednictví, byly přeneseny do Hnězda a Radim jako metropolita měl podíl na otevření kanonizačního procesu. Velký podíl měl také na kanonizaci a oslavě svého bratra Vojtěcha, přičemž sebe zatlačoval do pozadí. Má zásluhy i na hagiografické literatuře, která v době jeho úřadu vznikala a je představován i jako významný činitel česko-polské kulturní historie. Rok jeho úmrtí je nejistý a údaje se pohybují mezi léty 1006 až 1020, podle nového martyrologia zemřel s největší pravděpodobností kolem r. 1011. Přesnější je uvedení dne úmrtí, které rukopis vídeňské Národní knihovny ze XII. století uvádí 12. října podle nedochovaného nekrologia pražské katedrály. Toto datum se vyskytuje i v pozdějších českých nekrologiích. V Balbínově Epitome rerum Bohemicarum, které vyšlo r. 1677 je datum 11. 10., které ač bylo považované za mylné, je uvedeno i martyrologiem. Jako den památky sv. Radima se vyskytl v benediktinském kalendáriu v Antverpách 5. leden a v některých benediktinských kláštorech byl připomínán i v jiné dny. Oficiálně ale byl tím datem 25. srpen - den přenesení jeho ostatků do Prahy v roce 1039 současně s ostatky sv. Vojtěcha a Pěti bratří mučedníků. Radimovy ostatky byly uloženy do krypty sv. Kosmy a Damiána ve svatovítském chrámu. Od úpravy českého národního kalendáře (r. 1973) ho slavíme nezávaznou památkou 12. 10. Titul svatý byl u Radima oficiálně uveden v církevně schváleném textu propria r. 1732.

Apoštolská cesta do Indonésie, Papuy-Nové Guineje, Východního Timoru a Singapuru

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra, Vatikán, 18. září 2024)

Jedenáct učedníků odešlo do Galileje na horu, kam jim Ježíš určil. Ježíš k nim přistoupil a promluvil: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa! (Matouš 28,16.18-20)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes budu mluvit o apoštolské cestě, kterou jsem podnikl do Asie a Oceánie: nazývá se apoštolskou cestou, protože to není turistická cesta, ale cesta, která má přinést Boží slovo, aby zprostředkovala Boha a také aby poznala duše národů. A to je velmi krásné.

Jako první papež letěl v roce 1970 vstříc vycházejícímu slunci papež Pavel VI. a přitom důkladně navštívil Filipíny a Austrálii, ale také se zastavil v různých asijských zemích a na Samoi. To byla nezapomenutelná cesta, protože první, kdo opustil Vatikán, byl svatý Jan XXIII., který jel vlakem do Assisi; a svatý Pavel VI. vykonal již takovouto cestu: byla to nezapomenutelná cesta! I v tom jsem se snažil následovat jeho příkladu, ale vzhledem k tomu, že mám nějaký křížek navíc, jsem se omezil na čtyři země: Indonésii, Papuu-Novou Guineu, Východní Timor a Singapur. Děkuji Bohu, že mi jako starému papeži dovolil udělat to, co bych býval rád učinil jako mladý jezuita, protože jsem tam chtěl jet a misijně působit!

První úvaha, která mě po této cestě přirozeně napadá, je, že v přemýšlení o církvi jsme stále příliš eurocentričtí, nebo jak se říká, „západní“. Ale ve skutečnosti je církev mnohem větší, mnohem větší než Řím a Evropa, mnohem větší! a také - mohu říci - mnohem živější, právě v těchto zemích! Emotivně jsem to prožíval, když jsem se setkával s těmito společenstvími a naslouchal svědectvím kněží, řeholnic, laiků, zejména katechistů - katechisté jsou ti, kdo nesou vpřed tamní evangelizaci. Jsou to církve, které nedělají nábor, ale rostou „přitažlivostí“, jak moudře řekl Benedikt XVI.

V Indonésii je křesťanů asi 10 % a katolíků 3 %, což je menšina. Setkal jsem se však s živou, dynamickou církví, schopnou žít a předávat evangelium v této zemi, která má velmi ušlechtilou kulturu, sklon k harmonizaci rozmanitosti a zároveň největší zastoupení muslimů na celém světě. V této souvislosti se mi potvrdilo, že soucit je cestou, po níž křesťané mohou a mají kráčet, aby vydávali svědectví o Kristu Spasiteli a zároveň se setkávali s velkými náboženskými a kulturními tradicemi. V souvislosti se soucitem nezapomínejme na tři Boží vlastnosti: blízkost, milosrdenství a soucit.

Bůh je blízký, milosrdný a soucitný. Pokud křesťan nemá soucit, je k ničemu. „Víra, bratrství, soucit“ bylo mottem návštěvy Indonésie: na základě těchto slov vstupuje evangelium každý den konkrétně do života tohoto lidu, přijímá ho a obdarovává jej milostí Ježíše, který zemřel a vstal z mrtvých.

Tato slova jsou jako most, jako podchod, který spojuje katedrálu v Jakartě s největší mešitou v Asii. Tam jsem viděl, že bratrství je budoucnost, je to odpověď na necivilizovanost, na ďábelské úklady strojené nenávistí a válkou, dokonce i na sektářství. Zde existuje bratrství, bratrství.

Krásu misionářské, vycházející církve jsem našel na Papuy-Nové Guineji, souostroví rozprostírajícím se v nadozírné rozloze Tichého oceánu. Různá etnika tam hovoří více než osmi sty jazyky - mluví se tam osmi sty jazyky: ideální prostředí pro Ducha svatého, který rád nechává zaznít poselství Lásky v symfonii jazyků. To, co Duch svatý působí, není uniformita, nýbrž je to symfonie, je to harmonie, on je patronem, je vůdcem souladu. Na těchto místech zvláštním způsobem byli a dosud jsou protagonisti misionáři a katechisté. Potěšilo mě, že jsem mohl strávit nějaký čas s dnešními misionáři a katechisty; a byl jsem dojat, když jsem poslouchal písně a hudbu mladých lidí: viděl jsem v nich novou budoucnost, bez kmenového násilí, bez závislostí, bez ideologického a ekonomického kolonialismu; budoucnost bratrství a péče o nádherné přírodní prostředí. Papua-Nová Guinea může být „laboratoří“ tohoto modelu integrálního rozvoje, oživeného „kvasem“ evangelia. Neboť nové lidstvo neexistuje bez nových mužů a nových žen, a ty tvoří pouze Bůh. A rád bych se také zmínil o své návštěvě Vanima, kde misionáři žijí mezi pralesem a mořem. Chodí tam do pralesa hledat nejskrytější kmeny... krásná vzpomínka.

Lidská a sociální působnost křesťanského poselství vyniká zejména v dějinách Východního Timoru. Tam církev společně s celým národem sdílela proces získání nezávislosti a vždy jej směřovala k míru a usmíření. Nejedná se o ideologizaci víry, nikoliv, je to víra, která se stává kulturou a zároveň ji osvěcuje, očišťuje a povznáší. Proto jsem znovu připomněl plodný vztah mezi vírou a kulturou, na který se zaměřil již svatý Jan Pavel II. při své návštěvě. Víra má být inkulturována a kultury mají být evangelizovány. Víra a kultura. Především mě však zasáhla krása tohoto lidu: lidu zkoušeného, ale radostného, lidu moudrého v utrpení. Lidu, který nejenže plodí tolik dětí - ale bylo jich tolik, že? - ale učí je usmívat se. Nikdy nezapomenu na úsměv dětí té krajiny, oné oblasti. Tamní děti se vždycky usmívají, a je jich tolik. Ona víra je učí usmívat se, a to je záruka do budoucna. Ve Východním Timoru jsem zkrátka viděl mladost církve: rodiny, děti, mladé lidi, mnoho seminaristů a uchazečů o zasvěcený život. Bez nadsázky bych řekl, že jsem tam dýchal „jarní vzduch“!

Poslední zastávkou této cesty byl Singapur. Země velmi odlišná od ostatních tří: městský stát, velmi moderní, hospodářský a finanční pól nejen asijského kontinentu. Křesťané jsou zde v menšině, ale přesto tvoří živou církev, která se snaží vytvářet harmonii a bratrství mezi různými etnickými skupinami, kulturami a náboženstvími. I v bohatém Singapuru jsou „maličci“, kteří se drží evangelia a stávají se solí a světlem, svědky naděje větší, než jakou mohou zaručit ekonomické zisky.

Chtěl bych poděkovat těmto národům, které mě přijaly s takovou vřelostí, s takovou láskou, poděkovat jejich vládcům, kteří této návštěvě vydatně pomohli, aby mohla proběhnout v pořádku a bez problémů. Děkuji všem, kteří při tom také spolupracovali, a děkuji Bohu za dar této cesty! A všem jim znovu vyjadřuji svůj vděk. Kéž Bůh žehná národům, s nimiž jsem se setkal, a vede je po cestě míru a bratrství! Zdravím všechny!

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Kouzlo dámské skříně: Když do ní chceš něco dát, nemáš kam. Když z ní chceš něco vzít, nemáš co...

II.

Přijde žena domů a povídá manželovi: „Co bys udělal, kdybych vyhrála ve Sportce?“ On nato: „Na rovinu, vzal bych si půlku peněz a odstěhoval bych se někam hodně daleko.“ Manželka vytáhne tiket a povídá: „Tak to je fajn, že jsi férový. Já včera

vyhrála 48 korun, tady máš 24 a jdi!“

III.

Rodina vychází po nedělní mši z kostela. Maminka si povzdechne: „Ten sbor zpíval tak falešně!“ Otec: „A kázání bylo tak nudné!“ Nato synek: „A co byste chtěli za dvacet korun?“

IV.

Katechetka se ptá v náboženství: „Pavlíčko, kolik je svátostí?“ – „Šest.“ – „Ale kdepak! Kdo ti to říkal? Je jich sedm!“ – „Tak mě to učil tatínek. Stále mi opakuje, že manželství a pokání jsou jedno a to samé.“

V.

„Marie, až zemřu, nesundávej mi snubní prsten, prosím.“ – „Proč, Karle?“ – „Aby Pánbůh věděl, že v pekle už jsem byl.“

VI.

Umře pan Kropáček a manželka lamentuje: „Co já mu dám jen do rakve na sebe, ten oblek má 14 dní, to je škoda...“. Tak jde k Vietnamcům, koupí teplákovku a oblékne mu ji. V kostele vystavená rakev, otevřená, a ona tam nařiká: „Kam mi to odcházíš, kam mi odcházíš...?“ – Nato bratr nebožtíka: „No, asi na olympiádu, když jsi ho takhle vymódila!“

VII.

Každé těleso ponořené do kapaliny si po sobě umyje vanu. (*Archimedova manželka*)

VIII.

Sedíme s manželem na gauči. Mobil mám v kuchyni. Najednou mi pípne SMS, tak si ji jdu přečíst. Poslal mi ji manžel: „Když už stojíš, dones mi pivo z lednice!“

IX.

„Manželka chce zase zhubnout, tak začala jezdit na koni.“ – „A výsledek?“ – „Kůň za měsíc shodil dvacet kilo...“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 29. září - 6. října 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 29. září	26. NEDĚLE V MEZIDOBÍ MIMOŘÁDNÁ SBÍRKA NA POMOC OBĚTEM POVODNÍ SV. MICHAEL, GABRIEL A RAFAEL, ARCHANDĚLÉ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU, Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	ke cti svatých archandělů s prosbou za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání
		PODIVICE 11.00	za +Ludmilu MIKULKOVOU, syna, živou a + rodinu MIKULKOVU a JURÁSKOVU
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 30. září	SV. JERONÝM, KNĚZ A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Jana PŘIKRYLA, + rodinu a Boží požehnání pro živou rodinu
ÚTERÝ 1. října	SV. TEREZIE OD DÍTĚTE JEŽÍŠE A SVATÉ TVÁŘE, PANNA A UČITELKA CÍRKVE	PODIVICE 8.00	za živou a zemřelou rodinu MADEJOVU, PICHLEROVU a duše v očistci
STŘEDA 2. října	SVATÍ ANDĚLÉ STRÁŽNÍ	DRYSICE 18.00	za + Annu a Vojtěcha NAVRÁTILOVY, syna a zetě
ČTVRTEK 3. října	ČTVRTEK 26. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za + Františka PIVODU, manželku, rodiče, dceru, syna, zetě a Boží požehnání pro živou rodinu
PÁTEK 4. října	SV. FRANTIŠEK Z ASSISI PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI	PUSTIMĚŘ 16.00	KONVALIDACE MANŽELSTVÍ Barbora a Zdeněk CHLÁDKOVI
		PUSTIMĚŘ 18.00	za + Jiřího ŘIHÁČKA a Boží požehnání pro živou rodinu
SOBOTA 5. října	SV. FAUSTINA KOWALSKÁ, PANNA	PODIVICE 8.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
NEDĚLE 6. října	27. NEDĚLE V MEZIDOBÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Marii a Oldřicha HOLUBOVY, rodiče z obou stran a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30: za +Ludmilu a Jana RACLAVSKÝCH, Marii a Pavla ŠEVČÍKOVY, Tomáše OSIKOVSKÉHO, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu	
		PODIVICE 11.00: za + Miroslava a Františku HUDEČKOVY, Jana a Oldřišku NAVRÁTILOVY a Marii KONEČNOU	
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice

POŘAD BOHOSLUŽEB: 6. - 13. října 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 6. října	27. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Marii a Oldřicha HOLUBOVY, rodiče z obou stran a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30: za +Ludmilu a Jana RACLAVSKÝCH, Marii a Pavla ŠEVČÍKOVY, Tomáše OSIKOVSKÉHO, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu	
		PODIVICE 11.00: za + Miroslava a Františku HUDEČKOVY, Jana a Oldřišku NAVRÁTILOVY a Marii KONEČNOU	
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 7. října	PANNA MARIA RŮŽENCOVÁ	PUSTIMĚŘ 18.00	za členy modlitby živého růžence a Pompejské novény a jejich rodiny
ÚTERÝ 8. října	ÚTERÝ 27. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za členy modlitby živého růžence ve farnosti Podivice
STŘEDA 9. října	SV. DIONÝSIUS, BISKUP A DRUHOVÉ, MUČEDNÍCI	DRYSICE 18.00	za + bratra Stanislava, syna Alexandra a duše v očistci
ČTVRTEK 10. října	ČTVRTEK 27. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za + Ing. Josefa BENÍČKA, rodiče, živou a +rodinu BENÍČKOVU a BĚLÁNKOVU
PÁTEK 11. října	SV. JAN XXIII., PAPEŽ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Annu a Ferdinanda POSPÍŠILOVY, dceru a zetě
SOBOTA 12. října	SV. RADIM, PAPEŽ	DRYSICE 13.00	ŽEHNÁNÍ NOVÉHO ZÁSAHOVÉHO VOZIDLA SDH
NEDĚLE 13. října	28. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Víta POSPÍŠILA, rodiče, sourozence, s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Marii KNAPOVOU, rodiče, přátele a duše v očistci
		PODIVICE 11.00	za + Jiřinu SVOBODOVOU, + rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>